

Programmabegroting 2019

Inhoudsopgave Programmabegroting 2019

| | |
|--|----|
| Inleiding | 8 |
| Leeswijzer | 9 |
| Bestuurlijke hoofdlijnen naar thema's..... | 11 |
| Leefbaarheid..... | 11 |
| Wonen en werken | 13 |
| Dienstverlening dichtbij en op maat | 14 |
| Energie neutraal | 15 |
| Financiële hoofdlijnen..... | 16 |
| Programma's..... | 22 |
| Bestuur en ondersteuning | 23 |
| De ambitie van West Betuwe | 24 |
| Wat willen we bereiken ? | 25 |
| Indicatoren | 26 |
| Beleidskaders..... | 27 |
| Verbonden partijen | 28 |
| Financiën | 30 |
| Veiligheid..... | 31 |
| De ambitie van West Betuwe | 32 |
| Wat willen we bereiken ? | 33 |
| Indicatoren | 34 |
| Beleidskaders..... | 34 |
| Verbonden partijen | 35 |
| Financiën | 36 |

| | |
|-------------------------------------|----|
| Verkeer, vervoer en waterstaat..... | 37 |
| De ambitie van West Betuwe..... | 38 |
| Wat willen we bereiken ?..... | 38 |
| Indicatoren..... | 39 |
| Beleidskaders..... | 39 |
| Verbonden partijen..... | 40 |
| Financiën..... | 41 |
| Economie..... | 42 |
| De ambitie van West Betuwe..... | 43 |
| Wat willen we bereiken ?..... | 44 |
| Indicatoren..... | 45 |
| Beleidskaders..... | 45 |
| Verbonden partijen..... | 46 |
| Financiën..... | 47 |
| Onderwijs..... | 48 |
| De ambitie van West Betuwe..... | 49 |
| Wat willen we bereiken ?..... | 49 |
| Indicatoren..... | 50 |
| Beleidskaders..... | 50 |
| Verbonden partijen..... | 50 |
| Financiën..... | 51 |

| | |
|-----------------------------------|----|
| Sport, cultuur en recreatie | 52 |
| De ambitie van West Betuwe | 53 |
| Wat willen we bereiken ? | 54 |
| Indicatoren | 56 |
| Beleidskaders..... | 56 |
| Verbonden partijen | 57 |
| Financiën | 59 |
| Sociaal domein | 60 |
| De ambitie van West Betuwe | 61 |
| Wat willen we bereiken ? | 62 |
| Indicatoren | 63 |
| Beleidskaders..... | 65 |
| Verbonden partijen | 65 |
| Financiën | 66 |
| Volksgezondheid en milieu | 67 |
| De ambitie van West Betuwe | 68 |
| Wat willen we bereiken ? | 69 |
| Indicatoren | 71 |
| Beleidskaders..... | 71 |
| Verbonden partijen | 72 |
| Financiën | 73 |

| | |
|--|-----|
| Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing | 74 |
| De ambitie van West Betuwe | 75 |
| Wat willen we bereiken ? | 76 |
| Indicatoren | 78 |
| Beleidskaders..... | 78 |
| Verbonden partijen | 79 |
| Financiën | 80 |
| Financiering en algemene dekkingsmiddelen | 81 |
| De ambitie van West Betuwe | 82 |
| Wat willen we bereiken ? | 82 |
| Indicatoren | 83 |
| Beleidskaders..... | 83 |
| Verbonden partijen | 83 |
| Financiën | 84 |
| Paragrafen..... | 85 |
| Lokale heffingen | 86 |
| Algemeen..... | 86 |
| Gemeentelijke belastingen..... | 88 |
| Gemeentelijke rechten..... | 92 |
| Weerstandsvermogen en risicobeheersing | 94 |
| Doel | 95 |
| Beleidskaders..... | 95 |
| Samenvatting..... | 95 |
| Financiële kengetallen..... | 96 |
| Risicoprofiel..... | 98 |
| Weerstandscapaciteit..... | 101 |

| | |
|---|-----|
| Kapitaalgoederen..... | 103 |
| Algemeen..... | 103 |
| Infrastructuur en gebouwen | 104 |
| Groen..... | 108 |
| Riolering en water | 111 |
| Financiering..... | 113 |
| Algemeen..... | 113 |
| Beleidskaders..... | 115 |
| Langlopende geldleningen | 115 |
| Uitgezette leningen | 116 |
| Deelnemingen en langlopende uitzettingen | 117 |
| Kengetallen..... | 117 |
| Bedrijfsvoering | 120 |
| Inleiding..... | 120 |
| De ambitie van West Betuwe | 120 |
| Beleidskaders..... | 121 |
| Wat willen we bereiken ? | 122 |
| Informatiebeveiliging | 124 |
| Verbonden partijen | 125 |
| Doel | 125 |
| Verbonden partijen | 129 |
| Grondbeleid..... | 151 |
| De ambitie van West Betuwe | 152 |
| Beleidskaders..... | 152 |
| Wat willen we bereiken ? | 153 |
| Prognose van de resultaten van grondexploitaties..... | 154 |

| | |
|--|-----|
| Financiën | 156 |
| Baten en lasten | 156 |
| Baten en lasten conform BBV | 157 |
| Overhead | 158 |
| Onvoorzien | 159 |
| Vennootschapsbelasting..... | 159 |
| Taakveld totaal | 160 |
| Taakveld per programma | 162 |
| Geprognosticeerde balans (per 31-12) | 173 |
| EMU-saldo | 174 |
| Mutaties reserves per programma..... | 175 |
| Incidentele baten en lasten | 177 |
| Overzicht beleidskaders | 178 |
| Overzicht | 178 |

Inleiding

West Betuwe gezond van start

Voor u ligt de eerste begroting van de gemeente West Betuwe, een samensmelting van de gemeenten Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal. Voorafgaande aan het formele besluit tot fuseren zijn deze drie gemeenten uitgebreid financieel doorgelicht. Dit om na te gaan of de toekomstige gemeente West Betuwe onder een financieel gunstig gesternte geboren zou worden. Tijdens dit onderzoek is o.a. gekeken naar de dagelijkse bedrijfsvoering, lopende projecten, de reserveposities en eventuele risico's. Samenvattend luidde de conclusie dat de financiële toekomst geen belemmering zou kunnen opleveren voor een besluit tot fuseren. Deze eerste begroting bewijst het gelijk van die conclusie.

De begroting 2019 van de gemeente West Betuwe is een begroting zonder nieuw beleid. Het is immers aan de nieuwe gemeenteraad en coalitie om de nieuwe koers te bepalen. Dit betekent, dat eenvoudig gesteld, volstaan is met samenvoeging van de drie afzonderlijke gemeentelijke financiële huishoudingen. In de indeling van de begroting is wel rekening gehouden met de nieuwe organisatiestructuur en met de vier belangrijke ambities die in het herindelingsadvies zijn vastgelegd:

- Samen met de samenleving
- Dienstverlening dichtbij en op maat
- Energieneutraal in 2030
- Een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven.

De mogelijke gevolgen van afschaffing van de precariobelasting zijn voldoende afgedekt. Aan de inkomstenkant is het uitgangspunt gehanteerd dat de gemiddelde lastendruk voor onze inwoners gelijk moet blijven. Voor nieuw beleid is een financiële ruimte gecreëerd van € 300.000. Daarnaast bestaat er voor het nieuwe gemeentebestuur nog meer ruimte om naar eigen inzicht belangrijke keuzes te maken. Wij wijzen in dit verband op het feit dat in 2019 de vaststelling van allerlei beheerplannen op de politieke agenda komt. Binnen die beheerplannen bestaat ruimte om aan de spreekwoordelijke 'knoppen te draaien' en eigen politieke accenten te leggen.

Kortom, financieel gezien een mooie start van de gemeente West Betuwe. Desondanks pleiten wij nadrukkelijk voor terughoudendheid.

De komende jaren kan er nog van alles gebeuren, met een negatief effect op de begroting, waar we nu geen weet van hebben. De begroting heeft maar beperkt ruimte om structurele effecten op te vangen en is daarmee relatief kwetsbaar

Tenslotte willen wij wijzen op een onderzoek naar een nieuwe verdeelsystematiek van het Gemeentefonds. Waarschijnlijk worden in de meicirculaire 2019 hiervan de gevolgen voor de gemeenten duidelijk.

Oktober 2018

Stuurgroep West Betuwe

Leeswijzer

Dit is de eerste programmabegroting 2019 van de gemeente West Betuwe. Volgens de Gemeentewet moet iedere gemeente jaarlijks een begroting en een jaarrekening opstellen. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bevat de regelgeving daarvoor.

Deze Programmabegroting bestaat uit 10 programma's zoals die door het West Betuwe Beraad zijn vastgesteld. Deze programma's zijn onderverdeeld in taakvelden. Bij het benoemen van de taakvelden hebben we ons zoveel als mogelijk gebaseerd op het BBV. Hiermee vergroten we de transparantie en is het eenvoudiger om gemeenten onderling te vergelijken. De taakvelden worden ook gebruikt om informatie te verstrekken aan andere partijen zoals het Rijk, toezichthouders en CBS.

Algemeen

De begroting begint met de inleiding, leeswijzer en een beschrijving van de bestuurlijke - en financiële hoofdlijnen en laten we zien dat we - in meerjarig perspectief - onze financiële huishouding op orde hebben.

Programma's

Het tweede gedeelte van deze begroting bestaat uit een toelichting op de 10 programma's. Bij elk programma is de volgende informatie opgenomen:

1. Inleidende tekst: we geven beknopt weer wat de ambitie van West Betuwe is;
2. We presenteren de belangrijkste doelen in 2019 voor het betreffende programma en wat we willen bereiken; een toelichting op activiteiten en prestaties die bij onze doelen horen, oftewel wat we daarvoor gaan doen;
3. Vervolgens geven we per programma:
 - inzicht in de (verplichte) indicatoren;
 - de belangrijkste beleidskaders (wet- en regelgeving waar we rekening mee moeten houden);
 - de samenwerkingen met rechtspersonen waarin we een bestuurlijk en financieel belang hebben. In de paragraaf 'verbonden partijen' gaan we hier dieper op in;
4. Tot slot presenteren we de lasten en baten van het programma. De gemeenteraad stelt de begroting en de toelichting daarop vast op het niveau van de programmaonderdelen. De bij de begroting 2019 gepresenteerde meerjarenramingen (dus de ramingen voor 2020 en daarna) maken (wettelijk) geen deel uit van de voorliggende autorisatie.

Paragrafen

Het derde gedeelte van deze begroting bevat de programma overstijgende paragrafen. De paragrafen geven inzicht in de financiële positie van de gemeente, de beheersmatige aspecten en de risico's. Het BBV schrijft de volgende paragrafen voor:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid

Bijlagen

In het laatste deel van de begroting staat informatie over o.a. financiële specificaties (baten en lasten per taakveld), de geprognosticeerde balans, EMU-saldo, mutaties reserves en een overzicht van de incidentele baten en lasten.

Bestuurlijke hoofdlijnen naar thema's

Leefbaarheid

Hieronder worden de doelen van het thema leefbaarheid per programma weergegeven

Programma 1 Bestuur en ondersteuning

Het doel is dat we gebiedsgericht werken in de vijf gebieden van de gemeente West Betuwe.

Programma 2 Veiligheid

Het doel is dat inwoners zich veilig voelen.

Het doel is blijvend te investeren in de samenwerking tussen gemeente, professionals, bewoners en bedrijven.

Programma 3 Verkeer, vervoer en waterstaat

Het doel is dat er goede regionale en lokale verbindingen in West Betuwe zijn.

Programma 4 Economie

Het doel is een goede digitale infrastructuur

Programma 5 Onderwijs

Het doel is een doorgaande leerlijn met een gemakkelijke overdracht naar vervolgopleidingen.

Het doel is dat ieder kind in West Betuwe naar school gaat.

Programma 6 Sport, cultuur en recreatie

Het doel is sport in te zetten voor een gezonde levensstijl, door de gezondheidswaarde van sporten, spelen en bewegen te benadrukken.

Het doel is sport en spel in te zetten voor de sociale contacten van inwoners, waarbij de openbare ruimte inwoners de gelegenheid biedt te recreëren.

Het doel is dat iedereen kan meedoen en een leven lang verantwoord en met plezier kan sporten.

Het doel is een subsidiebeleid op te stellen dat onze ambities op het gebied van sport ondersteunt.

Het doel is ruimte voor culturele initiatieven van inwoners te creëren en cultuurparticipatie te stimuleren, met name in het onderwijs en op sociaal-maatschappelijk gebied.

Het doel is de identiteit van het erfgoed in de kernen en het buitengebied te behouden.

Programma 7 Sociaal domein

Het doel is een breed aanbod van vooral preventieve maatregelen te realiseren waarbinnen het sociaal domein tot zijn recht komt.

Het doel is dat mensen met een beperking toegang tot de openbare ruimte hebben en deze kunnen gebruiken, zich overal welkom voelen, informatie begrijpen, zelfstandig handelen en vrij zijn om hun eigen keuzes te maken.

Het doel is de laaggeletterdheid te verminderen door de aanpak ervan structureel te borgen.

Programma 8 Volksgezondheid en milieu

Het doel is een gezamenlijk pakket aan duurzame maatregelen vast te stellen voor aanpassingen in de kernen (ruimtelijke adaptatie), waarbij de leefbaarheid op het gebied van volksgezondheid wordt vergroot (een veilig en gezond leefklimaat).

Het doel is aan de wettelijke zorgplicht op het gebied van riolering en water te voldoen (een veilig en gezond leefklimaat).

Het doel is daarnaast dat we samen met de inwoners de wateroverlast tegengaan.

Programma 10 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Het doel is het financieel beleid op orde te hebben.

Het doel is grip op de begroting te hebben.

Programma 10 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Het doel is stabiliteit in de belastingen te krijgen.

Het doel is nieuw beleid binnen de begroting te bekostigen.

Wonen en werken

Hieronder worden de doelen van het thema wonen en werken per programma weergegeven

Paragraaf Grondbeleid

Het doel is een nota grondbeleid voor te bereiden.

Het doel is de grondprijzen te harmoniseren.

Het doel is een uniform grondexploitatiemodel vast te stellen en de financiële parameters daarbij uniform te gebruiken.

Het doel is het snippergroenbeleid te harmoniseren.

Programma 2 Veiligheid

Het doel is incidenten en rampen te voorkomen, te beperken of te bestrijden.

Het doel is goede brandweer-, ambulance- en politiediensten in de gemeente.

Programma 4 Economie

Het doel is een adequate economische structuur

Programma 7 Sociaal domein

Het doel is een vangnet te creëren voor kwetsbare inwoners, vooral met psychische problemen, opdat ook zij deel uitmaken van de lokale samenleving.

Het doel is dat meer mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt in de samenleving meedoen.

Programma 9 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Het doel is bouwen op maat.

Het doel is de invoering van de Omgevingswet goed voor te bereiden.

Dienstverlening dichtbij en op maat

Hieronder worden de doelen van het thema dienstverlening dichtbij en op maat per programma weergegeven

Paragraaf bedrijfsvoering

Het doel is West Betuws te gaan werken.

Het doel is volgens de principes van 'hostmanship' te gaan werken.

Paragraaf bedrijfsvoering

Het doel is het gebiedsgericht werken in de organisatie te verankeren.

Het doel is aan ons zelforganiserend vermogen te werken.

Programma 1 Bestuur en ondersteuning

Het doel is een uitstekende dienstverlening voor de inwoners, ondernemers en organisaties in West Betuwe.

Het doel is dat de gemeente West Betuwe een betrouwbare overheid is.

Programma 6 Sport, cultuur en recreatie

Het doel is mogelijkheden voor binnen en buitenrecreatie te bieden, in samenhang met water, fruit, groen en landschap.

Het doel is een duurzaam behoud en beheer op het gebied van landschap, openbare ruimte en cultuurhistorie.

Programma 9 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Het doel is een vergunningverlening op maat.

Energie neutraal

Hieronder worden de doelen van het thema energie neutraal per programma weergegeven

Programma 3 Verkeer, vervoer en waterstaat

Het doel is duurzame mobiliteit.

Programma 5 Onderwijs

Het doel is een integraal huisvestingsplan met extra aandacht voor de verduurzaming van schoolgebouwen.

Het doel is dat in het educatieprogramma van de scholen aandacht aan duurzaamheid wordt gegeven.

Programma 8 Volksgezondheid en milieu

Het doel is duurzame ideeën en plannen van inwoners en ondernemers te stimuleren, waarbij we zelf het goede voorbeeld geven door onze eigen gebouwen energie neutraal te krijgen.

Het doel is afval beter te scheiden.

Het doel is ook dat bedrijven de Milieuwet beter naleven.

Financiële hoofdlijnen

De begroting 2019 is de eerste begroting van West Betuwe. In deze begroting presenteren we de uitgaven en inkomsten voor het volgende jaar, maar ook voor de komende bestuursperiode. In deze begroting zijn de effecten van het eerste coalitieakkoord (nog) niet opgenomen. Wel is er voor de nieuwe gemeenteraad een (structurele) ruimte van € 300.000 in de begroting gecreëerd voor nog in te vullen nieuw beleid. In 2019 geven wij naar verwachting ongeveer € 133,2 miljoen uit om de ambities voor West Betuwe te realiseren. Tegenover deze uitgaven staan € 134,4 miljoen aan inkomsten, waardoor de begroting 2019 – maar ook voor de jaren daarna – in evenwicht is.

Het financiële beeld

In de begroting staat wat we volgend jaar willen bereiken, wat we daar voor gaan doen en wat dit ons gaat kosten. Deze begroting gaat vooral over 2019. Wanneer de gemeenteraad de begroting vaststelt, wordt daarmee formele goedkeuring gegeven tot het doen van uitgaven in het jaar 2019. De begroting bevat naast informatie over het jaar 2019 ook informatie over de jaren 2020 tot en met 2022. De informatie over de jaren 2020 tot en met 2022 wordt de 'meerjarenbegroting' genoemd. De meerjarenbegroting gaat ter kennisname naar de gemeenteraad en geeft context voor de gemeenteraad bij de vaststelling van de Begroting 2019. Wel is het bij de meerjarenbegroting van belang dat we meerjarig een reëel en structureel evenwicht presenteren, zoals volgt uit de voorschriften van het BBV.

In onderstaande tabel wordt een totaaloverzicht gegeven van de baten en lasten in 2019.

| Programma | <i>bedragen x 1.000 euro</i> | | |
|---|------------------------------|----------------|--------------|
| | Baten | Lasten | Saldo |
| 1. Bestuur en Ondersteuning | 4.672 | 24.077 | -19.405 |
| 2. Veiligheid | 95 | 4.819 | -4.724 |
| 3. Verkeer, Vervoer en Waterstaat | 4.861 | 11.132 | -6.271 |
| 4. Economie | 7.141 | 7.416 | -274 |
| 5. Onderwijs | 1.757 | 6.271 | -4.514 |
| 6. Sport, Cultuur en Recreatie | 1.038 | 8.321 | -7.283 |
| 7. Sociaal Domein | 9.115 | 37.858 | -28.743 |
| 8. Volksgezondheid en Milieu | 14.052 | 15.785 | -1.733 |
| 9. Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing | 7.493 | 10.495 | -3.002 |
| 10. Financiering en Algemene dekkingsmiddelen | 84.223 | 7.048 | 77.175 |
| Totaal | 134.447 | 133.222 | 1.225 |

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de baten en lasten in 2019 van het programma Financiering en algemene dekkingsmiddelen.

bedragen x 1.000 euro

| Uitsplitsing programma Financiering en algemene dekkingsmiddelen | Baten | Lasten | Saldo |
|---|---------------|---------------|---------------|
| Beheer overige gebouwen en gronden | 449 | 773 | -324 |
| Treasury | 2.057 | 160 | 1.897 |
| OZB woningen | 7.105 | 368 | 6.737 |
| OZB niet-woningen | 5.156 | 258 | 4.898 |
| Precariobelasting | 4.585 | 0 | 4.585 |
| Belastingen overig | 45 | 7 | 38 |
| Algemene uitkering gemeentefonds | 60.179 | 0 | 60.179 |
| Algemene uitkering sociaal deelfonds | 4.363 | 0 | 4.363 |
| Vennootschapsbelasting | 0 | 0 | 0 |
| Onvoorziene lasten | 0 | 250 | -250 |
| Overige baten en lasten | 206 | 1.658 | -1.452 |
| Stelpost lasten nieuw beleid | 0 | 300 | -300 |
| Subtotaal (exclusief mutaties reserves voor dit programma) | 84.145 | 3.774 | 80.371 |
| Mutaties reserves voor dit programma | 78 | 3.274 | -3.196 |
| Totaal | 84.223 | 7.048 | 77.175 |

Van 3 (individuele) fusiegemeenten naar Begroting 2019 West Betuwe

Vertrekpunt

Het vertrekpunt voor de begroting 2019 zijn de begrotingen van de 3 fusiegemeenten (stand: raad juni 2018 inclusief de effecten van de meicirculaire 2018).

bedragen x 1.000 euro

| | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 |
|--|--------------|--------------|--------------|--------------|
| Geldermalsen | 982 | 765 | 941 | 1.089 |
| Lingewaal | 392 | 512 | 641 | 648 |
| Neerijnen | 365 | 742 | 824 | 627 |
| Vertrekpunt (raad t/m juni 2018 inclusief meicirculaire 2018) | 1.739 | 2.019 | 2.406 | 2.364 |

Mutaties als gevolg van (autonome) ontwikkelingen

Ten opzichte van dit vertrekpunt hebben zich er een aantal (autonome) ontwikkelingen voorgedaan die resulteren in een aanpassing van het financieel (meerjaren)beeld. Deze ontwikkelingen zijn als volgt:

| | <i>bedragen x 1.000 euro</i> | | | |
|---|------------------------------|---------------|---------------|---------------|
| | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 |
| Algemene uitkering (effect van samenvoeging) | -700 | -710 | -714 | -718 |
| Algemene uitkering (effect van de septembercirculaire 2018) | 29 | 30 | -60 | -61 |
| Rijksbijdrage BUIG/Bbz (effect van samenvoeging) | 132 | 151 | 149 | 166 |
| Precariobelasting kabels/leidingen (effect afschaffen) | 0 | 0 | 0 | -1.569 |
| Stelpost onvoorzien/areaaluitbreiding (ophoging conform uitgangspunten WBB) | -62 | -77 | -92 | -107 |
| GRP/WRP (effect nieuw plan voor de algemene dienst) | 246 | 83 | 191 | 192 |
| Hondenbelasting (effect van afschaffing voor de algemene dienst) | -144 | -144 | -144 | -144 |
| Nieuwe huisvesting (effect kapitaallasten/besparing exploitatie) | 0 | 0 | -100 | -100 |
| Detailformatie nieuwe organisatie (geprognostiseerd tekort) | -100 | -100 | -100 | -100 |
| Rente- en afschrijvingslasten (effect van actualisatie) | 326 | -15 | -39 | 132 |
| Gemeenschappelijke regelingen (aanpassingen bovenop inflatiecorrectie) | 83 | 91 | 48 | 24 |
| Waterschapslasten (verhoging tariefsdifferentiatie wegen) | -54 | -54 | -54 | -54 |
| Diverse (kleine) mutaties | 30 | 7 | -25 | -21 |
| Stelpost nog in te vullen nieuw beleid | -300 | -300 | -300 | -300 |
| Nadeel precariobelasting gedeeltelijk éénmalig t.l.v. algemene reserve | 0 | 0 | 0 | 300 |
| Totaal mutaties als gevolg van (autonome) ontwikkelingen | -514 | -1.038 | -1.240 | -2.360 |

Algemene uitkering: effect van samenvoeging

Zoals al in het herindelingsontwerp aangeven heeft de samenvoeging een nadelig effect op de algemene uitkering uit het gemeentefonds. In het ontwerp werd rekening gehouden met een daling van € 0,95 miljoen. Uiteindelijk is dit ongeveer € 0,7 miljoen geworden. Het voordelig verschil komt doordat in de tussentijd het verdeelstelsel is gewijzigd en twee maatstaven verdwenen zijn die van invloed zijn bij een herindeling.

Algemene uitkering: effect van de septembercirculaire 2018

De financiële effecten van de septembercirculaire 2018 zijn in de begroting verwerkt. Hierbij is rekening gehouden met de accresontwikkelingen zoals door de beheerders van het gemeentefonds aangegeven. Hierboven op is rekening gehouden met een aanvullende uitkering van € 120.000 als gemeentelijk aandeel in de overschrijding van het BCF-plafond. In de meicirculaire 2018 is de voorschotregeling voor deze overschrijding vanaf 2019 vervallen. De provinciaal

toezichthouder staat toe vanaf 2019 een (eigen) inschatting te maken van de uitkering van de onderschrijving. Maar adviseert vanwege het hoge risico ook om hier voorzichtig mee om te gaan. Volgens de laatste septembercirculaire wordt er voor 2018 een onderschrijving van € 106 miljoen verwacht. Voor West Betuwe zou dit overeenkomen met een hogere uitkering van ongeveer € 240.000. Vanwege het door de provincie genoemde risico is in de begroting 2019 structureel rekening gehouden met een hogere uitkering van 50 procent (€ 120.000).

Rijksbijdrage BUIG/Bbz: effect van samenvoeging

Voor de bekostiging van de (bijstands)uitkeringen krijgen gemeenten de zogenaamde BUIG-gelden. Hierbij wordt gebruik gemaakt van 3 type gemeenten:

- kleine gemeenten tot 15.000 inwoners (Lingewaal/Neerijnen): o.b.v. historische verdeling;
- middelgrote gemeenten tot 40.000 inwoners (Geldermalsen): deels historisch en deels objectief;
- grote(re) gemeente vanaf 40.000 inwoners: objectief verdeeld afhankelijk van aantal inwoners.

West Betuwe valt voor de BUIG in de categorie grote gemeenten en ontvangt vanaf 2019 structureel ruim € 251.000 meer dan de 3 afzonderlijke gemeenten over 2018 ontvangen. Landelijk stijgt het uitkeringsvolume in 2019 met ongeveer 0,55 procent, zodat het reëel is om van dit voordeel ongeveer € 38.000 te reserveren voor hogere uitkeringslasten. Netto blijft er dan € 213.000 over. Vanwege de hogere rijksbijdrage is de oude raming voor de vangnetregeling (€ 81.000 aflopend tot € 47.000) komen te vervallen.

Effect afschaffen precariobelasting kabels/leidingen

Vanaf 2022 vervalt de mogelijkheid voor gemeenten om precariobelasting te hebben op kabels en leidingen. Het nadelig effect van deze afschaffing is in de begroting 2019 verwerkt.

Ophogen stelpost onvoorzien/areaaluitbreiding

In het West Betuwe Beraad is de omvang van de stelpost onvoorziene lasten bepaald op € 250.000 (ongeveer € 5,- per inwoner). Daarnaast is bepaald dat de stelpost areaaluitbreiding € 40.000 bedraagt. Structureel is dit € 107.000 meer.

Effect nieuw GRP/WRP voor Algemene Dienst

In het nieuwe WRP dat nog door de raad van West Betuwe moet worden vastgesteld zijn onder andere de uitgangspunten opgenomen van de aan het WRP toe te rekenen kosten en BTW. Per saldo leveren deze uniforme uitgangspunten een voordeel van ongeveer € 190.000 op voor de algemene dienst.

Effect afschaffen hondenbelasting voor Algemene Dienst

Door het West Betuwe Beraad is bepaald dat in de nieuwe gemeente er geen hondenbelasting zal worden ingevoerd c.q. dat deze zal worden afgeschaft. Het vervallen van de raming uit de voormalige gemeente Geldermalsen levert, na aftrek van een besparing op de uitvoeringskosten, een structureel nadeel van ongeveer € 144.000 op.

Kapitaallasten nieuwe huisvesting/besparing exploitatie

Een nieuwe gemeente resulteert in een nieuwe gemeentelijke organisatie die op een goede en eigentijdse manier gehuisvest moet worden. Hiermee gaan kosten gemoed, maar ook zullen er efficiencybesparingen optreden. In de begroting is vanaf 2021 rekening gehouden met een structurele extra last van € 100.000.

Geprognostiseerd tekort detailformatie

Bij de uitwerking van detailstructuur is in de Stuurgroep besloten dat de huidige loonkosten in de gemeentelijke begrotingen met maximaal € 100.000 mogen worden verhoogd.

Actualisatie rente- en afschrijvingslasten

De kapitaallasten laten een structureel voordeel zien. Het voordeel in 2019 is aanzienlijk hoger door lagere afschrijvingslasten als gevolg van het doorschuiven van investeringen naar latere jaren.

Gemeenschappelijke Regelingen (aanpassingen bovenop inflatiecorrectie)

De begrotingen 2019 van de gemeenschappelijke regelingen zijn in de gemeentelijke begroting verwerkt. Wijzigingen als gevolg van loon- en prijsstijgingen komen ten laste van de gemeentelijke stelpost prijsstijgingen. De overige aanpassingen komen ten laste c.q. ten gunste van het begrotingssaldo.

Verhoging tariefsdifferentiatie Waterschap wegen

Het Waterschap gaat de tariefdifferentiatie voor wegen ophogen van 350 procent naar het wettelijk maximum van 400 procent. Dit betekent een verschuiving van lasten van eigenaren van ongebouwde onroerende zaken (vooral agrariërs en bedrijven) naar eigenaren van verharde openbare wegen (vooral gemeenten en provincie). Voor West Betuwe gaat het om een lastenverzwaring van ongeveer € 54.000.

Stelpost nog in te vullen nieuw beleid

In de begroting is een structurele stelpost van € 300.000 gecreëerd voor nog in te vullen nieuw beleid door de nieuwe raad.

Nadeel precariobelasting gedeeltelijk éénmalig t.l.v. algemene reserve

Voor het éénmalig sluitend maken van de (meerjaren)begroting is een aanwending van de algemene reserve in 2022 noodzakelijk. Overigens komen de positieve begrotingsresultaten, zolang de gemeenteraad deze niet (volledig) besteed, ook weer ten gunste van de algemene reserve.

Geactualiseerd financieel beeld

Per saldo resulteert dit in het volgende geactualiseerde financieel beeld:

| | <i>bedragen x 1.000 euro</i> | | | |
|---|------------------------------|-------------|--------------|-------------|
| | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 |
| Vertrekpunt 3 individuele gemeenten | 1.739 | 2.019 | 2.406 | 2.364 |
| Mutaties als gevolg van (autonome) ontwikkelingen | -514 | -1.038 | -1.240 | -2.360 |
| Begrotingssaldo | 1.225 | 981 | 1.166 | 4 |

Programma's

Bestuur en ondersteuning

De ambitie van West Betuwe

In de periode tot 2030 zal onze samenleving ingrijpend veranderen. Waarschijnlijk verandert er meer dan in de twaalf jaren die achter ons liggen. Bijvoorbeeld op het gebied van digitalisering en technologische vernieuwing mogen we nog veel verwachten. Veel veranderingen zullen ons leven gemakkelijker en plezieriger maken. Toch zullen ook inwoners van West Betuwe in die veranderende samenleving behoefte aan zekerheid en goede ondersteuning hebben. De gemeente zal deze inwoners daarom een houvast bieden. De gemeente zal de inwoners ook meer dan ooit centraal stellen en wil in directe verbinding met hen staan. De gemeente wil daarnaast de kracht uit de inwoners benutten door hun ruimte en vertrouwen te geven om zelf met plannen en ideeën te komen, waarbij de gemeente daar waar nodig ondersteunt. Om dit te verwezenlijken, gaat West Betuwe gebiedsgericht werken. Natuurlijk blijft de gemeente bij de tijd en gaat zij in de veranderingen mee. Waar dat kan en gemak meebrengt, zullen diensten van de gemeente gedigitaliseerd worden aangeboden. Wel is het belangrijk dat de inwoners van West Betuwe de ondersteuning vanuit hun gemeente als 'dichtbij' en 'op maat' ervaren. Ook in 2030.

Wat willen we bereiken ?

| Thema | Doel | Resultaat | Wat gaan we er voor doen ? |
|-------------------------------------|---|---|---|
| Dienstverlening dichtbij en op maat | Het doel is een uitstekende dienstverlening voor de inwoners, ondernemers en organisaties in West Betuwe. | <p>Het resultaat zal zijn dat inwoners merken dat de bereikbaarheid van de gemeente is verbeterd, dichtbij en op maat. Die verbetering betreft de aanwezigheid in de kernen, de ruimere openingstijden en de digitale bereikbaarheid: 24 uur per dag, 7 dagen in de week.</p> <p>Het resultaat zal ook zijn dat we volgens de uitgangspunten van 'hostmanship' werken. Zie hiervoor de paragraaf over de bedrijfsvoering.</p> | <ol style="list-style-type: none"> 1. We gaan waar mogelijk onze producten en diensten digitaal aanbieden. 2. We gaan inwoners vragen onze website op gebruiksvriendelijkheid te testen. 3. We gaan ervoor zorgen dat we via sociale media bereikbaar zijn. 4. We gaan ervoor zorgen dat de inwoners het medium kunnen kiezen dat het beste bij hen past. 5. We gaan 'hostmanship' als criterium hanteren bij het selecteren van managers en leidinggevenden. 6. We gaan interne coaches 'hostmanship' opleiden. 7. We gaan in 2019 minimaal tien klantreizen met inwoners maken om werkprocessen klantvriendelijk te maken. |
| | Het doel is dat de gemeente West Betuwe een betrouwbare overheid is. | <p>Het resultaat zal zijn dat we in 2019 de waardering door de inwoners van de gemeentelijke dienstverlening zullen kennen door deze met een klanttevredenheidsonderzoek te meten. Voor de nulmeting gebruiken we de burgerpeiling van Waarstaatjegemeente.nl.</p> <p>Het resultaat zal ook zijn dat we doen wat we zeggen en zeggen wat we doen.</p> | <ol style="list-style-type: none"> 1. We stellen de inwoners centraal, we denken mee in oplossingen, we doen wat we zeggen, we zeggen het als iets niet mogelijk is en we stellen heldere servicenormen voor de inwoners op, 2. We overzien het geheel en onze adviezen zijn integraal afgestemd. |

| | | | |
|--------------|---|--|--|
| Leefbaarheid | Het doel is dat we gebiedsgericht werken in de vijf gebieden van de gemeente West Betuwe. | Het resultaat zal zijn dat we eind 2019 over analyses van de vijf gebieden beschikken. Deze gebiedsanalyses komen onder meer op grond van het bidbook en de dorpsplannen tot stand en zijn in feite de nulmeting van de leefbaarheid. Het resultaat zal ook zijn dat de vijf gebiedsmakelaars zichtbaar zijn en dat zij in de kernen bekend zijn. | 1. We delen West Betuwe in vijf gebieden op. 2. We wijzen elk gebied een eigen gebiedswethouder en een eigen gebiedsmakelaar toe. 3. We gaan het bidbook en de dorpsparagrafen doorontwikkelen. 4. We gaan de gebiedsmakelaars in de kernen inzetten. |
|--------------|---|--|--|

Indicatoren

Hieronder staat de verplichte set aan indicatoren. De bron van de gegevens, die we hebben opgenomen, is de website "www.waar staat je gemeente.nl". De cijfers op die website zijn niet altijd actueel. De indicatoren voor dit programma voor West Betuwe zijn op dit moment nog niet beschikbaar. Ter vergelijking hebben we de cijfers van heel Nederland opgenomen.

| Indicatoren Bestuur en Ondersteuning | | | | |
|--------------------------------------|---------|---------|-------------|-----------|
| Indicator | Eenheid | Periode | West Betuwe | Nederland |
| Formatie | | 2019 | n.n.b. | n.n.b. |
| Bezetting | | 2019 | n.n.b. | n.n.b. |
| Apparaatskosten | | 2019 | n.n.b. | n.n.b. |
| Externe inhuur | | 2019 | n.n.b. | n.n.b. |
| Overhead | | 2019 | n.n.b. | n.n.b. |

Beleidskaders

De belangrijkste beleidskaders zijn:

1. Verordening Basisregistratie Personen (BRP)
2. Regeling beheer en toezicht (BRP)
3. Privacyreglement BRP
4. Informatiebeveiligingsplan

Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland

| | |
|---|--|
| Bijdrage aan programma | <p>De Regio Rivierenland is een gemeenschappelijke regeling van acht gemeenten. Voor en door de gemeenten worden voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd op verschillende beleidsterreinen. In het kader van Programma 2 vindt regionale samenwerking plaats rond drie speerpunten: agribusiness, economie en logistiek, en recreatie & toerisme.</p> <p>Vanuit deze speerpunten worden aan de hand van een meerjarenprogramma (het Regionaal Ambitiedocument 2016-2020) door (hogere) overheden en maatschappelijke partners projecten gerealiseerd. Dit gebeurt in steeds wisselende samenwerkingsvormen tussen overheden, bedrijfsleven, onderwijs en andere maatschappelijke partners. De Regio Rivierenland faciliteert de speerpuntberaden en organisaties in hun samenwerkingsopgave.</p> <p>Onderdeel van het faciliteren is het genereren van geldstromen en subsidies. Deze worden via het Regionaal Investeringsfonds verleend. Daarnaast is met lobby & branding van de Regio Rivierenland gestart, met als doel het stimuleren van economische en recreatieve activiteiten. Ook vindt afstemming plaats op het gebied van ruimtelijke ordening: onder andere voor wat betreft de capaciteit van bedrijventerreinen en volkshuisvesting en een ruimtelijke strategische visie. Deze laatste ondersteunt de realisatie van projecten uit het Ambitiedocument.</p> |
| Belangrijkste (beleids)-ontwikkelingen | <p>Op basis van het Regionaal Ambitiedocument 2016-2020 worden ook in 2019 projecten uitgevoerd rond de drie speerpunten Agribusiness, Economie & Logistiek en Recreatie & Toerisme.</p> <p>In 2019 wordt de Ruimtelijke Strategische Visie regio Rivierenland door de deelnemende gemeenten vastgesteld. Daarnaast wordt de GR Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk opgericht en gestart met de aanleg van fase 1 van het breedbandnetwerk in de buitengebieden. Tenslotte wordt een Regionale Energiestrategie voorbereid, die ertoe moet leiden dat de deelnemende gemeenten, inwoners en bedrijven de gestelde duurzaamheidsdoelen gaan halen. In dit kader wordt in 2019 een aanpak ontwikkeld voor circulaire economie en biobased economy.</p> <p>Daarnaast worden de volgende projecten voortgezet: subsidiëring van nieuwe initiatieven door middel van het Regionaal Investeringsfonds, afstemming van woonbeleid en woningbouwprogramma's, het borgen van een goede bereikbaarheid van de regio Rivierenland via de vervoersaders A2 en A15, waarbij deze laatste extra aandacht heeft vanwege de vele knelpunten die er momenteel zijn.</p> |

Gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie West Betuwe

| | |
|---|---|
| Bijdrage aan programma | De gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie West Betuwe voert namens de gemeente Geldermalsen bedrijfsvoeringstaken uit op het terrein van: <ul style="list-style-type: none">· financiële administratie, treasury en interne controle;· informatiemanagement;· informatiemanagement en ICT;· personeel en organisatie. |
| Belangrijkste (beleids)-ontwikkelingen | De deelnemende gemeenten en de GR BWB werken samen aan de volgende harmonisatie-opdrachten: <ul style="list-style-type: none">· digitaliseren HRM-processen· strategische personeelsplanning· uitvoeren Interne Controle op basis van jaarplan· invlechten West Betuwe· harmoniseren van het applicatielandschap |

Financiën

Bedragen x € 1.000

| Bestuur en Ondersteuning (exclusief reserves) | Rekening 2017 | Begroting 2018 | Begroting 2019 | Begroting 2020 | Begroting 2021 | Begroting 2022 |
|--|--------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|
| Lasten | | | -19.962 | -17.972 | -18.142 | -18.152 |
| Baten | | | 765 | 765 | 765 | 765 |
| Resultaat voor bestemmen | | | -19.197 | -17.207 | -17.377 | -17.387 |
| Toevoegingen aan reserves | | | -4.115 | -2.368 | -2.368 | -2.368 |
| Onttrekkingen van reserves | | | 3.907 | 2.017 | 2.012 | 2.010 |
| Resultaat na bestemmen | | | -19.405 | -17.558 | -17.733 | -17.745 |
| Waarvan nieuw beleid | | | | | | |

Veiligheid

De ambitie van West Betuwe

West Betuwe staat voor veiligheid in wonen, werken, recreëren en verplaatsen. Om dit te realiseren, voert de gemeente haar wettelijke taken uit. Zij doet er alles aan om zaken als discriminatie, overlast (onder meer door jeugd) en criminaliteit (onder meer ondermijnende criminaliteit) te voorkomen en te beperken. Ook stimuleert de gemeente veiligheid ten aanzien van wonen (door inbraak- en brandpreventie), verkeer en water. Toezicht en handhaving zijn zichtbaar en herkenbaar op straat aanwezig.

In een veranderende samenleving hebben mensen behoefte aan veiligheid. Daarbij gaat het om fysieke veiligheid, door incidenten en rampen te voorkomen of te bestrijden, maar het gaat ook om sociale veiligheid. Dit wil zeggen dat de inwoners van de gemeente zich in hun woon- en werkomgeving veilig moeten voelen. Ook op dit gebied wil de gemeente West Betuwe een betrouwbare partner van inwoners, maatschappelijke instellingen en ondernemers zijn. De gemeente West Betuwe zal een jaarplan voor 2019 opstellen opdat de nieuwe gemeenteraad in 2019 zorgvuldig haar beleidskaders kan inventariseren en hierop haar meerjarig veiligheidsbeleid kan vormgeven. Voor de vergelijkbaarheid met bovenlokale beleidsplannen, zal na 2019 geen vierjarig maar een driejarig veiligheidsbeleid worden opgesteld.

Wat willen we bereiken ?

| Thema | Doel | Resultaat | Wat gaan we er voor doen ? |
|-----------------|--|---|--|
| Wonen en werken | Het doel is incidenten en rampen te voorkomen, te beperken of te bestrijden. | Het resultaat zal zijn dat onze lokale sleutelfunctionarissen vakbekwaam zijn op grond van een nieuw vast te stellen beleidsplan voor de jaren 2019-2022 op het gebied van opleiden, trainen en oefenen (OTO). Het resultaat zal zijn dat het team Bevolkingszorg zich professionaliseert volgens een nieuw vast te stellen OTO-beleidsplan voor de jaren 2019-2022. | 1. We gaan de samenwerking met de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid continueren. 2. We gaan een piketregeling opstellen voor de Officier van Dienst Bevolkingszorg. 3. We gaan ervoor zorgen dat de interne crisisorganisatie op orde blijft, dat de functies bezet zijn en dat de desbetreffende medewerkers voldoende zijn opgeleid. |
| | Het doel is goede brandweer-, ambulance- en politiediensten in de gemeente. | Het resultaat zal een meerjarenbeleid zijn voor integrale veiligheid en rampenbestrijding, met daarbij een jaarlijks uitvoeringsplan. | 1. We gaan het uitvoeringsplan voor de integrale veiligheid en rampenbestrijding uitvoeren. 2. We gaan de casuïstiek op het gebied van ondermijning integraal oppakken en hiernaar handelen. |
| Leefbaarheid | Het doel is dat inwoners zich veilig voelen. | Het resultaat zal een sociale samenhang zijn waarin inwoners zich voor medeburgers en voor de buurt inzetten. | 1. We gaan samenwerking met de ondernemers opzoeken om te bekijken in hoeverre het Keurmerk Veilig Ondernemen in de gemeente West Betuwe integraal kan worden toegepast. 2. We gaan samenwerking met de inwoners opzoeken om te bekijken in hoeverre we de WhatsApp voor groepen- of buurtpreventie kunnen doorontwikkelen, rekening houdend met gebiedsgericht werken. |
| | Het doel is blijvend te investeren in de samenwerking tussen gemeente, professionals, bewoners en bedrijven. | Het resultaat zal een aanpak zijn die op daders, gebieden en problemen is gericht. | 1. We gaan op basis van het beleid ten aanzien van ondermijnende criminaliteit actief aan de slag met integrale veiligheid waarbij we het Integraal Gebiedsontwikkelingsprogramma (IGP) nadrukkelijk gaan positioneren. |

Indicatoren

Hieronder staat de verplichte set aan indicatoren. De bron van de gegevens, die we hebben opgenomen, is de website "www.waar staat je gemeente.nl". De cijfers op deze website zijn niet altijd actueel. Ter vergelijking hebben we de cijfers van heel Nederland opgenomen. De score voor West Betuwe is het gemiddelde van de score van de Gemeenten Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal.

| Indicatoren Veiligheid | | | | |
|--|--|---------|-------------|-----------|
| Indicator | Eenheid | Periode | West Betuwe | Nederland |
| Winkeldiefstal per 1.000 inwoners | Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners | 2017 | 0,4 | 2,2 |
| Diefstal uit woning per 1.000 inwoners | Het aantal woningdiefstallen, per 1.000 inwoners | 2017 | 2,2 | 2,9 |
| Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners | Het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners | 2017 | 3,0 | 5,0 |
| Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners | Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners. | 2017 | 4,2 | 4,8 |
| Verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12-17 jaar | Verwijzingen naar Halt per 10.000 inwoners van 12 tot 17 jaar | 2017 | 114 | 131 |
| Hardekern jongeren | Het aantal hardekern jongeren, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12 tot 24 jaar | 2014 | 0,3 | 1,3 |

Beleidskaders

Het beleid voor openbare en integrale veiligheid, openbare orde en rampenbestrijding kent in de gemeente West Betuwe verschillende beleidskaders. Op het gebied van integrale veiligheid en rampenbestrijding is voor 2019 voor een jaarplan gekozen. Zo voorkomen we dat er door de komst van de nieuwe raad te weinig voorbereidingstijd is om een vierjarig veiligheidsplan op te stellen. Vanaf 2020 zal met een driejarig integraal veiligheidsplan worden gewerkt. Dit is nodig om synchroon te blijven lopen met het beleid van de politie-eenheid Oost-Nederland, het samenwerkingsverband Veiligheidsnetwerk Oost-Nederland, de andere gemeenten in de regio en het district Gelderland-Zuid.

Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

| | |
|---|--|
| Bijdrage aan programma | <p>De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid draagt bij aan het programma Veiligheid. Deze gemeenschappelijke regeling voert immers voor de gemeente taken uit die aan de veiligheid van de inwoners bijdragen. Het gaat om de taken:</p> <ul style="list-style-type: none">• brandweezorg,• geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen,• gemeentelijke ondersteuning bij de voorbereiding op de rampenbestrijding en crisisbeheersing,• ambulancezorg,• de regionale meldkamerfunctie,• bijdragen leveren aan sociale veiligheid voor zover daarover regionale afstemming gewenst is. |
| Belangrijkste (beleids)-ontwikkelingen | <p>In de beleidsambities van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid staat integraliteit centraal: het vinden van samenhang en het bundelen van krachten binnen en buiten de organisatie van de veiligheidsregio.</p> <p>Het Beleidsplan Veiligheidsregio Gelderland-Zuid 2016-2019 benoemt jaarthema's en integrale thema's. Het jaarthema voor 2019 is gevaarlijke stoffen. Dit thema zal extra aandacht krijgen, onder meer in de opleidingsactiviteiten. De integrale thema's voor de komende jaren zijn:</p> <ul style="list-style-type: none">• informatiemanagement,• communicatie,• risicogerichtheid en zelfredzaamheid,• burgerparticipatie. <p>Uit de Begroting 2017 en 2018 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid bleek dat er omvangrijke tekorten zijn ontstaan. Dit is het gevolg van tekorten in de huisvestingslasten en te laag geïndexeerde loon- en prijsstijgingen. In het algemeen bestuur is besloten de tekorten gedeeltelijk op te vangen door bezuinigingen op de taakstelling van de veiligheidsregio. In 2018 zijn de eerste bezuinigingen gestart. De bezuinigingen zullen zich in 2019 verder ontwikkelen, waardoor het begrotingstekort sterk zal worden teruggedrongen.</p> <p>In 2018 bleek dat de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid aan een organisatorische doorontwikkeling toe was. De deelnemende gemeenten hebben een incidenteel budget beschikbaar gesteld om een organisatieontwikkelingstraject op te starten, met het doel de rust en het vertrouwen van de medewerkers te herstellen. Er zijn kwartiermakers aangesteld die de organisatorische vernieuwing van Veiligheidsregio Gelderland-Zuid zullen gaan monitoren.</p> |

Financiën

Bedragen x € 1.000

| Veiligheid (exclusief reserves) | Rekening 2017 | Begroting 2018 | Begroting 2019 | Begroting 2020 | Begroting 2021 | Begroting 2022 |
|--|--------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|
| Lasten | | | -4.819 | -4.761 | -4.709 | -4.709 |
| Baten | | | 28 | 28 | 28 | 28 |
| Resultaat voor bestemmen | | | -4.791 | -4.733 | -4.680 | -4.680 |
| Toevoegingen aan reserves | | | | | | |
| Onttrekkingen van reserves | | | 66 | 66 | 66 | 66 |
| Resultaat na bestemmen | | | -4.724 | -4.666 | -4.614 | -4.614 |
| Waarvan nieuw beleid | | | | | | |

Verkeer, vervoer en waterstaat

De ambitie van West Betuwe

De gemeente West Betuwe wil een goed bereikbare, leefbare en veilige gemeente zijn. Wat dat betekent verschilt van kern tot kern. In ieder geval horen daar goede regionale en lokale verbindingen bij en vervoer van deur tot deur. Dat maakt het immers plezierig om in onze gemeente te wonen. En het risico dat mensen vereenzamen, neemt erdoor af. Voor de instandhouding van de leefbaarheid en de veiligheid in de gemeente zijn grote werken aan het spoor en de wegen noodzakelijk. We moeten die werken vooral als kansen zien. Naast dit alles is duurzaamheid een belangrijk thema. De gemeente wil op het vlak van mobiliteit en bij de inrichting van de openbare ruimte aan verduurzaming werken. Voorbeelden zijn laadpalen voor elektrisch rijden bij iedereen in de buurt en een energiezuinige straatverlichting in de hele gemeente. Voor dit programma is de stip op de horizon een energieneutrale gemeente in 2030.

Wat willen we bereiken ?

| Thema | Doel | Resultaat | Wat gaan we er voor doen ? |
|------------------|--|--|---|
| Leefbaarheid | Het doel is dat er goede regionale en lokale verbindingen in West Betuwe zijn. | Het resultaat zal een visie en een plan op het gebied van mobiliteit zijn. Het resultaat zal ook een plan met maatregelen zijn voor de kernen en de straten. Het resultaat zal bovendien zijn dat we over veilige, toegankelijke en goed onderhouden wegen beschikken. | 1. We gaan de mobiliteitsvisie, het mobiliteitsplan en het plan met maatregelen opstellen. 2. We gaan de basiskwaliteit vastleggen voor het beheer van de openbare ruimte. |
| Energie neutraal | Het doel is duurzame mobiliteit. | Het resultaat zal zijn dat duurzaamheid een uitgangspunt is in het plan op het gebied van mobiliteit. Het resultaat zal ook zijn dat in iedere kern minstens één laadpaal staat. | 1. We gaan duurzaamheid als uitgangspunt in het mobiliteitsplan inbrengen. 2. We gaan laadpalen plaatsen. |

Indicatoren

Hieronder staat de verplichte set aan indicatoren. De bron van de gegevens die we hebben opgenomen, is de website www.waarstaatjegemeente.nl. De cijfers op deze website zijn niet altijd actueel. De score van West Betuwe is het gemiddelde van de scores van Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal. Ter vergelijking hebben we de cijfers van heel Nederland opgenomen.

| Indicatoren Verkeer, vervoer en waterstaat | | | | |
|---|--|---------|-------------|-----------|
| Indicator | Eenheid | Periode | West Betuwe | Nederland |
| Ziekenhuisopname n.a.v. verkeersongeval met motorvoertuig | Het percentage verkeersongevallen met een motorvoertuig als aandeel van het totaal aantal ongevallen die tot ziekenhuisopnamen leiden. | 2015 | 8,3 | 8 |
| Ziekenhuisopname n.a.v. vervoersongeval met fietser | Het percentage vervoersongevallen met een fietser als aandeel van het totaal aantal ongevallen die tot ziekenhuisopnamen leiden. | 2015 | 9,7 | 9 |

Beleidskaders

De belangrijkste beleidskaders zijn:

1. Mobiliteitsplan Geldermalsen 2020 / Mobiliteitsvisie Geldermalsen 2007
2. Visie vrachtverkeer Geldermalsen
3. Verkeersveiligheidsplan Lingewaal
4. Fietsbeleidsplan Neerijnen

Voor de beleidskaders voor het beheer van de openbare ruimte wordt verwezen naar paragraaf 3.

In 2019 starten we met het harmoniseren van het beleid door het opstellen van een mobiliteitsvisie voor West Betuwe gevolgd door een mobiliteitsplan voor West Betuwe.

Verbonden partijen

MerwedeLingelijn BV

| | |
|--|--|
| Bijdrage aan programma: | De MerwedeLingelijn BV is een samenwerkingsverband van de zeven gemeenten langs de spoorlijn tussen Dordrecht en Geldermalsen. Het samenwerkingsverband heeft tot doel de kwaliteit van deze spoorlijn als openbaar vervoersvoorziening te verbeteren. |
| Belangrijkste (beleids)-ontwikkelingen: | De belangrijkste verbeteringen aan de MerwedeLingelijn zijn in de achterliggende jaren uitgevoerd. Er zijn in verschillende gemeenten extra stations aangelegd en de entreegebieden bij de stations zijn vernieuwd. Er resteert de mogelijke aanleg van een extra station in Gorinchem, maar daar is nog geen zekerheid over. De BV wordt in slapende vorm in stand gehouden om de eventuele aanleg van dit station in de toekomst te faciliteren. |

Financiën

Bedragen x € 1.000

| Verkeer, Vervoer en Waterstaat (exclusief reserves) | Rekening 2017 | Begroting 2018 | Begroting 2019 | Begroting 2020 | Begroting 2021 | Begroting 2022 |
|--|--------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|
| Lasten | | | -10.099 | -7.142 | -7.047 | -7.051 |
| Baten | | | 675 | 675 | 675 | 675 |
| Resultaat voor bestemmen | | | -9.424 | -6.467 | -6.372 | -6.376 |
| Toevoegingen aan reserves | | | -1.033 | -522 | -525 | -525 |
| Onttrekkingen van reserves | | | 4.186 | 590 | 609 | 617 |
| Resultaat na bestemmen | | | -6.271 | -6.400 | -6.288 | -6.285 |
| Waarvan nieuw beleid | | | | | | |

Economie

De ambitie van West Betuwe

West Betuwe is de grootste fruitgemeente in Nederland. Dit kan ons een voortrekkersrol geven op het gebied van vernieuwing, scholing en productontwikkeling. Daarnaast moet het ook voor andere bedrijven aantrekkelijk blijven om zich in onze gemeente te vestigen. Daar zal de gemeente zich samen met ondernemers en scholen voor inzetten. In 2030 zullen alle geplande bedrijventerreinen uitgegeven zijn en zal een programma voor de jaren erna zijn opgesteld. De oude bedrijventerreinen zijn dan opgeknapt, goed bereikbaar en van glasvezel voorzien. Dit alles zorgt ervoor dat West Betuwe in 2030 een gezonde economie heeft. Er zal voldoende werkgelegenheid zijn, passend bij dit gebied, voor alle doelgroepen in de samenleving. Bedrijvigheid in West Betuwe vinden we vooral in de fruitindustrie, maakindustrie, agribusiness, e-commerce, ict, logistiek, toerisme en energietransitie.

Wat willen we bereiken ?

| Thema | Doel | Resultaat | Wat gaan we er voor doen ? |
|-----------------|--|---|---|
| Leefbaarheid | Het doel is een goede digitale infrastructuur | <p>Het resultaat zal zijn dat er tijdig instemmingen zijn verleend voor het regionale breedbandproject en dat er is besloten over de garantstelling en de aanleg van glasvezel voor ongeveer 3.200 adressen in West Betuwe.</p> <p>Het resultaat zal bovendien zijn dat bij de aanleg van glasvezel de kwaliteit van de openbare ruimte wordt behouden en dat overlast en schade worden voorkomen of beperkt.</p> | <ol style="list-style-type: none"> 1. We gaan projectondersteuning leveren en instemmingen verlenen. 2. We gaan toezicht houden bij de aanleg. 3. We gaan degeneratievergoedingen heffen. (Degeneratievergoedingen zijn bedoeld als vergoeding voor de wegbeheerder in verband met het risico op gebreken en schade na het aanleggen van een netwerk.) |
| Wonen en werken | Het doel is een adequate economische structuur | <p>Het resultaat zal zijn dat we een economische visie aan het ontwikkelen zijn.</p> <p>Het resultaat zal zijn dat we een beleid voor onze bedrijventerreinen hebben. Bovendien zullen we een bijgesteld regionaal programma voor bedrijventerreinen hebben.</p> | <ol style="list-style-type: none"> 1. We gaan samen met ondernemers een economische visie voorbereiden. 2. We gaan beleid voor bedrijventerreinen ontwikkelen. 3. We gaan samen met de regio het regionaal programma voor bedrijventerreinen evalueren en bijstellen. |
| | | <p>Het resultaat zal ook zijn dat we een opzet hebben voor structureel overleg met ondernemers.</p> | <ol style="list-style-type: none"> 1. We gaan periodiek met ondernemersverenigingen overleggen. |

Indicatoren

Hieronder staat de verplichte set aan indicatoren. De bron van de gegevens die we hebben opgenomen, is de website www.waarstaatjegemeente.nl. De cijfers op deze website zijn niet altijd actueel. De score van West Betuwe is het gemiddelde van de scores van Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal. Ter vergelijking hebben we de cijfers van heel Nederland opgenomen.

| Indicatoren economie | | | | |
|----------------------|---|---------|-------------|-----------|
| Indicator | Eenheid | Periode | West Betuwe | Nederland |
| Vestigingen | Het aantal bedrijfsvestigingen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot 64 jaar | 2017 | 161 | 140 |
| Funciemenging | De funciemengingsindex weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen | 2017 | 55,0 | 52,4 |

Beleidskaders

De belangrijkste beleidskaders zijn:

1. Regionaal Ambitiedocument
2. Regionaal Programma Bedrijventerreinen
3. Beleidsnotitie bedrijventerreinen 2011-2030 (geïntegreerd in bestemmingsplan bedrijventerreinen Geldermalsen)

Voor een volledig overzicht wordt verwezen naar de bijlagen.

Verbonden partijen

Stichting Logistieke Hotspot Rivierenland

| | |
|---|--|
| Bijdrage aan programma | <p>De Logistieke Hotspot Rivierenland is een economisch ontwikkelingsproject waardoor de regio nog meer als logistiek centrum op de kaart wordt gezet.</p> <p>Het project is een vorm van publiek-private samenwerking. De Stichting Aandelenbeheer Logistieke Hotspot Rivierenland is enig aandeelhouder van de B.V. Logistieke Hotspot Rivierenland. Deze B.V. voert projecten uit en zorgt daarnaast voor nationale en internationale acquisitie. De gemeente West Betuwe gaat hierin participeren.</p> |
| Belangrijkste (beleids)-ontwikkelingen | <p>De regiogemeenten beraden zich over de juridische vorm van de huidige Stichting Aandelenbeheer Logistieke Hotspot Rivierenland in relatie tot de exploitatie van de B.V.. Gestreefd wordt naar een Logistieke Hotspot Rivierenland 2.0 met een andere financieringsopzet.</p> |

Financiën

Bedragen x € 1.000

| Economie (exclusief reserves) | Rekening 2017 | Begroting 2018 | Begroting 2019 | Begroting 2020 | Begroting 2021 | Begroting 2022 |
|----------------------------------|------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Lasten | | | -7.332 | -1.423 | -733 | -723 |
| Baten | | | 7.112 | 1.186 | 465 | 465 |
| Resultaat voor bestemmen | | | -220 | -237 | -268 | -257 |
| Toevoegingen aan reserves | | | -84 | -89 | -89 | -89 |
| Onttrekkingen van reserves | | | 29 | 46 | 77 | 60 |
| Resultaat na bestemmen | | | -274 | -280 | -280 | -286 |
| Waarvan nieuw beleid | | | | | | |

Onderwijs

De ambitie van West Betuwe

In de gemeente West Betuwe gaan alle kinderen naar school. Dat is een school die bij het kind past. De school geeft kwalitatief goed onderwijs. In een duurzaam schoolgebouw wordt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind bijgedragen. De gemeente stimuleert dat leerlingen gemakkelijk naar een vervolgopleiding kunnen gaan.

Wat willen we bereiken ?

| Thema | Doel | Resultaat | Wat gaan we er voor doen ? |
|------------------|---|--|--|
| Leefbaarheid | Het doel is een doorgaande leerlijn met een gemakkelijke overdracht naar vervolgopleidingen. | Het resultaat zal zijn dat we in 2019 afspraken over voor- en vroegschoolse educatie hebben gemaakt. Deze worden in een convenant vastgelegd. Het resultaat zal ook zijn dat de overgang van basis- naar voortgezet onderwijs een vast agendapunt op de lokale educatieve agenda is. | 1. We gaan met de betrokken partijen de totstandkoming en de voortgang van de convenant-afspraken over voor- en vroegschoolse educatie bespreken. |
| | Het doel is dat ieder kind in West Betuwe naar school gaat. | Het resultaat zal zijn dat de uitval van leerlingen in 2019 op zijn minst gelijk blijft aan de uitval van 2018 en onder het landelijk gemiddelde. Het resultaat zal ook zijn dat er zogenoemde onderwijszorg-arrangementen zijn ingezet voor de verbinding tussen onderwijs en jeugdzorg. | 1. We gaan een goede samenwerking realiseren tussen de leerplichtambtenaar, het schoolmaatschappelijk werk, de scholen en het sociaal team. |
| Energie neutraal | Het doel is een integraal huisvestingsplan met extra aandacht voor de verduurzaming van schoolgebouwen. | Het resultaat zal zijn dat bij nieuwbouw, verbouw en aanpassing duurzaamheidsmaatregelen worden toegepast die in de tijd dat ze worden afgeschreven, kunnen worden terugverdiend. | 1. We laten in het derde kwartaal een quick scan naar asbest in de onderwijsgebouwen uitvoeren. 2. We nemen in het onderzoek naar de haalbaarheid van nieuwbouw, verbouw en aanpassing ook de duurzaamheid mee. |
| | Het doel is dat in het educatie-programma van de scholen aandacht aan duurzaamheid wordt gegeven. | Het resultaat zal zijn dat we in 2019 over een uitvoeringsplan beschikken dat samen met de scholen is opgesteld. | 1. We gaan met de schoolbesturen over duurzaamheid in gesprek. |

Indicatoren

Hieronder staat de verplichte set aan indicatoren. De bron van de gegevens die we hebben opgenomen, is de website www.waarstaatjegemeente.nl. De cijfers op deze website zijn niet altijd actueel. De score van West Betuwe is het gemiddelde van de scores van Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal. Ter vergelijking hebben we de cijfers van heel Nederland opgenomen.

| Indicatoren onderwijs | | | | |
|---|--|---------|-------------|-----------|
| Indicator | Eenheid | Periode | West Betuwe | Nederland |
| Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) % | Het percentage van het totaal aantal leerlingen in de leeftijd van 12 tot 23 jaar dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat | 2016 | 1,1 | 1,7 |
| Absoluut verzuim | Het aantal leerplichtigen in de leeftijd van 5 tot 18 jaar die niet op een school zijn ingeschreven, per 1.000 inwoners | 2017 | 1,76 | 1,82 |
| Relatief verzuim | Het aantal leerplichtigen in de leeftijd van 5 tot 18 jaar die wel op een school zijn ingeschreven, maar ongeoorloofd afwezig zijn, per 1.000 inwoners | 2017 | 8,89 | 26,58 |

Beleidskaders

De belangrijkste beleidskaders zijn:

1. Beleidsregels Handhaving Kinderopvang
2. Huisvestingsverordening
3. Integraal Huisvestingsplan
4. Convenant Voor -en Vroegschoolse Educatie

Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen die grotendeels voor het programma onderwijs diensten uitvoeren.

Financiën

Bedragen x € 1.000

| Onderwijs (exclusief reserves) | Rekening 2017 | Begroting 2018 | Begroting 2019 | Begroting 2020 | Begroting 2021 | Begroting 2022 |
|-----------------------------------|------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Lasten | | | -5.973 | -6.420 | -6.526 | -6.565 |
| Baten | | | 985 | 985 | 985 | 985 |
| Resultaat voor bestemmen | | | -4.988 | -5.435 | -5.541 | -5.580 |
| Toevoegingen aan reserves | | | -298 | -382 | -473 | -479 |
| Onttrekkingen van reserves | | | 772 | 762 | 811 | 806 |
| Resultaat na bestemmen | | | -4.514 | -5.055 | -5.204 | -5.253 |
| Waarvan nieuw beleid | | | | | | |

Sport, cultuur en recreatie

De ambitie van West Betuwe

Sport, recreatie, cultuur en kunst zijn belangrijk voor de leefbaarheid in West Betuwe. Daarom wil de gemeente daar volop ruimte aan bieden. West Betuwe kent een rijk verenigingsleven. De sport-, muziek-, culturele en historische verenigingen organiseren tal van evenementen. Veel inwoners voelen zich daar betrokken bij en werken eraan mee. De gemeente mag zich daarnaast gelukkig prijzen met een goed bewaard en onderhouden groen cultuurhistorisch landschap. Het is onze ambitie om recreanten en toeristen goede mogelijkheden te bieden voor wandelingen, fietstochten en waterrecreatie. Het is belangrijk om daar met het oog op 2030 aan te blijven werken.

Wat willen we bereiken ?

| Thema | Doel | Resultaat | Wat gaan we er voor doen ? |
|--------------|---|--|---|
| Leefbaarheid | <p>Het doel is sport in te zetten voor een gezonde levensstijl, door de gezondheidswaarde van sporten, spelen en bewegen te benadrukken.</p> <p>Het doel is sport en spel in te zetten voor de sociale contacten van inwoners, waarbij de openbare ruimte inwoners de gelegenheid biedt te recreëren.</p> <p>Het doel is dat iedereen kan meedoen en een leven lang verantwoord en met plezier kan sporten.</p> | <p>Het resultaat zal zijn dat we over een beheerplan voor binnen- en buitensport beschikken.</p> <p>Het resultaat zal ook zijn dat er gesprekken met grote verenigingen zijn gevoerd over de vraag hoe zij een open club kunnen worden en dus een breder maatschappelijk doel (inclusie) kunnen dienen dan alleen sportbeoefening.</p> | <p>1. We gaan keuzes maken tussen subsidiëren, faciliteren en privatiseren.</p> <p>2. We gaan afspraken met de verenigingen maken over hoe we tot multisportverenigingen met één aanspreekpunt voor inwoners en de gemeente kunnen komen.</p> |
| | <p>Het doel is een subsidiebeleid op te stellen dat onze ambities op het gebied van sport ondersteunt.</p> <p>Het doel is ruimte voor culturele initiatieven van inwoners te creëren en cultuurparticipatie te stimuleren, met name in het onderwijs en op sociaal-maatschappelijk gebied.</p> <p>Het doel is de identiteit van het erfgoed in de kernen en het buitengebied te behouden.</p> | <p>Het resultaat zal een eenduidig subsidiebeleid voor de hele gemeente zijn.</p> <p>Het resultaat zal ook zijn dat de subsidies door de drie huidige gemeenten, waar nodig, op één lijn zijn gebracht.</p> <p>Het resultaat zal ook zijn dat de subsidies door de drie huidige gemeenten, waar nodig, op één lijn zijn gebracht.</p> <p>Het resultaat zal zijn dat deze initiatieven van de grond kunnen komen, partijen meer gaan samenwerken en de gemeente nog meer haar faciliterende en stimulerende rol kan invullen.</p> | <p>1. We gaan lokale initiatieven stimuleren door deze te ondersteunen met subsidies, advies en mogelijk het wegnemen van belemmeringen als gevolg van regelgeving.</p> <p>2. We gaan samen met provincie, onderwijs en overige gemeenten in Rivierenland aan een kwaliteitsimpuls in cultuureducatie werken, evenals aan een samenwerking tussen amateurs en professionals en aan het verhogen van historisch besef.</p> |

| | | | |
|-------------------------------------|--|--|--|
| Dienstverlening dichtbij en op maat | Het doel is mogelijkheden voor binnen en buitenrecreatie te bieden, in samenhang met water, fruit, groen en landschap. | <p>Het resultaat zal een actieplan voor recreatie en toerisme zijn.</p> <p>Het resultaat zal ook een programma met acties zijn op het gebied van water, fruit, groen en landschap.</p> <p>Het resultaat zal bovendien zijn dat we met betrokkenen, provincie en regio samenwerken.</p> | <ol style="list-style-type: none"> 1. We gaan aansluiting zoeken bij de Koersnotitie recreatie van de provincie Gelderland en bij de speerpunten van de regio Rivierenland voor economische spin-off, recreatie en agribusiness, 2. We gaan citymarketing bedrijven, ook samen met het Regionaal Bureau voor Toerisme, de Lingestreek, de Vesting3hoek en Utrecht Marketing, en we gaan in dat kader aan 'storytelling' doen. 3. We gaan routenetwerken voor fietsen, wandelen en waterrecreatie ontsluiten, onder meer met voet- en fietsveren. 4. We gaan ondernemers helpen bij de totstandkoming van arrangementen. 5. We gaan waterrecreatie uitbreiden met aanlegsteigers aan de Linge en met mogelijkheden om in de brede watergangen in de buitengebieden te kanoën. 6. We gaan ons voorbereiden op de Omgevingswet en bestemmingsplannen aanpassen. |
| | Het doel is een duurzaam behoud en beheer op het gebied van landschap, openbare ruimte en cultuurhistorie. | <p>Het resultaat zal een beheerplan zijn voor openbaar groen en een bomenplan.</p> <p>Het resultaat zal ook een landschapsontwikkelingsplan zijn en een nieuw onderhoudsplan voor de Nieuwe Hollandse Waterlinie.</p> | <ol style="list-style-type: none"> 1. We gaan op basis van de beplantingsplannen van de grote ruilverkaveling bomen planten, de Nieuwe Hollandse Waterlinie naar de UNESCO Werelderfgoedstatus begeleiden, plannen maken voor het Lingelandschap en we gaan het traject in voor versterking van de Waaldijk van Vuren tot Tiel en de aanpassing ervan aan de landschappelijke waarden. 2. We gaan initiatieven nemen waarbij partijen samenwerken en de gemeente nog beter haar faciliterende en stimulerende rol kan invullen. |

Indicatoren

Hieronder staat de verplichte set aan indicatoren. De bron van de gegevens die we hebben opgenomen, is de website www.waarstaatjegemeente.nl. De cijfers op deze website zijn niet altijd actueel. De score van West Betuwe is het gemiddelde van de scores van Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal. Ter vergelijking hebben we de cijfers van heel Nederland opgenomen.

| Indicatoren Sport, Cultuur en Recreatie | | | | |
|---|---|---------|-------------|-----------|
| Indicator | Eenheid | Periode | West Betuwe | Nederland |
| % Niet-sporters | Het percentage inwoners van 19 jaar en ouder die niet minstens één keer per week aan sport doen | 2016 | 55,4 | 48,7 |

Beleidskaders

De belangrijkste beleidskaders zijn:

1. Visie op sport en bewegen
2. Activiteitenplan Sport en bewegen
3. JOGG Nota
4. Nota kunstgras
5. Algemene subsidie verordening en daarop geënte uitvoeringsbesluiten
6. Regionaal Ambitiedocument Regio Rivierenland (waaronder recreatie en toerisme)
7. Recreatieve beleidsvisies Geldermalsen en Lingewaal
8. Landschapsonwikkelingsplan Neerijnen, Lingewaal, Geldermalsen
9. Kunst cultuur en erfgoednota (Geldermalsen, Lingewaal)

Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regeling Regionaal Archief Rivierenland

| | |
|---|--|
| Bijdrage aan programma | De gemeenschappelijke regeling Regionaal Archief Rivierenland levert een bijdrage aan de wijze waarop de gemeente is georganiseerd. De gemeente brengt alle archiefbescheiden ouder dan 20 jaar bij dit archief onder. Het Regionaal Archief Rivierenland beheert en bewaart deze archiefstukken en houdt toezicht op het beheer van de archiefstukken die (nog) niet naar de archiefbewaarplaats(en) zijn overgebracht. |
| Belangrijkste (beleids)-ontwikkelingen | <p>Het Regionaal Archief Rivierenland maakt gemeentearchieven, kaarten en tekeningen toegankelijk en integreert bibliotheek- en documentatiecollecties. Het neemt actief deel aan en faciliteert diverse culturele activiteiten binnen de gemeenten. Daarnaast worden voor de inwoners in het werkgebied verschillende cursussen en workshops aangeboden en kan iedereen er met zijn onderzoeksvraag terecht.</p> <p>Het Regionaal Archief Rivierenland werkt aan verschillende digitale ontwikkelingen, waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none">• de digitalisering van archiefmateriaal,• digitale acquisitie,• een pilot voor cloudopslag,• de implementatie van e-depot workflow in de keten (inclusief het gebruik van metadatatools),• de advisering voor diverse digitaliseringsprojecten, <p>het vervolg van het Strategisch Informatie Overleg, zo veel mogelijk in regionaal verband.</p> |

Gemeenschappelijke regeling Natuur- en Recreatieschap Lingegebied

| | |
|--|--|
| Bijdrage aan programma: | Het Natuur- en Recreatieschap Lingegebied (voormalige gemeenten Geldermalsen en Lingewaal) houdt samen met het Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal en het Recreatieschap Over-Betuwe de B.V. Recreatiemaatschappij Rivierengebied in stand. Deze B.V. voert de publieke taken van de drie recreatieschappen uit. Deze publieke taken zijn het in stand houden, verbeteren en uitbreiden van de openbare recreatief-toeristische infrastructuur in het werkgebied van de recreatieschappen. Daarbij wordt tevens bescherming van het landschappelijk karakter van het gebied beoogd. De gemeente West Betuwe participeert hierin via de gemeenschappelijke regelingen Natuur- en Recreatieschap Lingegebied en Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal. |
| Belangrijkste (beleids)-ontwikkelingen: | Binnen de gemeente West Betuwe zijn geen nieuwe beleidsontwikkelingen te verwachten. |

Gemeenschappelijke regeling Natuur- en Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal

| | |
|--|---|
| Bijdrage aan programma: | Het Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal (voormalige gemeente Neerijnen) houdt samen met het Natuur- en Recreatieschap Lingegebied en het Recreatieschap Over-Betuwe de B.V. Recreatiemaatschappij Rivierengebied in stand. Deze B.V. voert de publieke taken van de drie recreatieschappen uit. Deze publieke taken zijn het in stand houden, verbeteren en uitbreiden van de openbare recreatief-toeristische infrastructuur in het werkgebied van de recreatieschappen. Daarbij wordt tevens bescherming van het landschappelijk karakter van het gebied beoogd. De gemeente West Betuwe participeert hierin via de gemeenschappelijke regelingen Natuur- en Recreatieschap Lingegebied en Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal. |
| Belangrijkste (beleids)-ontwikkelingen: | Binnen de gemeente West Betuwe zijn geen nieuwe beleidsontwikkelingen te verwachten. |

Financiën

Bedragen x € 1.000

| Sport, Cultuur en Recreatie (exclusief reserves) | Rekening 2017 | Begroting 2018 | Begroting 2019 | Begroting 2020 | Begroting 2021 | Begroting 2022 |
|---|--------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|
| Lasten | | | -7.700 | -7.533 | -7.542 | -7.492 |
| Baten | | | 554 | 554 | 554 | 554 |
| Resultaat voor bestemmen | | | -7.146 | -6.978 | -6.987 | -6.938 |
| Toevoegingen aan reserves | | | -621 | -627 | -627 | -630 |
| Onttrekkingen van reserves | | | 483 | 383 | 367 | 361 |
| Resultaat na bestemmen | | | -7.283 | -7.222 | -7.247 | -7.208 |
| Waarvan nieuw beleid | | | | | | |

Sociaal domein

De ambitie van West Betuwe

West Betuwe wil een krachtige samenleving mogelijk maken, waarin iedereen zich thuis voelt. Het gaat erom dat iedereen kan meedoen en zich kan ontwikkelen, naar eigen vermogen en vanuit de eigen cultuur en achtergrond. Een groot deel van de inwoners kan zichzelf redden en waar nodig helpen mensen elkaar. De gemeente biedt ondersteuning, gericht op zelfredzaamheid en participatie. Het uiteindelijke doel is dat ook mensen met een beperking toegang tot de openbare ruimte hebben en deze kunnen gebruiken, zich overal welkom voelen, informatie begrijpen, zelfstandig handelen en vrij zijn om hun eigen keuzes te maken (de inclusie). Zelforganiserend vermogen en zelfredzaamheid zijn daar kernbegrippen bij. Ook de laaggeletterden zijn een belangrijke doelgroep. Voor hen is het moeilijker een baan te vinden of te houden. Vaak is er een relatie met een slechtere gezondheid en lopen hun kinderen meer risico op een taalachterstand. De maatschappelijke begeleiding van statushouders heeft eveneens speciale aandacht. Deze begeleiding is erop gericht dat zij, zo snel mogelijk na huisvesting in de gemeente, onderdeel uitmaken van en meedoen in onze samenleving en zich in onze gemeente thuisvoelen. Ook zal de gemeente in de komende jaren ideeën en plannen vanuit de samenleving op dit gebied stimuleren en ondersteunen

Wat willen we bereiken ?

| Thema | Doel | Resultaat | Wat gaan we er voor doen ? |
|-----------------|---|--|---|
| Wonen en werken | Het doel is een vangnet te creëren voor kwetsbare inwoners, vooral met psychische problemen, opdat ook zij deel uitmaken van de lokale samenleving. | Het resultaat zal zijn dat we in het vierde kwartaal van 2019 een uitvoeringsplan voor beschermd wonen hebben. Het resultaat zal ook zijn dat er een begin wordt gemaakt met een lokale inloop voor geestelijke gezondheidszorg (GGZ). | 1. Regionaal wordt een uitvoeringsplan voor beschermd wonen opgesteld, waarin specifieke lokale acties worden opgenomen. 2. We gaan onderzoeken of de lokale inloop voor geestelijke gezondheidszorg in bestaande accommodaties (bijvoorbeeld dorpshuizen) kan worden ondergebracht. |
| | Het doel is dat meer mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt in de samenleving meedoen. | Het resultaat zal zijn dat het aantal actieve inwoners met klantprofiel 4 (mensen die zorg nodig hebben) met minstens 10 procent stijgt. | 1. We gaan de doelgroep in beeld brengen en op basis van de mogelijkheden en de wensen van de klant een passend traject opstellen. |
| Leefbaarheid | Het doel is een breed aanbod van vooral preventieve maatregelen te realiseren waarbinnen het sociaal domein tot zijn recht komt. | Het resultaat zal zijn dat de sterke punten en de blinde vlekken in de vijf gemeentelijke gebieden in beeld zijn gebracht. Het resultaat zal ook zijn dat de gemeente plannen en ideeën uit de samenleving faciliteert die zelfredzaamheid en het zelforganiserend vermogen versterken. Vooruitlopend op de toekomst van de wijkgerichte GGZ zal ervaring worden opgedaan en zal de keten rondom mensen met psychische problematiek worden verstevigd. Dit heeft ook als resultaat dat de samenwerking tussen de diverse partijen wordt bevorderd. | 1. We gaan de sociale kaart actualiseren. 2. We gaan waar nodig de deskundigheid van de integrale zorgteams verhogen op het gebied van de inzet van beschikbare voorzieningen. 3. We gaan vernieuwende initiatieven van inwoners en ketenpartners omarmen wanneer die bij de vraag van inwoners passen. 4. We laten de vijf gebiedsmakelaars verbindingen tussen inwoners en de zogenoemde 0-lijn leggen. 5. De pilot Wijkgerichte GGZ West Betuwe gaat van start. Binnen deze pilot wordt een goede ketensamenwerking opgezet, is duidelijk wie wanneer waarvoor verantwoordelijk is, wordt case-management ingericht en wordt de kennis van het sociaal team op het gebied van psychische problematiek verdiept. De verschillende partners binnen de wijkgerichte GGZ zullen elkaar goed aanvullen. |

| | | | |
|--------------|---|--|---|
| Leefbaarheid | <p>Het doel is dat mensen met een beperking toegang tot de openbare ruimte hebben en deze kunnen gebruiken, zich overal welkom voelen, informatie begrijpen, zelfstandig handelen en vrij zijn om hun eigen keuzes te maken.</p> <p>Het doel is de laaggeletterdheid te verminderen door de aanpak ervan structureel te borgen.</p> | <p>Het resultaat zal zijn dat we in 2019 het landelijk actieprogramma eenzaamheid in gang hebben gezet.</p> <p>Het resultaat is een inclusieve samenleving waarin iedereen kan meedoen.</p> <p>Het resultaat is ook dat we taalachterstanden kunnen voorkomen en het aantal laaggeletterden met 10 procent verlagen.</p> | <ol style="list-style-type: none"> 1. We gaan na of er, vergeleken met de cliënt-ervaringsonderzoeken, een betere methode is om vast te stellen of en waardoor men zich eenzaam voelt. 2. We gaan onderzoeken welke acties in het landelijk actieprogramma eenzaamheid in de vijf gebieden kunnen worden uitgevoerd. 3. We gaan vrijwilligers op het gebied van welzijn trainen in het bespreekbaar maken van het onderwerp eenzaamheid. 4. We gaan een verbinding met www.waarstaatjegemeente.nl leggen. 5. We gaan de toegankelijkheid van de openbare gebouwen en ruimten en het gebruik van voorzieningen verbeteren en borgen. 6. We gaan structureel de aanpak van laaggeletterdheid borgen door op tijd te signaleren en te interveniëren. |
|--------------|---|--|---|

Indicatoren

Hieronder staat de verplichte set aan indicatoren. De bron van de gegevens die we hebben opgenomen, is de website www.waarstaatjegemeente.nl. De cijfers op deze website zijn niet altijd actueel. De score van West Betuwe is het gemiddelde van de scores van Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal. Ter vergelijking hebben we de cijfers van heel Nederland opgenomen.

| Indicatoren Sociaal Domein | | | | |
|--|--|----------------------|--------------------|------------------|
| Indicator | Eenheid | Periode | West Betuwe | Nederland |
| Jongeren met een delict voor de rechter | Het percentage jongeren in de leeftijd van 12 tot 21 jaar die met een delict voor de rechter zijn verschenen | 2015 | 1,01 | 1,45 |
| Banen | Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot 64 jaar. | 2017 | 788,8 | 758,2 |
| Netto arbeidsparticipatie | Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking. | 2017 | 69,9 | 66,7 |
| Bijstandsuitkeringen | Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 1.000 inwoners. | tweede halfjaar 2017 | 16,8 | 41,1 |
| Aantal re-integratievoorzieningen | Het aantal re-integratievoorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot 64 jaar | tweede halfjaar 2017 | 10,4 | 29,0 |
| Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement | Het aantal Wmo-cliënten per 1.000 inwoners in de desbetreffende bevolkingsgroep met een maatwerkarrangement (een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo) | tweede halfjaar 2017 | 39 | 57 |
| % Kinderen in armoede | Het percentage kinderen tot 18 jaar in een gezin dat leeft van een bijstandsuitkering moet rondkomen. | 2015 | 3,08 | 6,58 |
| % Jeugdwerkloosheid | Het percentage werkeloze jongeren in de leeftijd van 16 tot 22 jaar | 2015 | 0,60 | 1,52 |
| Jongeren met jeugdhulp | Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar. | tweede halfjaar 2017 | 7,7 | 9,7 |
| Jongeren met jeugdreclassering | Het percentage jongeren in de leeftijd van 12 tot 22 jaar met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren met die leeftijd | tweede halfjaar 2017 | 0,2 | 0,4 |
| Jongeren met jeugdbescherming | Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar. | tweede halfjaar 2017 | 0,5 | 1,0 |

Beleidskaders

De belangrijkste beleidskaders zijn:

1. Verordening Maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente West Betuwe 2019
2. Beleidsplan Wmo2015 en Jeugdwet 2017-2020
3. Beleidsplan Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang 2018-2020
4. Beleidsnota Mantelzorgbeleid Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen 2016-2018
5. Convenant Uitvoering Bibliotheekwerk 2019-2020
6. Verordening Anti-discrimatievoorziening 2019

Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regeling Werkzaam Rivierenland

| | |
|---|---|
| Bijdrage aan programma | Werkzaam Rivierenland voert voor de gemeente West Betuwe de Participatiewet uit en verzorgt de uitkeringen en de re-integratie van de meeste klanten. Alleen klanten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt worden door de gemeente bij activering en re-integratie geholpen. |
| Belangrijkste (beleids)-ontwikkelingen | <p>De opdracht van Werkzaam Rivierenland is talenten te ontdekken bij inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt en werkgevers te verleiden deze mensen kansen te bieden. Werkzaam Rivierenland draagt op deze wijze bij aan een participatiemaatschappij, waarin iedereen meedoet en waarin werkgevers kansen bieden en werkzoekenden kansen pakken.</p> <p>Voor 2019 zijn er geen belangrijke nieuwe doelstellingen geformuleerd. Hoofddoel is en blijft uitkeringen te verstrekken waar dit strikt noodzakelijk is en uitkeringsgerechtigden zo snel mogelijk (weer) aan een baan te helpen.</p> |

Gemeenschappelijke regeling Avres

| | |
|---|---|
| Bijdrage aan programma | De gemeente West Betuwe (voormalig gemeente Lingewaal) maakt onderdeel uit van de gemeenschappelijke regeling Avres. Deze voert voor de gemeente alle taken uit op het gebied van bijstandsverlening en re-integratie. |
| Belangrijkste (beleids)-ontwikkelingen | <p>De stuurgroep West Betuwe heeft op 3 juli 2018 het voorlopige besluit genomen om uit de gemeenschappelijke regeling Avres te treden. Met het oog op de continuïteit van dienstverlening aan de inwoners van de voormalige gemeente Lingewaal wordt in 2019 een dienstverleningsovereenkomst tussen West Betuwe en Avres gesloten. Hierbij wordt speciale aandacht voor de medewerkers van de sociale werkvoorziening gevraagd en wordt uitgegaan van de huidige dienstverbanden bij Avres.</p> <p>Het voorgenomen besluit van de stuurgroep is in september in het West Betuwe Beraad besproken.</p> |

Financiën

Bedragen x € 1.000

| Sociaal Domein (exclusief reserves) | Rekening 2017 | Begroting 2018 | Begroting 2019 | Begroting 2020 | Begroting 2021 | Begroting 2022 |
|--|------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Lasten | | | -37.737 | -38.053 | -38.189 | -38.354 |
| Baten | | | 8.930 | 8.958 | 8.929 | 8.893 |
| Resultaat voor bestemmen | | | -28.807 | -29.095 | -29.260 | -29.461 |
| Toevoegingen aan reserves | | | -121 | -113 | -101 | -101 |
| Onttrekkingen van reserves | | | 185 | 131 | 123 | 123 |
| Resultaat na bestemmen | | | -28.743 | -29.078 | -29.238 | -29.439 |
| Waarvan nieuw beleid | | | | | | |

Volksgezondheid en milieu

De ambitie van West Betuwe

West Betuwe wil in 2030 evenveel energie opwekken, bijvoorbeeld met zonnepanelen en windmolens, als energie gebruiken. Daarom wil de gemeente steun geven aan ideeën en plannen voor duurzame energie. Daarbij is het zeer gewenst dat inwoners eraan meedoen. Verder wil de gemeente in publieke ruimten en gemeentelijke gebouwen het gebruik van duurzame energie bevorderen. Vervolgens wil de gemeente in 2050 opgewassen zijn tegen droogte, hitte, overstromingen en wateroverlast. Hiervoor is onder meer nodig dat we samen met onze inwoners wateroverlast tegengaan en dat we een duurzaam stelsel inrichten voor afvalwater, hemelwater, grondwater en oppervlaktewater. Daarnaast willen we ons samen met inwoners en bedrijven voor een betere afval-scheiding en recycling inzetten. Binnen het programma volksgezondheid en milieu volgen we ook de ontwikkelingen rondom cremieren en natuurbegraven en spelen daar indien mogelijk op in.

Wat willen we bereiken ?

| Thema | Doel | Resultaat | Wat gaan we er voor doen ? |
|--------------|--|--|---|
| Leefbaarheid | Het doel is een gezamenlijk pakket aan duurzame maatregelen vast te stellen voor aanpassingen in de kernen (ruimtelijke adaptatie), waarbij de leefbaarheid op het gebied van volksgezondheid wordt vergroot (een veilig en gezond leefklimaat). | <p>Het resultaat zal zijn dat we breed maatschappelijk overleg over klimaatrisico's hebben, waarbij we visueel inzicht in onze kwetsbare locaties krijgen. Deze inzichten stimuleren ons een maatregelenpakket op te stellen.</p> <p>Het resultaat zal ook zijn dat we over een pakket maatregelen beschikken voor aanpassingen in de kernen.</p> | <p>1. We gaan in 2019 een risicodialogo voeren op basis van de in 2018 uitgevoerde stresstesten . Uit deze dialoog wordt duidelijk waar ten aanzien van droogte, hitte, wateroverlast en overstromingen de prioriteiten liggen en welke maatregelen dus noodzakelijk zijn. Eind 2019 zullen voorbereidingen worden getroffen om in beleid- en uitvoeringsregels het klimaat- en waterrobuust inrichten te verankeren. We zullen nu al lerend kansen moeten benutten om nieuwe ontwikkelingen en inrichtingen klimaatbewust uit te voeren.</p> |
| | <p>Het doel is aan de wettelijke zorgplicht op het gebied van riolering en water te voldoen (een veilig en gezond leefklimaat).</p> <p>Het doel is daarnaast dat we samen met de inwoners de wateroverlast tegengaan.</p> | <p>Het resultaat zal zijn dat we over een water- en rioleringsbeleidsplan voor de jaren 2019-2023 beschikken. Hiermee voldoen we aan onze zorgplichten. Dit beleidsplan zal begin 2019 door de nieuwe raad worden vastgesteld.</p> <p>Het resultaat zal ook zijn dat we hebben vastgesteld hoe we samen met de inwoners de wateroverlast kunnen tegengaan.</p> <p>Het resultaat zal ook zijn dat we een zonneconsulent hebben aangesteld voor inwoners, ondernemers, maatschappelijk vastgoedbeheerders enzovoort.</p> | <p>1. Het is de planning om de nieuwe gemeenteraad begin 2019 het gemeentelijk water- en rioleringsbeleidsplan te laten vaststellen. Hiermee verankeren we onze zorgplicht ten aanzien van afvalwater, grondwater en hemelwater en leggen we ons beleid en onze visie vast voor wat betreft de vermindering van wateroverlast. Denk hierbij aan het waterrobuust inrichten van de openbare ruimte, de rol van de perceelegeenaaar, het op tijd betrekken van inwoners bij te nemen maatregelen en het stimuleren van inwoners om op hun eigen terrein waterrobuuste maatregelen te treffen.</p> |

| | | | |
|--------------|--|---|---|
| Leefbaarheid | <p>Het doel is afval beter te scheiden.</p> <p>Het doel is ook dat bedrijven de Milieuwet beter naleven.</p> | <p>Het resultaat zal zijn dat iedere inwoner in 2020 gemiddeld 75 kg restafval per jaar heeft.</p> <p>Het resultaat zal ook zijn dat de Omgevingsdienst Rivierenland bedrijven controleert op naleving van de Milieuwet (volgens het nog op te stellen werkprogramma 2019).</p> | <p>1. Restafval wordt ondergronds ingezameld. Verder heeft West Betuwe als extra dienstverlening de wekelijkse inzameling van groente-, fruit- en tuinafval in de zomermaanden.</p> <p>2. De ODR opdracht geven via het werkprogramma 2019 om de bedrijven te controleren op de verplichte mogelijkheden tot energiebesparing en daarop ook te handhaven.</p> |
|--------------|--|---|---|

Indicatoren

Hieronder staat de verplichte set aan indicatoren. De bron van de gegevens die we hebben opgenomen, is de website www.waarstaatjegemeente.nl. De cijfers op deze website zijn niet altijd actueel. De score van West Betuwe is het gemiddelde van de scores van Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal. Ter vergelijking hebben we de cijfers van heel Nederland opgenomen.

| Indicatoren Volksgezondheid en Milieu | | | | |
|---------------------------------------|--|---------|-------------|-----------|
| Indicator | Eenheid | Periode | West Betuwe | Nederland |
| Fijn huishoudelijk restafval | Niet gescheiden aantal kilo's ingezameld huishoudelijk afval per inwoner | 2016 | 119 | 189 |
| Hernieuwbare elektriciteit | Percentage | 2016 | 2,5 | 12,6 |

Beleidskaders

De belangrijkste beleidskaders zijn:

1. Duurzaamheidsvisie Energieneutraal in 2030
2. Beleidsvisies Externe veiligheid Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal
3. Regionale Nota Bodembeheer en bijbehorende bodemkwaliteitskaart
4. Werkprogramma Omgevingsdienst Rivierenland
5. Regionale Visie Afval en Grondstoffen 2017-2020
6. Water en Rioleringsbeleids Plan
7. Beleid- en beheerplan begraafplaatsen 2019-2023

Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regeling AVRI

| | |
|---|--|
| Bijdrage aan programma | <p>De gemeenschappelijke regeling Afvalverwijdering Rivierenland (Avri) verzorgt de inzameling en het beheer van het huishoudelijk afval. Het algemeen bestuur stelt verordeningen en de afvalstoffenheffing vast. Het kader voor de inzameling is het inzamelsysteem 'Afval scheiden heel gewoon'; ook wel aangeduid als het basispakket.</p> <p>Naast de inzameling van het huishoudelijk afval neemt de gemeente ook diensten uit het zogenoemde pluspakket af.</p> |
| Belangrijkste (beleids)-ontwikkelingen | <p>Doel van het landelijk programma VANG (van afval naar grondstof) is tot een circulaire economie te komen. Daarnaast zijn scherpere doelstellingen geformuleerd om minder afval te produceren (preventie) en een forse reductie van het restafval te bewerkstelligen.</p> <p>Avri heeft een regionaal beleidsplan voor de jaren 2017-2020 om deze doelen te bereiken. Het doel is maximaal 75 kg restafval per inwoner per jaar in 2020.</p> |

Gemeenschappelijke regeling GGD Gelderland-Zuid

| | |
|--|---|
| Bijdrage aan programma | <p>In het kader van de openbare gezondheidszorg voert GGD Gelderland-Zuid alle taken uit die in wet- en regelgeving aan gemeenten of aan gemeentelijke gezondheidsdiensten zijn opgedragen. Daarbij gaat het om taken op het gebied van:</p> <ul style="list-style-type: none">• Infectieziektebestrijding,• medische milieukunde,• jeugdgezondheidszorg,• ouderengezondheidszorg,• gezondheidsbevordering,• epidemiologie,• openbare geestelijke gezondheidszorg,• forensische geneeskunde,• technische hygiënezorg,• psychosociale hulp bij rampen,• toezicht op organisaties voor kinderopvang en peuterspeelzalen,• reizigersadviesing en vaccinaties,• een advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling,• toezicht op de kwaliteit van de uitvoering van de Wmo. |
| Belangrijkste (beleids)-ontwikkelingen: | <p>Na uitvoering van het verbeterplan is de situatie bij Veilig Thuis Gelderland-Zuid (VT) sterk verbeterd en is het verscherpt toezicht door de inspecties beëindigd. Wel is er blijvend aandacht nodig voor de risico's op de doorontwikkeling van VT en de samenwerking met de gemeenten.</p> |

Financiën

Bedragen x € 1.000

| Volksgesondheid en Milieu (exclusief reserves) | Rekening 2017 | Begroting 2018 | Begroting 2019 | Begroting 2020 | Begroting 2021 | Begroting 2022 |
|---|--------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|
| Lasten | | | -15.712 | -15.758 | -15.808 | -15.860 |
| Baten | | | 13.954 | 14.015 | 14.082 | 14.133 |
| Resultaat voor bestemmen | | | -1.758 | -1.743 | -1.725 | -1.727 |
| Toevoegingen aan reserves | | | -73 | -73 | -73 | -73 |
| Onttrekkingen van reserves | | | 98 | 98 | 98 | 98 |
| Resultaat na bestemmen | | | -1.733 | -1.718 | -1.700 | -1.702 |
| Waarvan nieuw beleid | | | | | | |

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

De ambitie van West Betuwe

De gemeente wil bereiken dat inwoners, ondernemers en recreanten zich in West Betuwe prettig voelen. In de geest van de Omgevingswet hebben we oog voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen en denken we mee met mensen die ideeën en plannen op dit gebied hebben. De kernen en het landelijk gebied in West Betuwe zijn vitaal. We moeten zorgen dat dit zo blijft door tijdig en actief op de woningbehoefte in te spelen en door ideeën en plannen op het gebied van leefbaarheid en duurzaamheid te ondersteunen. Ontwikkelingen in het landelijk gebied verdienen een kans, met behoud en waar mogelijk versterking van recreatie, natuur en landschap.

Wat willen we bereiken ?

| Thema | Doel | Resultaat | Wat gaan we er voor doen ? |
|-------------------------------------|--|---|--|
| Dienstverlening dichtbij en op maat | Het doel is een vergunningverlening op maat. | <p>Op het gebied van vergunningen en strijdig gebruik met betrekking tot bouwen keren per 1 januari 2020 uitvoeringstaken terug van de Omgevingsdienst Rivierenland naar onze eigen organisatie. Een eerste resultaat is dat we die terugkeer gaan voorbereiden.</p> <p>Het resultaat is daarnaast dat we de eigen organisatie zo inrichten dat we vanaf 1 januari 2020 de vergunningverlening op maat, het toezicht en de handhaving kunnen uitvoeren.</p> | <p>1. We gaan afspraken met de Omgevingsdienst Rivierenland maken over de wijziging van de dienstverleningsovereenkomst per 1 januari 2020.</p> <p>2. We gaan de organisatie (detailstructuur, huisvesting, dienstverlening) voorbereiden op het uitvoeren van de taken vanaf 1 januari 2020 en we gaan de personeelswerving starten.</p> |
| Wonen en werken | Het doel is bouwen op maat. | <p>Het resultaat zal zijn dat we het bidbook naar wensen op het gebied van wonen hebben vertaald.</p> <p>Het resultaat zal ook zijn dat we met het opstellen van een woonvisie zijn begonnen.</p> | <p>1. We gaan de wensen op het gebied van wonen uit het bidbook inventariseren, ten aanzien van zowel de nieuwbouw als de bestaande voorraad.</p> <p>2. We gaan informatie verzamelen voor een op te stellen woonvisie. Hiertoe gaan we gesprekken voeren met belangrijke partners op het gebied van wonen (provincie, regio, woningcorporaties, makelaars, huurdersbelangenorganisatie, zorgpartijen enzovoort) en sluiten we in 2019 aan bij een regionaal woningbehoefteonderzoek. In het verlengde daarvan laten we een verdiepingsonderzoek voor de kernen van West Betuwe uitvoeren.</p> |

| | | | |
|------------------------|--|---|---|
| <p>Wonen en werken</p> | <p>Het doel is de invoering van de Omgevingswet goed voor te bereiden.</p> | <p>Het resultaat is dat we werkzaamheden voorbereiden en uitvoeren rondom de drie kerninstrumenten uit de Omgevingswet (visie, programma's en plan). Dit geldt ook voor werkzaamheden om op de datum dat de wet wordt ingevoerd, de wettelijke minimale ondergrens gereed te hebben.</p> <p>Het resultaat zal ook zijn dat we bij de verdere inrichting van de gemeentelijke werkprocessen ons laten leiden door de vraaggestuurde werkwijze uit de Omgevingswet, het 'hostmanship' en het gebiedsgericht werken.</p> | <p>1. We gaan een plan van aanpak opstellen voor de implementatie van de Omgevingswet. In dit plan van aanpak zal worden omschreven welke werkzaamheden per jaar worden uitgevoerd.</p> <p>2. We leggen in 2019 de nadruk op de omgevingsvisie (een inhoudelijk vervolg op het bidbook en de kernenfoto's), op de themagerichte bouwstenen en op het uitvoeren van werkzaamheden om aan de wettelijke minimale ondergrens te voldoen.</p> <p>3. We gaan de gemeentelijke organisatie zo inrichten dat de drie aspecten ten aanzien van de vraaggestuurde werkwijze optimaal tot hun recht komen. De basis hiervoor is vastgelegd in de notities 'Besturen en organiseren in West Betuwe', 'Gebiedsgericht werken in West Betuwe' en 'Dienstverlening in West Betuwe' (ofwel het dienstverleningsconcept 'Dichtbij en op maat').</p> |
|------------------------|--|---|---|

Indicatoren

Hieronder staat de verplichte set aan indicatoren. De bron van de gegevens die we hebben opgenomen, is de website www.waarstaatjegemeente.nl. De cijfers op deze website zijn niet altijd actueel. De score van West Betuwe is het gemiddelde van de scores van Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal. Ter vergelijking hebben we de cijfers van heel Nederland opgenomen.

| Indicatoren Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing | | | | |
|--|--|---------|-------------|-----------|
| Indicator | Eenheid | Periode | West Betuwe | Nederland |
| Nieuwbouw woningen | Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen. | 2016 | 13,3 | 7,2 |
| Demografische druk | De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar. | 2018 | 76,5 | 69,6 |

Beleidskaders

De belangrijkste beleidskaders zijn:

Wonen

1. Voorlopig toetsingskader nieuwe woningbouwplannen West Betuwe
2. Regionale Woonagenda
3. Woonvisies Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen
4. Prestatieafspraken gemeenten- corporaties-huurdersbelangenorganisaties

Ruimtelijke ordening

1. Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte
2. Provinciale Omgevingsvisie
3. Lekker leven langs de Linge, Structuurvisie gemeente Geldermalsen 2009 - 2015 en Ruimtelijke Fondsen
4. Manifest van Lingewaal
5. Gebiedsvisie Buitengebied & Visie Wonen en Werken 2002- 2011

Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland (ODR)

| | |
|---|--|
| Bijdrage aan programma | De taak van de Omgevingsdienst Rivierenland is de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving op het terrein van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (WABO) voor de acht gemeenten in de regio Rivierenland. Deze acht gemeenten nemen verplicht de milieutaken af en sommige gemeenten nemen nog overige WABO-taken af. Daarnaast adviseert de Omgevingsdienst Rivierenland de gemeenten op de terreinen bodem, lucht, geluid, externe veiligheid, monumenten en flora en fauna. |
| Belangrijkste (beleids)-ontwikkelingen | <p>Voor West Betuwe is 2019 een overgangsjaar. Er wordt onderzocht hoe de overige WABO-taken, zoals vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van bouw, bij West Betuwe kunnen worden ondergebracht.</p> <p>In een pilot die in 2018 is gestart, wordt de afrekening op producten (outputsturing) inzichtelijk gemaakt. Mogelijk stappen we in 2019 definitief over op afrekening op producten op basis van het productenboek.</p> |

Financiën

Bedragen x € 1.000

| Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing (exclusief reserves) | Rekening | Begroting | Begroting | Begroting | Begroting | Begroting |
|--|-----------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| | 2017 | 2018 | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 |
| Lasten | | | -10.270 | -8.913 | -9.595 | -8.831 |
| Baten | | | 7.047 | 5.703 | 6.393 | 5.621 |
| Resultaat voor bestemmen | | | -3.223 | -3.209 | -3.202 | -3.210 |
| Toevoegingen aan reserves | | | -225 | -279 | -276 | -273 |
| Onttrekkingen van reserves | | | 446 | 424 | 431 | 439 |
| Resultaat na bestemmen | | | -3.002 | -3.065 | -3.047 | -3.045 |
| Waarvan nieuw beleid | | | | | | |

Financiering en algemene dekkingsmiddelen

De ambitie van West Betuwe

West Betuwe wil een financieel gezonde gemeente zijn, met een begroting die gedurende een reeks van jaren in evenwicht is. Tegelijkertijd wil de gemeente goede voorzieningen bieden, tegen acceptabele lasten voor inwoners en bedrijven.

Wat willen we bereiken ?

| Thema | Doel | Resultaat | Wat gaan we er voor doen ? |
|--------------|---|--|---|
| Leefbaarheid | Het doel is het financieel beleid op orde te hebben. | Het resultaat zal zijn dat we in het eerste kwartaal van 2019 verordeningen hebben vastgesteld voor het financieel beheer en de controle. Het resultaat zal ook zijn dat we in het derde kwartaal van 2019 de nota Risicomanagement hebben vastgesteld. | <ol style="list-style-type: none"> 1. We gaan een financiële verordening vaststellen. 2. We gaan een nota Risicomanagement vaststellen. |
| | Het doel is grip op de begroting te hebben. | Het resultaat zal zijn dat we uiterlijk in het derde kwartaal van 2019 overgaan van preventief naar repressief toezicht. Het resultaat zal ook zijn dat de kengetallen voor het weerstandsvermogen eind 2019 een voldoende score laten zien in vergelijking met de provinciale normen. | <ol style="list-style-type: none"> 1. We gaan de gemeenteraad tijdig met tussentijdse rapportages informeren en bijstellingen aanbieden. |
| | Het doel is stabiliteit in de belastingen te krijgen. | Het resultaat zal zijn dat de lasten en dus de opbrengsten van de gemeentelijke belastingen niet meer stijgen dan de inflatiecorrectie. | <ol style="list-style-type: none"> 1. We gaan de belastingen harmoniseren. 2. We gaan de verordeningen en tarieven vaststellen. |
| | Het doel is nieuw beleid binnen de begroting te bekostigen. | Het resultaat zal zijn dat we de kosten van nieuw beleid betalen uit de stelpost voor nieuw beleid, uit de beschikbare reserves of uit vrijkomende middelen door harmonisatie. | <ol style="list-style-type: none"> 1. We gaan de gemeenteraad volgens de voorgenomen planning- en controlcyclus informeren. |

Indicatoren

| Indicatoren Financiering en algemene dekkingsmiddelen | | | | |
|---|--|---------|-------------|-----------|
| Indicator | Eenheid | Periode | West Betuwe | Nederland |
| Woonlasten éénpersoonshuishouden | Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuisouden aan woonlasten betaalt | 2018 | 862 | 649 |
| Woonlasten meerpersoonshuishouden | Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden aan woonlasten betaalt | 2018 | 897 | 721 |
| WOZ-waarde woningen | De gemiddelde WOZ waarde in €1.000 van woningen. | 2018 | 267 | 230 |

Beleidskaders

De belangrijkste beleidskaders zijn:

1. Financiële verordening
2. Belastingplan 2019 West Betuwe

Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking Rivierenland (BSR)

| | |
|--|--|
| Bijdrage aan programma: | De gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking Rivierenland (BSR) werkt met gemeenten, waterschap en Avri samen bij de heffing en invordering van de waterschapsbelastingen, afvalstoffenheffing en gemeentelijke belastingen, evenals bij de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken en het beheer en de uitvoering van de vastgoedinformatie. |
| Belangrijkste (beleids)-ontwikkelingen: | BSR wil haar dienstverlening in het belang van haar deelnemers en burgers voortdurend verbeteren. In de meerjarenbegroting is met diverse ontwikkelingen rekening gehouden, zoals voortgaande standaardisatie, automatisering en digitalisering en voldoen aan wet- en regelgeving. De blijft BSR blijft investeren in medewerkers, ondersteunende systemen en processen. Dit moet tot efficiency en optimalisatie van belastinginkomsten voor de deelnemers leiden, tegen zo laag mogelijke kosten. |

Financiën

Bedragen x € 1.000

| Financiering en Algemene dekkingsmiddelen (exclusief reserves) | Rekening 2017 | Begroting 2018 | Begroting 2019 | Begroting 2020 | Begroting 2021 | Begroting 2022 |
|---|--------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|
| Lasten | | | -3.774 | -4.429 | -4.629 | -4.649 |
| Baten | | | 84.145 | 83.786 | 84.490 | 80.302 |
| Resultaat voor bestemmen | | | 80.371 | 79.357 | 79.862 | 75.653 |
| Toevoegingen aan reserves | | | -4.499 | -4.346 | -4.538 | -402 |
| Onttrekkingen van reserves | | | 78 | 31 | 28 | 325 |
| Resultaat na bestemmen | | | 77.175 | 76.023 | 76.518 | 75.581 |
| Waarvan nieuw beleid | | | | | | |

Paragrafen

Lokale heffingen

Algemeen

De gemeentelijke belastingen bedragen landelijk circa 17 procent van de totale inkomsten. De mogelijkheden voor gemeenten om belastingen te heffen, zijn wettelijk geregeld. Ze mogen alleen belastingen heffen die in de wet worden genoemd. Er geldt geen verplichting om belastingen te heffen. De gemeente bepaalt zelf of een lokale belasting wel of niet binnen de gemeente wordt ingevoerd. In deze paragraaf gaan wij in op de lokale heffingen en onze voornemens voor 2019 op dit gebied.

Belastingen en rechten

Lokale heffingen bestaan uit belastingen en rechten (retributies).

Kenmerkend voor belastingen is dat er geen direct aanwijsbare tegenprestatie tegenover staat. De burger draagt bij aan de algemene middelen van de gemeente, waaruit een gedeelte van de uitgaven worden betaald.

Kenmerkend voor rechten is dat er wel sprake is van een directe relatie tussen de heffing en de gemeentelijke taak. Er is sprake van een specifieke dienst die door de gemeente wordt verleend.

Er zijn drie typen gemeentelijke belastingen met eigen spelregels: algemene belastingen, bestemmingsbelastingen en rechten.

Algemene belastingen

De inkomsten uit de algemene belastingen komen ten gunste van de algemene middelen van de gemeente. De inkomsten zijn niet geoormerkt en kunnen vrij voor alle taken en voorzieningen worden ingezet. De gemeenteraad bepaalt waaraan de middelen worden besteed. Tot de algemene belastingen behoren de:

- Onroerendezaakbelasting (OZB),
- toeristenbelasting,
- precariobelasting op kabels en leidingen,
- precariobelasting op standplaatsen,
- parkeerbelasting,
- reclamebelasting.

De algemene belastingen hebben een onbeperkte tariefstelling.

Bestemmingsbelastingen

De inkomsten uit de bestemmingsbelastingen zijn voor specifieke taken of voorzieningen met een algemeen belang bestemd. Tot de bestemmingsbelastingen behoren de:

- rioolheffing,
- afvalstoffenheffing.

De opbrengsten van bestemmingsbelastingen mogen nooit hoger zijn dan de kosten van de betreffende taak of voorziening. In de begroting mogen ze niet meer dan 100 procent kostendekkend zijn. Het uitgangspunt in West Betuwe is dat rioolheffing 100 procent kostendekkend moet zijn.

Rechten

Bij de heffing van rechten is er een aanwijsbare tegenprestatie van de gemeente. De volgende belastingen zijn rechten:

- leges,
- liggeld,
- lijkbezorgingsrechten,
- marktgelden,
- staangeld voor woonwagens

De opbrengsten van rechten mogen nooit hoger zijn dan de kosten van de desbetreffende taak of voorziening. Ze mogen niet meer dan kostendekkend zijn.

Samenvattend overzicht

Tabel volgt.

Beleidskader

In 2018 zijn in het Belastingplan 2019 West Betuwe de uitgangspunten opgenomen voor het redigeren van de belastingverordeningen en het berekenen van de tarieven voor 2019. Deze uitgangspunten zijn in 2018 door de stuurgroep West Betuwe, met instemming van het West Betuwe Beraad, vastgesteld.

Met ingang van 1 januari 2019 worden geen belastingen ingevoerd die helemaal nieuw zijn. Wel zijn voor West Betuwe nieuwe tarieven berekend, op basis van het gewogen gemiddelde van de tarieven van Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen. Hiermee blijft de huidige opbrengst van de drie gemeenten samen gelijk. Bij het harmoniseren zijn verschuivingen van lastendruk zo veel mogelijk beperkt.

Kwijtscheldingsbeleid

De mogelijkheid om kwijtschelding van lokale heffingen te verlenen, is in artikel 255 van de Gemeentewet geregeld. Hoofregel is dat gemeenten het kwijtscheldingsbeleid van de rijksoverheid volgen, zoals dat in de Uitvoeringsregeling is geregeld. Een uitzondering is dat gemeenten bij de berekening in het kader van een kwijtscheldingsverzoek van 100 procent van de bijstandsnorm mogen uitgaan. Het Rijk hanteert 90 procent.

De gemeenschappelijke regeling Belasting Samenwerking Rivierenland (BSR) behandelt kwijtscheldingsverzoeken. Op grond van de belastingverordeningen wordt enkel kwijtschelding voor rioolheffing verleend. Voor de overige belastingen en rechten wordt geen kwijtschelding verleend.

Gemeentelijke belastingen

De gemeente West Betuwe heft de volgende belastingen:

- onroerende-zaakbelasting (OZB),*
- rioolheffing,*
- parkeerbelasting,
- precariobelasting op kabels en leidingen,
- precariobelasting op standplaatsen,
- reclamebelasting,*
- toeristenbelasting.

De heffingen met een * worden door BSR verzorgd. BSR verzorgt ook de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ).

West Betuwe heeft de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen bij het gemeentelijk samenwerkingsverband Afvalverwijdering Rivierenland (Avri) ondergebracht. De belangrijkste taken van Avri zijn de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval en grondstoffen, het beheer van openbare ruimte en handhaving. Het algemeen bestuur van Avri stelt jaarlijks de tarieven voor de afvalstoffenheffing vast.

Vergelijking tarieven met buurgemeenten

Tabel volgt.

OZB

De grondslag voor de heffing van onroerendezaakbelasting (OZB) is een percentage van de WOZ-waarde. De WOZ-waarde voor het belastingjaar 2019 is gelijk aan de waarde op waardepeildatum 1 januari 2018.

Bij de samenstelling van deze paragraaf is de herwaardering naar waardepeildatum 1 januari 2018 nog in volle gang. Daarom zijn de uitkomsten nog niet bekend en kunnen ook nog geen tarieven worden berekend. In de meicirculaire van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wordt de landelijke marktontwikkeling tussen 1 januari 2017 en 1 januari 2018 voor woningen op +7 procent en voor niet-woningen op +1 procent geschat (op basis van informatie van de Waarderingskamer).

Uitgangspunt bij de OZB is dat de opbrengsten door eigenaren van woningen, eigenaren van niet-woningen en gebruikers van niet-woningen dezelfde verhouding laten zien als vorig jaar. In januari 2019 wordt de OZB-verordening ter besluitvorming aan de nieuwe gemeenteraad aangeboden.

In de opbrengstramingen is rekening gehouden met een inflatiecorrectie van 2,3 procent in 2019. Daarnaast is er voor de jaren 2019 tot en met 2021 rekening gehouden met een jaarlijkse extra verhoging met ongeveer 0,67 procent als gevolg van het dekkingsplan uit het Manifest van Lingewaal. Beide opbrengstenstijgingen zullen bij de definitieve bepaling van de tarieven worden betrokken.

Rioolheffing

Het concept van het Water- en rioleringsbeleidsplan West Betuwe 2019–2023 wordt begin 2019 door de gemeenteraad van West Betuwe vastgesteld. Het tarief voor de rioolheffing is, conform het uitgangspunt alle belastingen te harmoniseren, voor 2019 berekend op € 333,00 per jaar per huishouden, tot 500 m³ waterverbruik. Dit komt overeen met het tarief uit het Herindelingsontwerp.

De rioolheffing mag maximaal kostendekkend zijn en de gemeente West Betuwe streeft ook naar die maximale kostendekkendheid. Een overzicht van de lasten en baten die op de rioolheffing betrekking hebben en het percentage van de kostendekkendheid volgt.

Parkeerbelasting

In bepaalde gebieden van West Betuwe geldt de verplichting parkeerbelasting te betalen. Deze belasting wordt gebruikt om de kosten van de parkeervoorzieningen te bestrijden en het parkeren te reguleren.

Kosten naheffingsaanslag

Indien niet of onvoldoende parkeerbelasting op aangifte wordt voldaan, volgt bij controle een naheffingsaanslag parkeerbelasting. Deze bestaat uit het tarief voor één uur, verhoogd met kosten. Voor 2018 bedroegen deze kosten € 62,00. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties stelt jaarlijks het maximum bedrag vast dat mag worden doorberekend. Voor 2019 is dit bedrag op maximaal € 62,70 vastgesteld.

Precariobelasting

Kabels en leidingen

In artikel 228 van de Gemeentewet is geregeld dat "terzake van het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, een precariobelasting kan worden geheven".

Afschaffen precariobelasting voor nutsbedrijven.

In 2017 is het wetsvoorstel aangenomen tot afschaffing van de mogelijkheid tot het heffen van precariobelasting op kabels en leidingen van nutsbedrijven. Er geldt een overgangstermijn van vijf jaar. Dit betekent dat in 2021 voor het laatst heffing kan plaatsvinden. In de wet is ook bepaald dat de tarieven zoals die op 10 februari 2016 golden, niet meer mogen worden verhoogd.

In de wet is met betrekking tot de tarieven bij een herindeling het volgende geregeld.

- In geval van een wijziging van gemeentegrenzen als bedoeld in de Wet algemene regels herindeling (Wet Ahri) wordt het ten hoogste in het gehele gebied van de gemeente te heffen tarief met ingang van de datum van herindeling als volgt berekend.
- In een nieuwe gemeente: per overgaand gebied wordt het aantal meter openbare werken vermenigvuldigd met het voor de datum van herindeling per meter geldende tarief, waarna de som wordt gedeeld door het totale aantal meter openbare werken in de nieuwe gemeente.

De tarieven voor West Betuwe zijn volgens deze bepaling in de Wet Ahri geharmoniseerd en vastgesteld op € 3,87 per strekkende meter per jaar.

Procedures

Tegen gemeenten die van netwerkbeheerders precariobelasting heffen, worden diverse gerechtelijke procedures gevoerd.

Elektriciteitsnetwerk

Ook Liander heeft bij de gemeenten Culemborg, Tiel en West Betuwe i.o. bezwaar tegen de aanslagen op het elektriciteitsnetwerk gemaakt. Deze bezwaren worden in BWB-verband (Bedrijfsvoeringsorganisatie West-Betuwe) gezamenlijk behandeld. De drie gemeenten hebben de bezwaarschriften ongegrond verklaard. Liander heeft hiertegen bij de rechtbank beroepschriften ingediend. Deze beroepschriften zijn in juni 2018 door Rechtbank Gelderland ongegrond verklaard. Inmiddels is door Liander hoger beroep ingesteld tegen de uitspraak van de rechtbank.

Gasleidingnetwerk

Liander heeft ook tegen de aanslag precariobelasting 2017 betreffende het gasleidingnetwerk bezwaar ingediend. Ook in deze procedures wordt in BWB-verband gezamenlijk opgetrokken. De drie gemeenten hebben de bezwaarschriften ongegrond verklaard. Liander heeft hiertegen bij de rechtbank beroepschriften ingediend. Vermoedelijk zullen de uitspraken van de rechtbank langere tijd op zich laten wachten.

Precario Standplaatsen

Standplaatsen worden ingenomen door ondernemers met bijvoorbeeld een kraam of een verkoopwagen op plaatsen waar geen sprake van een markt is conform de marktgeldverordening. Voor standplaatsen kunnen verschillende heffingen naast elkaar worden geheven, namelijk een precariobelasting voor het in gebruik nemen van gemeentegrond en leges voor de afgifte van een standplaatsvergunning, al dan niet naar tijdsduur.

Harmonisatie van de leges voor het in behandeling nemen van een standplaatsvergunning heeft plaatsgevonden in de legesverordening.

In het kader van harmonisatie is verder besloten binnen West Betuwe precariobelasting voor standplaatsen in te voeren. Dit sluit aan bij de situatie zoals die in Lingewaal en Neerijnen was. Het tarief is op de gewogen gemiddelde tarieven van Lingewaal en Neerijnen gebaseerd. Voor de standplaatshouders in Geldermalsen betekent invoering van de precariobelasting een lastenverzwaring.

Precariobelasting is een algemene belasting met een onbeperkte tariefstelling.

Reclamebelasting

Binnen West Betuwe wordt enkel reclamebelasting in de kern van Geldermalsen geheven. Deze reclamebelasting werd in 2017 op verzoek van de ondernemers ingevoerd. Afsproken is dat de opbrengsten na aftrek van de perceptiekosten via een aparte subsidieverordening in een ondernemersfonds worden gestort. Vanuit dit fonds worden collectieve evenementen, promotie-activiteiten en feestverlichting gefinancierd, evenals activiteiten voor het versterken van het centrumgebied en het verbeteren van het vestigingsklimaat.

Het tarief bedraagt in 2019, net als in 2018 minimaal € 350,00 en maximaal € 1.000,00 per vestiging.

Toeristenbelasting

Eigenaren van campings, hotels, pensions enzovoort moeten toeristenbelasting betalen en zij rekenen die door aan degenen die bij hen verblijven. Dit zijn nooit inwoners van de gemeente.

West Betuwe heft toeristenbelasting voor een verblijf met overnachting. Dit betekent een uitbreiding van de toeristenbelasting voor Neerijnen.

De tarieven zijn op een gewogen gemiddelde van Geldermalsen en Lingewaal gebaseerd.

Gemeentelijke rechten

De gemeente West Betuwe heft de volgende rechten:

- leges
- liggeld
- lijkbezorgingsrechten
- marktgelden
- staangelden woonwagens

Leges

Leges zijn de tarieven voor gemeentelijke dienstverlening. Het uitgangspunt is dat deze tarieven kostendekkend zijn. Voor de harmonisatie ervan is gecontroleerd of die niet tot een kostendekking van meer dan 100 procent leidt.

De bij de Legesverordening behorende Tarieventabel bestaat uit 3 titels. Titel 1 omvat de algemene dienstverlening zoals de Burgerlijke stand, reisdocumenten, rijbewijzen etc. Titel 2 heeft betrekking op de omgevingsvergunningen, terwijl Titel 3 bestaat uit vergunningen die onder de werking van de Europese Dienstenrichtlijn vallen, zoals horecavergunningen, evenementen en markten, etc.

De totale kostendekkendheid van de Legesverordening is Legesverordening is ongeveer ... procent. Onderstaand treft u een overzicht aan van de kostendekkendheid van de Legesverordening en de daarbij behorende titels:

Overzicht volgt.

Liggeld

Voor het hebben van een ligplaats wordt liggeld geheven van de houders van een ligplaatsvergunning. In de praktijk betekent dit een heffing voor woonschepen. Eigenaren van woonschepen betalen geen onroerendzaakbelasting, omdat schepen roerende zaken zijn. Het liggeld is daarvoor een alternatief.

In West Betuwe wordt van in totaal tien belastingplichtigen liggeld geheven. Het liggeld mag niet meer dan kostendekkend zijn. Een overzicht van de lasten en baten die op liggeld betrekking hebben volgt.

Lijkbezorgingsrechten

Lijkbezorgingsrechten worden geheven voor het verlenen van diensten, bijvoorbeeld het begraven, en voor het gebruik van voorzieningen op gemeentelijke begraafplaatsen. De lijkbezorgingsrechten mogen niet meer dan kostendekkend zijn.

Ten behoeve van een nieuwe beheersverordening voor de begraafplaatsen in West Betuwe is in 2018 onderzoek naar de lijkbezorgingsrechten uitgevoerd en is de kostendekking berekend. Daarbij is uitgegaan van alle kosten van de begraafplaatsen 'binnen de hekken'.

Voor alle begraafplaatsen in West Betuwe zijn voor 2019 identieke tarieven vastgesteld, aangezien er geen onderscheid in kwaliteit is. Het onderhoudsrecht wordt bij de uitgifte van het graf afgekocht. Grafrechten worden voor 20 of 30 jaar aangeboden en verlengingen van 10 of 20 jaar.

In Geldermalsen kon het onderhoud sinds 2012 ook jaarlijks worden betaald. Wie daarvoor heeft gekozen, krijgt van West Betuwe tot het einde van de afgesproken termijn jaarlijks een aanslag voor het onderhoud.

Een overzicht van de lasten en baten die op de lijkbezorgingsrechten betrekking hebben volgt.

Marktgeld

West Betuwe heft marktgeld voor het innemen van een standplaats op de markt. Ook de geraamde opbrengsten van marktgelden mogen niet hoger dan de geraamde kosten zijn.

Een overzicht van de lasten en baten die op de marktgelden betrekking hebben volgt.

Staangelden woonwagens

Voor het hebben van een standplaats voor een woonwagen en voor de diensten en het gebruik van voorzieningen die met de standplaats verband houden, wordt staangeld geheven.

Er wordt alleen staangeld geheven als er geen privaatrechtelijke huurovereenkomst is afgesloten. De verordening voor woonwachtenrechten is dus een vangnet voor de gevallen waarin geen huurovereenkomst is gesloten.

Een overzicht van de lasten en baten die op het staangeld voor woonwagens betrekking hebben volgt.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Doel

In de paragraaf over weerstandsvermogen en risicobeheersing geven we aan in hoeverre de gemeente West Betuwe binnen de eigen middelen financiële risico's kan opvangen.

Beleidskaders

Op het gebied van weerstandsvermogen en risicobeheersing is de nota Risicomanagement een belangrijk beleidskader. Deze nota zal in de loop van 2019 worden opgesteld.

Samenvatting

De gemeente West Betuwe acht het wenselijk risico's die van invloed op de bedrijfsvoering zijn, beheersbaar te maken. Inzicht in de risico's stelt de organisatie in staat op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de huidige risico's en de aan toekomstige investeringen gerelateerde risico's in verhouding staan tot de vermogenspositie van de organisatie.

Om inzicht in de risico's van de gemeente te kunnen krijgen, is een risico-inventarisatie uitgevoerd en op basis daarvan is het weerstandsvermogen berekend.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit, kan tegen de beschikbare weerstandscapaciteit worden afgezet. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{\text{€ 17.377.764}}{\text{€ 1.990.706}} = 8,73$$

De normtabel is in samenwerking met de Universiteit Twente ontwikkeld en biedt een waardering van de berekende ratio.

De ratio van 8,73 valt in klasse A. Dit duidt op een uitstekend weerstandsvermogen.

Financiële kengetallen

| | Begroting | | | | |
|--|-----------|--------|--------|--------|--------|
| | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 |
| 1a. Netto schuldquote | 90,5% | 92,6% | 91,1% | 90,0% | 89,3% |
| 1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen | 87,2% | 89,2% | 87,8% | 86,6% | 85,8% |
| 2. Solvabiliteitsratio | 32,0% | 33,8% | 36,2% | 36,6% | 37,2% |
| 3. Grondexploitatie | 28,7% | 28,6% | 26,5% | 25,2% | 23,8% |
| 4. Structurele exploitatieruimte | 1,0% | 0,9% | 1,0% | -0,3% | 0,5% |
| 5. Gemeentelijke belastingcapaciteit | 126,2% | 126,8% | 127,2% | 126,9% | 126,9% |

1a Netto schuldquote

1b Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. De score van West Betuwe valt in de provinciale categorie B (enigszins risicovol).

2 Solvabiliteitsratio

Dit cijfer drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer. De score van West Betuwe valt in de provinciale categorie B (enigszins risicovol).

3 Grondexploitatie

Dit cijfer geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond moet worden terugverdiend bij de verkoop. Kenmerkend voor grondexploitaties is dat de looptijd meerdere jaren is. Naarmate de inkomsten verder in de toekomst liggen, brengt dit meer rentekosten en risico's met zich mee. Een grondexploitatie van 10% of hoger wordt beschouwd als kwetsbaar. De score van West Betuwe valt in de provinciale categorie B (enigszins risicovol).

4 Structurele exploitatieruimte

Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. De begroting is structureel sluitend en de score van West Betuwe valt in de provinciale categorie A (minst risicovol).

5 Gemeentelijke belastingcapaciteit

Dit cijfer geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Als dit percentage laag ligt, betekent het dat de gemeente meer inkomsten uit belastingen zou kunnen verwerven. Of dit wel of niet gebeurt is een beleidskeuze. De score van West Betuwe valt in de provinciale categorie C (meest risicovol).

Risicoprofiel

Om de risico's van de gemeente West Betuwe systematisch in kaart te brengen en te beoordelen, is samen met de stafdiensten, tijdens een workshop en met behulp van het NAR Risicomanagement Informatie Systeem, een risicoprofiel opgesteld. Vanuit de stafdiensten werden in totaal 52 risico's in beeld gebracht. Hieronder worden alleen de tien risico's weergegeven met de hoogste bijdrage aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

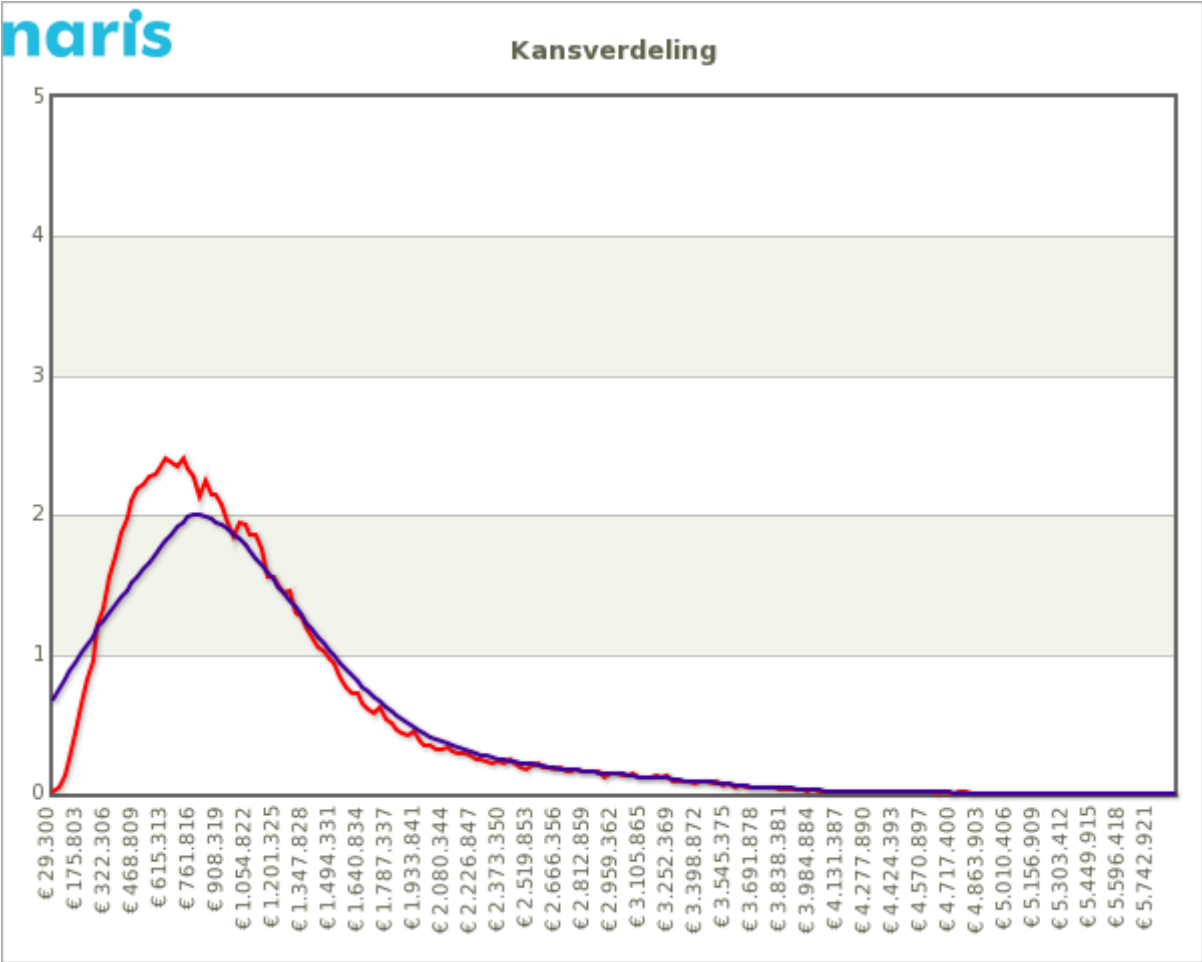
| Risico | Gevolgen | Maatregelen | Kans | Financieel gevolg | Invloed |
|--|--------------|-------------|------|-------------------|---------|
| Extra gemeentelijke (niet verhaalbare) kosten bij de aanleg van windmolenpark/randwegen etc. | Financieel - | | 50% | max.€ 825.000 | 19,62% |
| Tekorten op grondexploitatie ten opzichte van voorzieningen en berekeningen | Financieel - | | 12% | max.€ 2.687.620 | 15,93% |
| De essenziekte zet door (dus meer dan 50% wordt aangetast of herstelmaatregelen zijn duurder dan begroot | Financieel - | | 50% | max.€ 500.000 | 9,75% |
| Molenblok: niet afzetten van vijf kavels | Financieel - | | 12% | max.€ 1.400.000 | 8,24% |
| Molenblok: niet ontwikkelen van dijkwoningen | Financieel - | | 50% | max.€ 300.000 | 7,07% |
| Extra gemeentelijke (niet verhaalbare) kosten i.v.m. spoortraject Tricht | Financieel - | | 50% | max.€ 320.000 | 5,05% |
| Uitvoeren van extra (niet voorziene) vervangingsinvestering bomen (buitengebied) | Financieel - | | 75% | max.€ 100.000 | 4,14% |
| Hogere kosten als gevolg van bodemsaneringsprojecten en stortplaatsen | Financieel - | | 12% | max.€ 650.000 | 3,80% |
| Partijen waarvoor gemeente garant staat/borg staat /achtervang staat, doen een beroep op de gemeente | Financieel - | | 12% | max.€ 500.000 | 2,94% |
| Extra kosten voor (specialistische) inhuur juridische advisering | Financieel - | | 50% | max.€ 175.000 | 2,77% |

Totaal grote risico's: € 7.457.620

Overige risico's: € 3.759.826

Totaal alle risico's: € 11.217.446

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 11.217.446 -) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. De grafiek en de bijhorende tabel tonen de resultaten van de risicosimulatie.



| Tabel: Benodigde weerstandscapaciteit bij verschillende zekerheidspercentages | |
|--|---------------|
| Percentage | Bedrag |
| 5% | € 273.234 |
| 10% | € 365.188 |
| 15% | € 438.037 |
| 20% | € 504.324 |
| 25% | € 568.618 |
| 30% | € 629.705 |
| 35% | € 693.164 |
| 40% | € 757.718 |
| 45% | € 823.524 |
| 50% | € 890.414 |
| 55% | € 962.204 |
| 60% | € 1.039.925 |
| 65% | € 1.125.334 |
| 70% | € 1.220.610 |
| 75% | € 1.332.600 |
| 80% | € 1.473.814 |
| 85% | € 1.671.224 |
| 90% | € 1.990.706 |
| 95% | € 2.588.984 |

Uit de grafiek en de bijbehorende tabel volgt dat voor 90 procent zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 1.990.706 (benodigde weerstandscapaciteit).

Weerstandscapaciteit

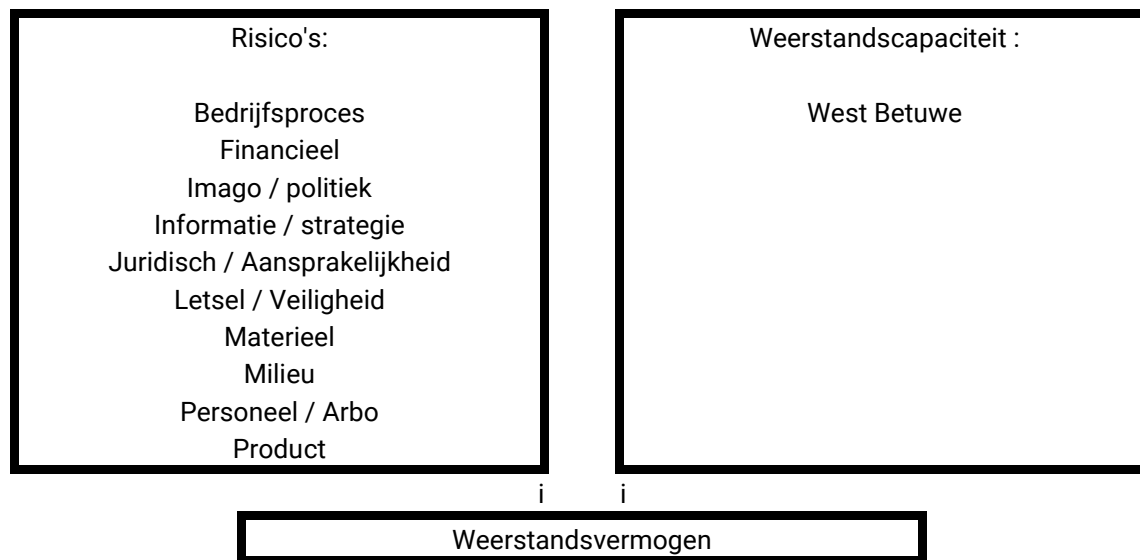
Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van de gemeente West Betuwe bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

| Tabel : Beschikbare weerstandscapaciteit | |
|--|---------------------|
| Weerstand | Startcapaciteit |
| West Betuwe | € 17.377.764 |
| Totale weerstandscapaciteit | € 17.377.764 |

Relatie tussen de benodigde en de beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, moet de relatie worden gelegd tussen enerzijds de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en anderzijds de beschikbare weerstandscapaciteit. Deze relatie wordt in de figuur hieronder weergegeven.



De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit, kan tegen de beschikbare weerstandscapaciteit worden afgezet. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€ 17.377.764}{€ 1.990.706} = 8,73$$

De normtabel is in samenwerking met de Universiteit Twente ontwikkeld en biedt een waardering van de berekende ratio.

| Tabel 4: Weerstandsnorm | | |
|-------------------------|---------|------------------|
| Waarderingcijfer | Ratio | Betekenis |
| A | >2.0 | uitstekend |
| B | 1.4-2.0 | ruim voldoende |
| C | 1.0-1.4 | voldoende |
| D | 0.8-1.0 | matig |
| E | 0.6-0.8 | onvoldoende |
| F | <0.6 | ruim onvoldoende |

De ratio van de gemeente West Betuwe valt in klasse A. Dit duidt op een uitstekend weerstandsvermogen.

Kapitaalgoederen

Algemeen

Het beheer en onderhoud van de openbare ruimte is een van de kerntaken van onze gemeente. Een functionele en goed onderhouden infrastructuur draagt aan het welzijn en de veiligheid van de bevolking bij en is daarnaast van groot economisch belang. Zo'n infrastructuur draagt ertoe bij dat West Betuwe een aantrekkelijke gemeente is om te wonen, te recreëren, te werken en te investeren.

Inzicht in en een visie op de openbare ruimte is onmisbaar voor het beheer ervan. Actuele gegevens over het areaal en de kwaliteit zijn de basis voor dat inzicht. De kaders voor de aanleg en het onderhoud van de openbare ruimte zijn voor West Betuwe in de zogenoemde Koepelnota openbare ruimte vastgelegd. Deze nota overkoepelt alle afzonderlijk beheerplannen en wordt eens in de vijf jaar geactualiseerd. Er staan niet alleen kwaliteitsuitgangspunten in, maar ook de kaders voor bijvoorbeeld duurzaamheid en bewonersparticipatie.

Op basis van de Koepelnota worden beheerplannen opgesteld of geactualiseerd. Momenteel zijn alleen het gemeentelijk Water en rioleringsbeleidsplan (WRP) en het Beleid- en beheerplan begraafplaatsen geharmoniseerd. Deze worden begin 2019 door de nieuwe gemeenteraad vastgesteld. Alle overige beheerplannen zullen in de komende twee à drie jaar een harmonisatieslag ondergaan. Tot die tijd worden de uitvoeringsprogramma's van de verschillende beheerdisciplines opgesteld, op basis van de huidige beheerplannen van Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen. Het actueel beleidskader, het areaal, het budget voor het lopende jaar (jaarschijf van te nemen maatregelen exclusief uren) en de maatregelen voor het lopende jaar zijn in het overzicht hieronder per beheerplan op hoofdlijnen weergegeven. Wat de maatregelen betreft zijn alleen de bijzondere of grotere maatregelen genoemd, tenzij die voornamelijk uit jaarlijks terugkerend cyclisch onderhoud bestaan.

Infrastructuur en gebouwen

| Beheerplan | Beleidskader | Areaal | Onderhoudsniveau | Budget | Maatregelen |
|----------------------|--|--------------|---|-----------|---|
| Civiele kunstwerken | <p>Geldermalsen: Beleids- en beheerplan Kunstwerken 2011-2014, looptijd verlengd naar 2021</p> <p>Lingewaal: Geen apart beleidsplan: onderdeel van wegbeheer</p> <p>Neerijnen: Geen beleidsplan aanwezig.</p> <p>West Betuwe: Nieuw beleidsplan vanaf 2022</p> | 92 stuks | <p>West Betuwe: Beeldkwaliteit B (CROW beeldkwaliteit)</p> | € 85.000 | <p>West Betuwe Uitvoeren correctieve maatregelen aan de hand van inspectie 2018. De inspectieresultaten worden medio oktober 2018 opgeleverd, waarna het maatregelenplan voor 2019 wordt opgesteld. Daarnaast wordt in 2019 het regulier beheer en onderhoud uitgevoerd.</p> |
| Openbare verlichting | <p>Geldermalsen: Beleids en beheerplan 2017-2021.</p> <p>Lingewaal: Beheerplan openbare verlichting 2009-2018</p> <p>Neerijnen: Beleid- en beheerplan openbare verlichting 2014-2023</p> <p>West Betuwe: Nieuw beleidsplan vanaf 2022.</p> | 10.496 stuks | <p>West Betuwe: Beeldkwaliteit B (CROW beeldkwaliteit)</p> | € 715.000 | <p>Geldermalsen: Uitvoeren grootschalige vervangingsopgave 2018 (646 stuks) en 2019 (1103 stuks) Vervanging vindt plaats door Ledverlichting. Ten aanzien van het areaal van Geldermalsen zijn de budgetten als volgt gelabeld:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kapitaallasten vervanging: € 49.380 2. energiekosten: € 104.801 3. beheer en onderhoud: € 154.484 |

| | | | | | |
|-------------------------|---|--------------|---|--|--|
| | | | | | <p>Lingewaal Uitvoering regulier beheer en onderhoud. Bij vervanging wordt Led verlichting toegepast.</p> <p>Neerijnen Uitvoering regulier beheer en onderhoud. Openbare verlichting in de dorpen is in 2017 vervangen door LED verlichting.</p> |
| Schoonhouden verharding | <p>Geldermalsen: Beleids en beheerplan Schoonhouden van verhardingen 2016-2020.</p> <p>Lingewaal: Geen apart beleidsplan: wordt uitgevoerd binnen het groenbeleidsplan.</p> <p>Neerijnen: Geen apart beleidsplan, wordt uitgevoerd binnen het DVO-product Wegen waarvoor het 'Beleid- en beheerplan onderhoud wegen, 2014 – 2018' de norm is.</p> <p>West Betuwe: Nieuw beleidsplan vanaf 2021.</p> | 1.093.011 m2 | West Betuwe: Beeldkwaliteit B (CROW beeldkwaliteit) | <p>€ 587.000 (toevoeging vanuit het WRP groot € 149.000 50% tbv onkruidbestrijding en € 92.100,- 60% tbv straatvegen)</p> | <p>West Betuwe Geïntegreerde uitvoering van vegen en onkruid vrijhouden van verharding. Dit wordt voor geheel West Betuwe uitbesteed aan de Avri per 1-1-2019.</p> |

| | | | | | |
|-------|---|--------------|---|-------------|---|
| Wegen | <p>Geldermalsen: Wegenbeheerplan 2015-2019, looptijd verlengd naar 2020</p> <p>Lingewaal: Beheerplan wegen 2015-2019</p> <p>Neerijnen: Beleid- en beheerplan onderhoud wegen, 2014 - 2018</p> <p>West Betuwe: Nieuw wegenbeheerplan vanaf 2021.</p> | 3.941.583 m2 | <p>West Betuwe: Beeldkwaliteit B (CROW beeldkwaliteit)</p> | € 3.413.000 | <p>Herijking onderhoud op basis van inspectie. Uitvoering regulier beheer en onderhoud.</p> <p>Geldermalsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klein onderhoud asfalt € 50.000 • Klein onderhoud elementen € 120.000 • Onderhoud wegbermen en onverharde wegen: € 45.000 • Groot onderhoud aan de volgende wegen: • 't Oosteneind: € 105.000 • Laan 40-45 fase 1: € 215.000 (budget 2018) • Laan 40-45 fase 2: € 255.000 • Dr. A. Kuyperweg: € 360.000 (ged. budget 2018) • Parkweg: € 145.000 • Boutensteinseweg: € 80.000 • Poppenbouwing: € 130.000 <p>Lingewaal: Voorstraat Asperen Maatregelen gekoppeld aan rioolrenovatieprojecten.</p> <p>Neerijnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderhoud wegen: € 1.276.00, bestaande uit: <ul style="list-style-type: none"> o klein onderhoud asfalt en elementenverharding o regulier groot onderhoud o rehabilitatie |
|-------|---|--------------|---|-------------|---|

| | | | | | |
|----------|---|--------------|---|-----------|--|
| | | | | | <ul style="list-style-type: none"> Onderhoud wegbermen/watergangen € 125.000 |
| Gebouwen | <p>Geldermalsen: Beheerplan Overige Gebouwen 2014 t/m 2018</p> <p>Lingewaal: Mop gebouwenbeheer 2015 t/m 2024</p> <p>Neerijnen: Meerjaren onderhoudsplan gebouwen 2018-20577</p> | 115 gebouwen | Nen 2767, conditiescore 4 (matige conditie) | € 853.112 | <p>Conform de beheerplannen wordt het onderhoud uitgevoerd aan de gebouwen. De grootste projecten zijn:</p> <p>Geldermalsen</p> <ul style="list-style-type: none"> Kuipershof 4 screens vervangen € 54.208 12 Torens diverse renovatiewerkzaamheden € 21.803 <p>Lingewaal</p> <ul style="list-style-type: none"> Dorpshuis Spijk buitenschilderwerk € 31.200 Gemeentehuis Asperen binnenschilderwerk € 46.281 <p>Neerijnen</p> <p>-</p> |

Groen

| Beheerplan | Beleidskader | Areaal | Onderhoudsniveau | Budget | Maatregelen |
|-----------------|---|--------------------|--|-----------|--|
| Begraafplaatsen | <p>Geldermalsen: Beleid - en beheerplan begraafplaatsen 2017-2021.</p> <p>Lingewaal: Onderdeel van groen-beheerplan 2014-2019 en beheersverordening</p> <p>Neerijnen: Beleid- en beheerplan "Ruimte voor Groen" en product afspraak 12 van de DVO</p> <p>West Betuwe: Harmonisatie en vaststelling beleids- en beheerplan begraafplaatsen West Betuwe 2019-2023: begin 2019</p> | 31 begraafplaatsen | CROW-kwaliteitsbeeld A | € 942.000 | <p>Dagelijks en meerjarenonderhoud van de begraafplaatsen: groen, paden, gebouwen, meubilair en hekwerken.</p> <p>Uitvoeren van ongeveer 235 begrafenissen per jaar. Ruimen van totaal 100 graven op de begraafplaatsen in Geldermalsen (9), Beesd (45) en Meteren (39).</p> |
| Bomen | <p>Geldermalsen: Beleid- en beheerplan bomen 2012-2015</p> <p>Lingewaal: Onderdeel van groenbeheerplan 2014-2019</p> | 39.348 stuks | Richtlijnen van het Normen instituut bomen: snoei naar behoefte (risico gestuurd). | € 343.000 | <p>Dagelijks en meerjarenonderhoud van de bomen. Periodieke boomveiligheidscontrole (BVA) en hieruit voortkomend snoeiwerk. Vervanging van bomen is hierin niet opgenomen.</p> |

| | | | | | |
|-------|---|--------------|----------------------------|-----------|--|
| | <p>Neerijnen: Beleid- en beheerplan "Ruimte voor Groen" en product afspraak 3 van de DVO</p> <p>West Betuwe: Harmonisatie 2019-2020</p> | | | | |
| Groen | <p>Geldermalsen: Beleid- en beheerplan Groenvoorziening 2010- 2013</p> <p>Lingewaal: Onderdeel van groenbeheerplan 2014- 2019</p> <p>Neerijnen: Beleid- en beheerplan "Ruimte voor Groen" en product afspraak 3 van de DVO</p> <p>West Betuwe: Harmonisatie 2019- 2020.</p> | 4.258.175 m2 | CROW- kwaliteitsbeeld B | € 997.000 | <p>Voor alle gemeenten: Dagelijks en meerjarenonderhoud van beplanting, hagen, gras en inboet.</p> <p>Groenrenovatie van Korneplein, Coreanne te Geldermalsen.</p> |

| | | | | | |
|-------------|--|----------|-----------------------------------|-----------|--|
| Sportvelden | <p>Geldermalsen: Beheerplan renovatie sportvelden 2014-2017</p> <p>Lingewaal: A.d.h.v. keuring NOC-NSF (uitvoering keuring oktober 2018)</p> <p>Neerijnen: -</p> <p>West Betuwe: Harmonisatie 2019-2020.</p> | 80 stuks | Eisen van de diverse sportbonden. | € 317.000 | <p>Renovatie sportvelden Geldermalsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - V.V. Tricht: 2 trainingsvelden en 1 kunstgrasveld (onder voorbehoud) - Rhelico: renovatie veld 3, - GLTC: renovatie tennisbaan 1 en oefenkooi <p>Lingewaal: -</p> <p>Neerijnen: V.V. Haaften: renovatie bijveld</p> |
|-------------|--|----------|-----------------------------------|-----------|--|

Riolering en water

| Beheerplan | Beleidskader | Areaal | Onderhouds niveau | Budget | Maatregelen |
|--------------------|--|--|-----------------------|--|--|
| Baggeren | <p>Geldermalsen: Baggerplan Geldermalsen 2015-2029</p> <p>Lingewaal: geen baggerplan vastgesteld.</p> <p>Neerijnen: geen baggerplan vastgesteld.</p> <p>West Betuwe: Baggerplan actualiseren en herzien in 2019.</p> | 440 km | De Keur van WSRL | € 261.068 (toevoeging vanuit het WRP groot € 195.801 75%) | Calamiteit baggeren Ontvangstplicht WSRL Cyclisch baggeren conform planning WSRL (In 2020 moet gebied 29.2 een groot gedeelte in Neerijnen (Waardeburg) en een klein gedeelte in Geldermalsen (zuid-zijde A15) gebaggerd worden. Voorbereidingen worden in 2019 getroffen) |
| Beschoeiing | <p>Geldermalsen: Beleids- en beheerplan Beschoeiingen 2010-014, verlengd tot en met 2022.</p> <p>Lingewaal: Geen beleidsplan aanwezig. Maakt onderdeel uit van water en riolering.</p> <p>Neerijnen: Geen beleidsplan aanwezig.</p> | 7,5 km (Geldermalsen + Lingewaal, Neerijnen areaal niet bekend) | CROW beeldkwaliteit B | € 51.000 | <p>Geldermalsen: De beschoeiingen in de kwaliteitscategorie C en D worden vervangen. Er wordt beschoeiing geplaatst langs de Ridderslag en de Banweg.</p> <p>Lingewaal: Vervanging/reparatie bij calamiteiten.</p> |
| Maaien watergangen | <p>Geldermalsen: Beheerplan gemeentelijke water-gangen en vijvers 2013-2017</p> <p>Lingewaal: -</p> <p>Neerijnen: geen specifiek beleidskader. Werkzaamheden worden via bestek bermen en watergangen uitbesteed.</p> | totaal: 427 km watergangen | De keur van WSRL | € 327.078 (toevoeging vanuit WRP groot €32.708 10%) | 1 x per jaar uitmaaien van de sloten/ watergangen en afvoeren /verwerken slootvuil. |

| | | | | | |
|--|-------------------------------------|--|-----------------------|---|---|
| Water en rioleringsprojecten (beheer, vervangingen en nieuwe aanleg) | WRP 2019-2023 (waterrioleringsplan) | 440 km watergangen 476 km riolering | Leidraad Riolering | Totaal WRP Exploitatie € 3,4 miljoen/investeringen 2019 € 4,8 miljoen | Opgenomen in concept WRP 2019-2023 Aanleg duurzaam waterketensysteem, vervangingsprojecten rioleringen, realiseren gemeentelijke wateropgaven, uitvoering waterkwaliteitsmaatregelen, realiseren klimaat- en water robuuste maatregelen. |
| Gemalen | WRP 2019-2023 | 976 stuks | Leidraad Riolering | | Opgenomen in concept WRP 2019-2023 Jaarlijks beheer en renoveren |
| IBA's | WRP2019-2023 | 516 stuks | Leidraad Riolering | | Opgenomen in concept WRP 2019-2023 Jaarlijks beheer en modificeren van de IBA's |
| Bergbezinkbassins | WRP 2019-2023 | 15 stuks | Leidraad Riolering | | Opgenomen in concept WRP 2019-2023 Beheermaatregelen |
| Overstorten | WRP 2019-2023 | 167 stuks | Leidraad Riolering | | Opgenomen in concept WRP 2019-2023 Beheermaatregelen |

Financiering

Algemeen

De uitgaven en inkomsten van de gemeente gaan in de tijd niet gelijk op. Soms leent de gemeente geld om tijdig betalingen te kunnen verrichten en soms heeft ze tijdelijk overtollige liquide middelen. Al deze geldstromen lopen via de treasuryfunctie, die de gemeente bij de Bedrijfsvoeringsorganisatie West-Betuwe heeft ondergebracht.

De uitvoering van de financieringsfunctie vindt plaats binnen de kaders die in de Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido) zijn vastgelegd. In deze wet zijn regels opgenomen voor de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie bij de decentrale overheden. Op basis van deze regelgeving heeft de gemeente twee belangrijke instrumenten op het gebied van de treasury: het treasurystatuut en de financieringsparagraaf.

In het treasurystatuut staan de spelregels en verantwoordelijkheden voor een goede uitvoering van de treasuryfunctie. Dit statuut is geschreven om zo veel mogelijk de financiële risico's te beperken.

In de financieringsparagraaf komt het concrete beleid aan de orde. In de financieringsparagraaf bij de begroting ligt de nadruk op de plannen voor de toekomst en in de financieringsparagraaf bij de jaarrekening ligt de nadruk op een verantwoording van het afgelopen jaar.

Rentevisie

Bij het nemen van beslissingen om geldmiddelen aan te trekken, is het van belang dat de actuele ontwikkelingen op de geldmarkt en de kapitaalmarkt nauwlettend worden gevolgd. Als informatiebronnen zijn de financieel-economische berichtgevingen uit Het Financieel Dagblad gebruikt, evenals het wekelijks economische beeld van de huisbankier BNG Bank (Bank Nederlandse Gemeenten) en de rentevisies van andere (grote) financiële instellingen.

Op basis van deze visies kan in het algemeen het volgende over de rentevisie worden opgemerkt (stand van zaken medio augustus 2018).

De monetaire verruimingsmaatregelen van de Europese Centrale Bank (ECB) hebben er in de afgelopen jaren toe geleid, dat zowel de korte rente als de lange rente is gedaald. Medio 2017 heeft de ECB besloten de verruimingsmaatregelen stapsgewijs af te bouwen. Het afbouwen heeft er echter – in tegenstelling tot de verwachtingen – niet toe geleid dat de ECB haar rente heeft verhoogd.

De verwachting is dat de ECB de rente pas in tweede helft van 2019 gaat verhogen, al denken analisten er nog wel verschillend over in welke periode dit zal gaan gebeuren. Dit betekent dat de voorspelling voor medio 2019 voor de tienjaars staatslening varieert van 0,90 tot 1,10 procent. Op dit moment bedraagt deze rente 0,436 procent.

Voor de korte rente is als meetpunt de driemaands Euribor aangehouden. De verwachting is dat dit percentage nog geruime tijd negatief zal blijven, hoewel het percentage in de loop van 2018 licht is opgelopen en dus minder negatief is geworden. De verwachting voor de korte rentepercentages voor medio 2019 varieert van -0,300 tot -0,200 procent. Op dit moment bedraagt de driemaands Euribor -0,319 procent.

Koersrisico

De Wet financiering decentrale overheden beperkt de koersrisico's bij beleggingen in aandelen. De wet staat uitzettingen in de vorm van aandelen, anders dan het deelnemen in ondernemingen, uit hoofde van de publieke taak niet toe. De gemeente beschikt niet over aandelen van beursgenoteerde ondernemingen en loopt als zodanig geen risico's. De gemeente deelt in het aandelenvermogen van BNG Bank en indirect in de aandelen Eneco (energieleverancier), Alliander (netwerkbeheer), Stedin (netwerkbeheer) en Vitens. Het risico op waardeverlies van deze aandelen is zeer beperkt.

Kredietrisico

Kredietrisicobeheersing richt zich op de kredietwaardigheid (en dus het risicoprofiel) van de tegenpartijen bij financiële transacties. Kredietrisico's kunnen zich op twee manieren manifesteren. Om te beginnen is er het directe risico. Dit risico doet zich voor wanneer de gemeente geldmiddelen uitzet (verstrekke geldleningen en beleggingen). Gelet op de bepalingen in de Wet schatkistbankieren zijn nieuwe externe beleggingen niet meer mogelijk en kunnen geldmiddelen alleen nog maar bij de rijksoverheid of bij andere decentrale overheden worden uitgezet.

Daarnaast is er het kredietrisico. Dit risico doet zich voor wanneer de gemeente aan lokaal opererende organisaties leningen en garanties verstrekt of afgeeft. Het grootste onderdeel van de verstrekte garanties is de achtervangfunctie voor de woningcorporaties en de particuliere woningbouw. Daarbij wordt de gemeente pas aangesproken als de sector zelf en het Waarborgfonds Sociale Woningbouw hun verplichtingen niet nakomen.

Kasbeheer

Geldstroombeheer

De geldstromen lopen hoofdzakelijk via BNG Bank. De gemeente werkt met een liquiditeitsprognose die eens per kwartaal wordt geactualiseerd. De grootste onzekerheden ten aanzien van inkomende en uitgaande geldstromen volgen uit de grondexploitatie en investeringen in infrastructurele projecten.

Schatkistbankieren

De Wet schatkistbankieren schrijft voor dat overtollige middelen dagelijks naar een rekening van het Rijk worden afgeroomd. Het ministerie van Financiën heeft een maximumbedrag vastgesteld dat op de rekening-courant van de eigen bank mag blijven staan. Een decentrale overheid mag dit bedrag dus dagelijks, over een heel kwartaal bezien, buiten de schatkist aanhouden. Dit maximumbedrag is vastgesteld op 0,75 procent van het begrotingstotaal. Voor de gemeente West Betuwe houdt dit in dat het saldo op de rekening courant dit naar de schatkist wordt afgeroomd wanneer het hoger is dan € 924.000.

Beleidskaders

De belangrijkste beleidskaders zijn:

1. Financiële verordening (artikel 212)
2. Treasurystatuut
3. Wet Fido (Financiering decentrale overheden)
4. Wet HOF (Wet Houdbare Overheidsfinanciën)

Langlopende geldleningen

Hieronder wordt een beeld geschetst van het verloop van de vaste leningenportefeuille voor het jaar 2019. Dit verloop is gebaseerd op de geprognostiseerde balans 2019 van de gemeente en is mede afhankelijk van de verwachte uitgavenstromen en het realiseren van de voorgenomen investeringen in 2018 en 2019.

(bedragen x € 1.000)

| Mutaties in portefeuille | Bedragen | Rentepercentage |
|-----------------------------------|-----------------|------------------------|
| Stand per 1 januari 2018 | 91.520 | 0,455% - 4,990% |
| Nieuwe leningen | 25.515 | |
| Reguliere aflossingen | -5.063 | |
| Vervroegde aflossingen | 0 | |
| Stand per 31 december 2018 | 111.972 | |
| Nieuwe leningen | 24.393 | |
| Reguliere aflossingen | -24.913 | |
| Vervoegde aflossingen | 0 | |
| Stand per 31 december 2019 | 114.452 | |

Het al dan niet aantrekken van geld hangt af van het verloop van kasstromen in de gemeente en het verschil tussen inkomsten en uitgaven.

De financieringsbehoefte van de gemeente wordt bepaald door het verloop van verschillende kasstromen: liquiditeitsverloop vanuit de exploitatie, meerjarig investeringsplan, liquiditeitsverloop binnen grondexploitaties en herfinanciering van aflopende leningen.

Uitgezette leningen

In het verleden zijn leningen aan derden verstrekt. Het huidige beleid is om hier terughoudend mee om te gaan, vanwege het risico dat eraan is verbonden.

(bedragen x €1.000)

| Verstekte geldleningen | Stand per 1-1-2019 | Aflossing 2019 | Stand per 31-12-2019 | Rente gemiddeld |
|------------------------------|-----------------------|-------------------|-------------------------|--------------------|
| Vitens: | 322 | 107 | 215 | 1,45% |
| Personeel: | 1.406 | 6 | 1.400 | 4,15% |
| Woningbouw: | 42 | 5 | 37 | 6,56% |
| Startersleningen: | 1.846 | - | 1.846 | 0,35% |
| Lokale instellingen: | 390 | 3 | 387 | 0,0487 |
| Totaal verstrekkingen | 4.006 | 121 | 3.885 | |

Garantstelling

In het verleden zijn garanties aan met name woningbouwcorporaties en maatschappelijke organisaties verstrekt. Ook op dit punt voert de gemeente een terughoudend beleid. In de tabel hieronder wordt een overzicht gegeven van de gegarandeerde geldleningen, waarbij een onderscheid is gemaakt tussen de garanties waarbij de gemeente als achtervang fungeert en de garanties waarbij de gemeente direct risicodragend is.

Deelnemingen en langlopende uitzettingen

In de tabel hieronder wordt een overzicht gegeven van de instanties waarbij sprake is van een vorm van deelname in het kapitaal van de desbetreffende instelling en de langlopende uitzettingen.

(bedragen x €1.000)

| Omschrijving | Boekwaarde per 31-12-2019 |
|--|---------------------------|
| <i>Aandelen</i> | |
| BNG Bank NV: 60.255 aandelen à € 2,50 nominaal | 137 |
| Vitens NV: 34.717 aandelen à € 1,00 nominaal | 5 |
| Alliander NV: 233.211 aandelen à € 5,00 nominaal | 2.662 |
| Stedin Holding NV: 16.875 aandelen à € 100 | 492 |
| Eneco Beheer NV: 16.875 aandelen à € 0,01 | 0 |
| <i>Langlopende uitzettingen</i> | |
| Grootboek der Nationale Schuld | 41 |
| ABN/AMRO Gemeente Garantieplan | 3.630 |

Deelnemingen en uitzettingen zijn tegen boekwaarde of aanschafwaarde verantwoord.

Kengetallen

Gemeenten moeten op basis van de BBV verplicht informatie opnemen over specifieke onderwerpen. De overzichten zijn onderstaand opgenomen.

1 Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft de maximale toegestane omvang van de kortlopende schuld aan. Als 'kort' worden leningen aangemerkt met een termijn van maximaal één jaar. Over kort geld wordt in de huidige geldmarktsituatie een lagere rentevergoeding betaald dan over lang geld. De kasgeldlimiet is bedoeld om de gemeente te behoeden voor het risico dat de rentelasten opeens fors stijgen. De rente voor kort geld kan immers sterk fluctueren. Door tijdig de kort geldpositie te consolideren in lang geld, ontstaat meer zekerheid over de rente die op langere termijn moet worden betaald.

De Wet Financiering decentrale overheden staat een kasgeldlimiet toe van 8,5 procent van het begrotingstotaal. Voor 2019 betekent dit een limietbedrag van afgerond € 10.487.000 voor korte financiering.

Wanneer de gemeente de kasgeldlimiet voor het derde achtereenvolgende kwartaal overschrijdt, moet een plan ter goedkeuring aan de provincie Gelderland worden voorgelegd waarin staat hoe en binnen welke termijn de overschrijding ongedaan wordt gemaakt.

Gezien de historisch lage rente op kort geld (< 0%) wordt de kasgeldlimiet zo goed mogelijk benut.

Bedragen x € miljoen

| Kasgeldlimiet voor het begrotingsjaar 2019 | Kw. 1 | Kw. 2 | Kw. 3 | Kw. 4 |
|--|------------|------------|------------|------------|
| | | | | |
| Totaal netto vlottende schuld | 10.211 | 10.211 | 10.211 | 10.211 |
| Toegestane kasgeldlimiet | 10.487 | 10.487 | 10.487 | 10.487 |
| | | | | |
| Ruimte (+)/ Overschrijding (-) | 276 | 276 | 276 | 276 |

2 Renterisiconorm

De renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20 procent van het begrotingstotaal met een minimum van € 2,5 miljoen. Het doel van de normering is dat de gemeente tot een zodanige opbouw van de leningenportefeuille komt, dat het renterisico uit hoofde van de renteaanpassingen en de herfinanciering van leningen in voldoende mate wordt beperkt. Het gaat erom tot een spreiding in de leningenportefeuille te komen op zo'n manier dat herfinanciering (tegen een hoger rentepercentage) niet tot grote renteveranderingen leidt. Hiermee wordt een kader bij de beoordeling van het financieringsbeleid geboden.

Bedragen x € miljoen

| Renterisiconorm en renterisico vaste schulden per 1 -1 | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 |
|--|------------|------------|-------------|-------------|
| | | | | |
| Begrotingstotaal | 123,4 | 111,6 | 112,3 | 111,7 |
| Vastgesteld percentage | 20% | 20% | 20% | 20% |
| Renterisiconorm | 24,7 | 22,3 | 22,5 | 22,3 |
| Maximaal risico op vaste schuld | 24,1 | 12,4 | 0 | 0 |
| | | | | |
| Ruimte (+)/ Overschrijding (-) | 0,6 | 9,9 | 22,5 | 22,3 |

3 Renteschema

(bedragen x €1.000)

| Rente toerekening 2019 | Boekwaarde per 31-12-2019 |
|---|---------------------------|
| | |
| De externe rentelasten over korte en lange financiering | 1.765 |
| De externe rentebaten | -214 |
| Totaal door te rekenen externe rente | 1.551 |
| | |
| De rente doorberekend aan de grondexploitatie | -822 |
| Rente projectfinanciering toegerekend aan betreffend taakveld | - |
| Saldo door te rekenen externe rente | 729 |
| | |
| Rente over eigen vermogen | 1.064 |
| Rente over voorzieningen | 162 |
| De aan taakvelden (programma's) toe te rekenen rente | 1.955 |
| | |
| Overige kosten | 81 |
| | |
| De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente | -2.181 |
| Totaal | -145 |

4 EMU saldo

Vanuit het Besluit begroting en verantwoording is het verplicht het EMU-saldo in een begrotingsparagraaf meerjarig op te nemen. Het EMU-saldo kan uit de balans worden afgeleid als het saldo van mutaties in de vorderingen en schulden. Het EMU-saldo van de gemeente bedraagt in 2019 € 2.468.000 negatief.

Bedrijfsvoering

Inleiding

De ambitie van West Betuwe

West Betuwe is een nieuwe gemeente met een nieuwe organisatie. In de aanloop naar 1 januari 2019 hebben we de voorbereidende werkzaamheden gedaan om de organisatie op 1 januari 2019 startklaar te hebben. Er is een organisatiestructuur ingericht, de medewerkers zijn geplaatst, de tijdelijke huisvesting is ingericht, de ICT is grotendeels geharmoniseerd en we hebben de basisdienstverlening ingericht. In 2019 gaan we hiermee van start en kunnen we de organisatie en onze bedrijfsvoering verder vormgeven. In deze paragraaf geven we inzicht in onze plannen voor de bedrijfsvoering in 2019.

Wij hebben onze bedrijfsvoeringstaken voor een deel aan de Bedrijfsvoeringsorganisatie West-Betuwe uitbesteed. Het gaat om de taken op het gebied van personeel en organisatie, financiële administratie, treasury en interne controle, en informatiemanagement en ICT. Hierin werken wij samen met de gemeenten Culemborg en Tiel.

De ambtelijke organisatie van West Betuwe staat dicht bij de samenleving. We stimuleren initiatieven, maken deze mogelijk en laten ze soms ook los. We zijn zichtbaar, aanspreekbaar en nemen de inwoners serieus. We zorgen voor persoonlijke contacten, zetten ons in voor goede relaties en streven naar een uitmuntende (digitale) dienstverlening. Dit doen we onder meer door gebiedsgericht te werken. Dit houdt in dat we in een leefomgeving naar problemen en kansen kijken en op basis daarvan handelen. Daarbij willen we mensen verbinden, stimuleren dat zij meedoen en samenwerking met partners versterken. Voor alles gaat het erom de dynamiek en de kracht van de samenleving te gebruiken. Naast gebiedsgericht werken willen we West Betuws werken. Kernbegrippen daarbij zijn: onafhankelijk van plaats en tijd werken, snel en efficiënt werken, vraag- en oplossingsgericht werken, samenwerken op basis van vertrouwen, sturen op resultaat en duidelijke antwoorden geven. Tot slot streven we 'hostmanship' na. Hiervoor hebben we inlevingsvermogen, dienstbaarheid en gastvrijheid in ons DNA. Op weg naar 2030 begint alles wat wij doen, met inzicht in en begrip voor wat de inwoners van West Betuwe echt nodig hebben.

Beleidskaders

De belangrijkste beleidskaders voor de bedrijfsvoering van West Betuwe zijn in documenten vastgelegd die door de stuurgroep zijn vastgesteld.

- 'Besturen en organiseren in West Betuwe': het realiseren van de ambities van de nieuwe gemeente en het vormgeven van de nieuwe organisatie vraagt om een stevig fundament. Dit document beschrijft dat fundament.
- 'Memo gebiedsgericht werken': de gemeente West Betuwe wil in directe verbinding met haar samenleving staan en de kracht uit de samenleving benutten. Om dit te verwezenlijken, gaat West Betuwe 'gebiedsgericht werken'. Dit memo geeft een eerste uitwerking van deze werkwijze. Het is een groeidocument dat op basis van kennis en ervaring zal worden aangevuld en verfijnd.
- 'Dienstverlening in West Betuwe: het dienstverleningsconcept': in dit document staan de uitgangspunten van onze dienstverlening. Het beschrijft wat onze ambitie betekent voor de houding en het gedrag van medewerkers, bestuurders en raadsleden. We leggen vast wat inwoners, ondernemers, het maatschappelijk middenveld en bezoekers ervan gaan merken.

Momenteel wordt nog gewerkt aan de 'Uitgangspuntennotitie West Betuws Werken'. Deze uitgangspunten zijn noodzakelijk voor het dichtbij organiseren van de dienstverlening en voor de inrichting van de centrale werklocatie voor het bestuur en de ambtenaren. Ook wordt nog samen met de gemeenten Culemborg en Tiel en de Bedrijfsvoeringsorganisatie West Betuwe gewerkt aan het 'Informatiebeveiligingsbeleidsplan 2019-2020'.

Wat willen we bereiken ?

| Thema | Doel | Resultaat | Wat gaan we er voor doen ? |
|-------------------------------------|--|---|---|
| Dienstverlening dichtbij en op maat | Het doel is West Betuws te gaan werken. | <p>Het resultaat zal zijn dat we over een organisatie-ontwikkelplan voor de jaren 2019-2023 beschikken.</p> <p>Het resultaat zal ook zijn dat de verbouwing van Kuipershof 2 en 4 in Geldermalsen aanbesteed is en dat het inrichtingsplan gereed is.</p> | <ol style="list-style-type: none"> 1. We stellen een organisatieontwikkelplan voor de jaren 2019-2023 op. 2. We ontwikkelen samen met de partners in de Bedrijfsvoeringsorganisatie West-Betuwe de gesprekscyclus en zorgen voor de implementatie. 3. We stellen het bevoegdhedenbesluit voor West Betuwe op, waaruit blijkt wie wat mag. 4. We stellen een communicatieveranderplan op en beginnen met de uitvoering hiervan. 5. We maken een inrichtingsplan voor de nieuwe huisvesting en besteden de verbouwing aan. |
| | Het doel is volgens de principes van 'hostmanship' te gaan werken. | <p>Het resultaat zal zijn dat er 'hostmanship'-coaches zijn opgeleid.</p> <p>Het resultaat zal ook zijn dat het managementteam actief hostmanship uitdraagt en de kaders en randvoorwaarden voor het werken vanuit hostmanship heeft ingevuld.</p> | <ol style="list-style-type: none"> 1. We maken samen met de hostmanship-coaches een plan om hostmanship verder uit te dragen in de organisatie. 2. Het managementteam volgt een ontwikkeltraject waarmee het onder andere de kaders en randvoorwaarden voor het werken vanuit hostmanship gaat invullen. 3. We gaan verder met het ontwikkelen van de West Betuwse schrijfstijl en zorgen ervoor dat onze medewerkers die kunnen toepassen. |

| | | | |
|-------------------------------------|--|---|--|
| Dienstverlening dichtbij en op maat | Het doel is het gebiedsgericht werken in de organisatie te verankeren. | <p>Het resultaat zal zijn dat de opgaveregisseur, de gebiedsmakelaars en de gebiedsteams in de organisatie zichtbaar zijn.</p> <p>Het resultaat zal ook zijn dat de medewerkers van West Betuwe bekend zijn met de gebiedsanalyses.</p> | <ol style="list-style-type: none"> 1. De opgaveregisseurs gaan samen met de gebiedsmakelaars aan de slag met de uitgangspunten uit het memo Gebiedsgericht werken. Om deze uitgangspunten breder bekend te maken, bezoeken zij domein- en teamoverleggen. 2. Ook gaan zij samen met de organisatie de opgedane ervaringen evalueren. 3. De opgaveregisseur gebiedsgericht werken stelt de gebiedsanalyses op en bespreekt deze met het college en de organisatie. 4. We gaan de mogelijkheid voor 'aanlandplekken' in de kernen onderzoeken. |
| | Het doel is aan ons zelforganiserend vermogen te werken. | <p>Het resultaat zal zijn dat we een visie hebben op zelforganisatie binnen West Betuwe.</p> <p>Het resultaat zal ook zijn dat we een begin hebben gemaakt met het ontwikkeltraject voor teamcoaches.</p> | <ol style="list-style-type: none"> 1. We stellen een organisatieontwikkelplan 2019-2024 op waarin we beschrijven welke randvoorwaarden nodig zijn voor zelforganisatie en vertalen deze naar acties voor de komende jaren. 2. We werken de werkprocessen uit waarbij we verantwoordelijkheden zo laag mogelijk in de organisatie beleggen. 3. We bieden medewerkers opleidingen aan door middel van de West Betuwe Academie. |

Informatiebeveiliging

De gemeenten Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen richten zich al jaren op informatieveiligheid en op bewustzijn ten aanzien van informatieveiligheid. Dit deden de gemeenten op eigen wijze. Relatief nieuw in dit vakgebied is de privacy. De invoering van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) op 25 mei 2018 werd gezamenlijk opgepakt door de drie toekomstige West Betuwe-gemeenten, de Bedrijfsvoeringsorganisatie West-Betuwe en de gemeenten Tiel en Culemborg.

Op gebied van informatieveiligheid en privacy zal in 2019 verder worden gegaan met zaken die in 2018 zijn gestart. Zo zal in 2019 een verdiepingsslag worden gemaakt rondom de implementatie van de AVG. Daarnaast zal in 2019 een verdiepingsslag worden gemaakt rondom de implementatie van de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG). De BIG geeft voor gemeenten de minimale vereisten op het gebied van informatiebeveiliging aan. Het is belangrijk dit continu te monitoren en te verbeteren. Naar verwachting zal de BIG op korte termijn, mogelijk al in het overgangsjaar 2019, door de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) worden vervangen. De BIO zorgt voor meer uniformiteit in vereisten op het gebied van informatiebeveiliging binnen de overheid. Deze baseline zal ook andere sector specifieke baselines vervangen, bijvoorbeeld de Baseline Informatiebeveiliging Rijksoverheid (BIR). Zodra de besluitvorming hierover definitief is, zal de verdiepingsslag rondom de implementatie van de BIG plaatsmaken voor de implementatie van de BIO.

In 2018 is het informatiebeveiligingsplan voor de jaren tot en met 2020 opgesteld. Hierin staan diverse acties die binnen de teams zullen worden uitgezet om de informatieveiligheid - in lijn met de verdiepingsslag van de BIG - naar een hoger niveau te tillen.

Elk jaar wordt aandacht besteed aan bewustzijn op het gebied van informatieveiligheid. Sinds 2018 is daar met de komst van de AVG ook privacy aan toegevoegd. In 2019 zal op een nog hoger bewustzijn rondom informatieveiligheid en privacy worden ingezet. We doen dit met de gebruikelijke e-learnings en themasessies, maar ook met een specifiek programma voor nieuwe medewerkers en een herhalingsprogramma voor bestaande medewerkers.

In 2019 zal met de inrichting van het Information Security Management System (ISMS) worden gestart. Hiermee kan niet al in 2018 worden gestart, omdat de governancestructuur voor West Betuwe nu nog onduidelijk is. In het ISMS worden de BIG-eisen aan een procesverantwoordelijke gekoppeld, die binnen het programma aangeeft of er al dan niet aan die eisen wordt voldaan (inclusief bewijsvoering). De implementatie van het ISMS zal voor een duidelijker governance op het gebied van informatieveiligheid en privacy zorgen. Bovendien wordt de 'plan do check act'-cyclus (PDCA) eraan toegevoegd, zodat nauwkeurig kan worden bijgehouden hoe de gemeente ervoor staat op gebied van informatiebeveiliging en privacy. De gegevens in het ISMS kunnen vervolgens weer input leveren voor de jaarlijkse Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA), dus de verantwoording aan het college, de gemeenteraad en het Rijk.

Verbonden partijen

Doel

Het is gewenst dat in de programmabegroting en in de jaarstukken aandacht wordt besteed aan rechtspersonen waarmee de gemeente een bestuurlijke en financiële band heeft, vanwege de bestuurlijke, beleidsmatige en financiële belangen en de mogelijke risico's. Het gaat daarbij om deelnemingen (vennootschappen), gemeenschappelijke regelingen (samenwerkingsverbanden) en overige samenwerkingsvormen, bijvoorbeeld stichtingen en verenigingen. Er wordt niet over alle partijen gerapporteerd waarmee de gemeente op enigerlei wijze verbonden is, maar alleen over partijen waarin de gemeente een bestuurlijk én financieel belang heeft. Over partijen waarin de gemeente West Betuwe alleen een financieel belang heeft, wordt in deze paragraaf dus niet gerapporteerd.

Er is sprake van een bestuurlijk belang indien er zeggenschap door middel van stemrecht bestaat of wanneer de gemeente in het bestuur van de desbetreffende organisatie wordt vertegenwoordigd. Er is sprake van een financieel belang wanneer een ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is bij een faillissement of als er financiële aansprakelijkheid bestaat indien de desbetreffende partij haar verplichtingen niet nakomt (conform artikel 1 van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten).

De gemeenteraad kan op verbonden partijen toezicht uitoefenen door middel van toezichtsarrangementen. De politiek bestuurlijke wenselijkheid van een toetsingskader wordt aan de nieuwe gemeenteraad overgelaten.

Risicoprofielen van verbonden partijen

De verbonden partijen van de gemeente West Betuwe lopen sterk uiteen in (financiële) omvang en vorm. Hierdoor variëren de bestuurlijke en financiële belangen en ook de risico's. Bij het opstellen van de begroting wordt het risicoprofiel van een verbonden partij ingeschat. Door aan verbonden partijen met een hoog risicoprofiel extra aandacht te besteden, kan de gemeente de kansen en bedreigingen bij deze verbonden partijen tijdig signaleren en daar adequaat op reageren.

Het risicoprofiel van een verbonden partij is op actuele bestuurlijke en financiële risico's gebaseerd en komt op basis van een risicoanalyse tot stand. Hoe groter het bestuurlijke of financiële risico is, hoe intensiever de sturing op de verbonden partij is. Dat heeft ook tot gevolg dat de gemeenteraad navenant meer informatie over een verbonden partij met een hoog bestuurlijk of financieel risico krijgt. Op basis van de financiële gegevens kan de risicoindeling als volgt worden weergegeven:

Bestuurlijk risico

Laag

Gemiddeld

Hoog

| | | | | |
|--------------------------|-----------|--|--|--|
| Financieel Risico | Laag | Gr Regionaal Archief Rivierenland Gr Natuur- en recreatieschap Lingegebied NV's: Alliander, Eneco, Stedin, Vitens NV Bank Nederlandse Gemeenten BV Merwede Lingelijn Beheer. St. Openb. Onderwijs Alblasserwaard en VijfHeerenlanden | Gr Belastingssamenwerking Rivierenland | Stichting Logistiek Hotspot |
| | Gemiddeld | | Gr Omgevingsdienst Rivierenland Gr Regio Rivierenland | Gr Bedrijfsvoeringsorg. West-Betuwe GGD Gelderland- Zuid |
| | Hoog | | | Gr Avri Gr Avres Gr Werkzaak Rivierenland Gr Veiligheidsregio Gelderland-Zuid |

| Verbonden Partij | Financieel Risico | Bestuurlijk risico | Toelichting |
|---|--|--------------------|---|
| Gemeenschappelijke Regelingen | | | |
| Regio Rivierenland | Laag (gedelegeerde taak) Gemiddeld (DVO)) | Gemiddeld | Nieuw beleid bij gedelegeerde taken beperkt; risico zit in DVO's (Dienstverleningsovereenkomsten); Bestuurlijk: Regionale beleidsvoorbereiding is politiek gevoelig; beperkte gevolgen voor inwoners en ondernemers |
| Avri | Hoog | Hoog | Reserve inzameling huishoudelijk afval is (te) laag, Bestuurlijk: draagvlak is een probleem t.a.v. ondergronds inzamelen en verhoging van tarieven. |
| Avres | Hoog | Hoog | Mogelijke financiële perikelen door een aantal herindelingen in die regio; Bestuurlijk: kwetsbare doelgroepen |
| Werkzaam Rivierenland | Hoog | Hoog | Financieel: GR Werkzaam Rivierenland bestaat nog niet zo lang; Bestuurlijk: kwetsbare doelgroepen |
| Bedrijfsvoeringsorganisatie West-Betuwe | Gemiddeld | Hoog | Bestuurlijk een gevoelig dossier. |
| GGD Gelderland-Zuid | Gemiddeld/Hoog | Hoog | Financiële lasten Veilig thuis; Bestuurlijk: Veilig thuis blijft een gevoelig onderdeel |
| Veiligheidsregio Gelderland-Zuid | Hoog | Hoog | Groot risico op verhoging gemeentelijke bijdragen; reserves laag. |
| Omgevingsdienst Rivierenland | Gemiddeld | Gemiddeld | Uitvoeringsorganisatie; de kosten zijn inzichtelijk; kans op onverwachte uitgaven is klein; bestuurlijk risico zit in de kwaliteit van de dienstverlening |
| Regionaal Archief Rivierenland | Laag | Laag | |
| Belasting samenwerking Rivierenland | Laag | Gemiddeld | Bestuurlijk risico is gemiddeld omdat de inning van lokale belastingen gevoelig ligt bij de inwoners. (In Geldermalsen krijgt BSR relatief veel aandacht bij de bespreking van rapportages over verbonden partijen, ondanks laag arrangement/c.q. risico. |

| | | | |
|---|------|------|--|
| Natuur- en Recreatieschap Lingegebied | Laag | Laag | Recreatietaak is geprivatiseerd. Gaat West Betuwe een rol spelen in Raad van Commissarissen? Wellicht van invloed op Bestuurlijk risico. |
| | | | |
| N.V.'s en B.V's | | | |
| N.V. Alliander | Laag | Laag | |
| N.V. Eneco | Laag | Laag | |
| N.V. Stedin | Laag | Laag | |
| Vitens NV | Laag | Laag | |
| NV Bank Nederlandse Gemeenten | Laag | Laag | |
| Merwede-Lingelijn (M.L.L.) Beheer B.V. | Laag | Laag | |
| | | | |
| Verenigingen en Stichtingen | | | |
| Stichting Logistieke Hotspot | Laag | Hoog | Bestuurlijk gevoelig dossier. |
| Stichting Openbaar Onderwijs Alblasserwaard en Vijfheerenlanden | Laag | Laag | |

Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen

| Regio Rivierenland | |
|--------------------------------------|--|
| Vestigingsplaats | Tiel |
| Doel | Regio Rivierenland is een gemeenschappelijke regeling van acht gemeenten waarbinnen op regionaal niveau voor de gemeenten taken worden uitgevoerd op het gebied van algemeen bestuur, verkeer, vervoer en waterstaat, economische zaken, onderwijs, cultuur en recreatie, sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening, volksgezondheid en milieu en ruimtelijke ordening en volkshuisvesting. De gemeenschappelijke regeling voert zowel uitvoeringstaken als (strategische)beleidstaken uit. |
| Deelnemers/betrokken partijen | De raden, colleges en burgemeesters van de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel. |
| Bestuurlijk belang | Alle gemeenten zijn vertegenwoordigd in het algemeen bestuur (AB). Het AB bestaat uit acht leden en een voorzitter. Elke gemeente heeft één zetel. De AB-leden hebben stemrecht in de omvang waarin het inwoneraantal van de gemeente die zij vertegenwoordigen zich verhoudt tot het inwoneraantal van alle deelnemende gemeenten gezamenlijk. Er wordt afgerond op honderdtallen inwoners. Voorzitter van het AB is een gemeenschappelijk lid, dat door alle gemeenten gezamenlijk wordt aangewezen. De voorzitter van het AB heeft één stem in het AB. Het dagelijks bestuur (DB) bestaat uit tenminste drie leden, waaronder de voorzitter van het AB. Deze is ook voorzitter van het DB. Het AB wijst uit zijn midden ten minste twee leden aan als leden van het DB. |
| Programma | Programma 1 |
| Relatie met programma | Regio Rivierenland is opgenomen onder programma 1 (Bestuur en ondersteuning). Daarnaast is er een relatie met programma 3 (Verkeer, vervoer en waterstaat) ten aanzien van (basis)mobilititeit en verkeersveiligheid; met programma 4 (Economie) voor de economische speerpunten agribusiness, economie en logistiek, breedband en recreatie en toerisme; met programma 5 (Onderwijs) voor onder andere de leerplicht; met programma 7 (Sociaal domein) voor leefbaarheid en sociaal domein (Wmo en jeugd); met programma 9 (Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing) ten aanzien van de speerpunten op het gebied van wonen. |

| | | | | | | |
|--------------------------------------|--|-------------------------------|-------------------------------|-------------------|--------------------------------|-------------------|
| Risico's | Om het inzicht in de bestaande en toekomstige financiële risico's te versterken, evenals in de mate waarin deze door reserves zijn afgedekt, heeft het Regiokantoor in 2013 een onderzoeksrapport 'Risico's bij Regio Rivierenland' laten opstellen. In algemene zin kan worden gesteld dat er bij Regio Rivierenland geen (grote) risico's zijn die om directe aanpassing in de bedrijfsvoering vragen. Mede op basis van de uitkomsten van de risico-inventarisatie en de adviezen in het onderzoeksrapport is in 2013 een algemene reserve van € 474.000 gevormd voor het afdekken van deze (financiële) risico's. Voor het opvangen van tekorten (en overige financiële risico's) bij de uitvoering van contractactiviteiten (programma 2 Contractgestuurde dienstverlening) is een risicoreserve gevormd. Deze reserve is bedoeld om tegenvallende resultaten en een wegvallende vraag op flexibele taken te kunnen opvangen. Een reserve van maximaal 30 procent van het totaal van de opbrengsten uit dienstverleningsovereenkomsten wordt voldoende geacht om de bedrijfsvoeringsrisico's te kunnen opvangen. In het uiterste geval zijn gemeenten als eigenaar van Regio Rivierenland verantwoordelijk voor tekorten die niet uit de gevormde reserves kunnen worden gedekt. Regio Rivierenland is met Avri in overleg over de beëindiging van de ICT-dienstverlening aan Avri. De financiële consequenties voor beide partijen zijn (nog) niet inzichtelijk. Uit de Programmabegroting 2019 van Regio Rivierenland blijkt dat de reserves de komende jaren worden afgebouwd en voor de dekking van lasten worden ingezet. Daarvoor zijn die reserves ook gevormd. Dit betekent dat er een geleidelijke verschuiving van financiering met eigen financieringsmiddelen (reserves) naar externe financiering plaatsvindt. Hierdoor nemen de (externe) rentelasten toe. Zolang de marktrente op de huidige lage stand blijft, zal het effect op de gemeentelijke bijdrage beperkt blijven. | | | | | |
| Risicoprofiel | Hoog | | | | | |
| Financieel belang (x € 1.000) | Geraamde bijdrage 2019 | Geraamde bijdrage 2018 | Begroot Eigen vermogen | | Begroot Vreemd vermogen | |
| | | | 31-12-2018 | 31-12-2019 | 31-12-2018 | 31-12-2019 |
| | 408 | N.v.t. | 1.516 | 1.215 | 4.667 | 4.283 |
| Toelichting financieel belang | De geraamde bijdrage heeft betrekking op de (uniforme) basistaken. | | | | | |

| Avri | | | | | | |
|--------------------------------------|---|-------------------------------|-------------------------------|-------------------|--------------------------------|-------------------|
| Vestigingsplaats | Geldermalsen | | | | | |
| Doel | Avri is een gemeenschappelijke regeling van acht gemeenten die taken uitvoert op het gebied van afvalinzameling en afvalbeheer, het beheer van de openbare ruimte en toezicht en handhaving van de openbare ruimte. | | | | | |
| Deelnemers/betrokken partijen | De raden en colleges van de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel. | | | | | |
| Bestuurlijk belang | Alle deelnemende gemeenten zijn vertegenwoordigd in het algemeen bestuur (AB). Het AB bestaat uit acht leden. Elk AB-lid heeft één stem. Het AB besluit bij volstrekte meerderheid van stemmen, tenzij anders is bepaald. Het dagelijks bestuur (DB) bestaat uit de voorzitter en twee leden uit het AB, die door het AB worden aangewezen. Raadsleden hebben geen zitting in het AB. Voorafgaand aan elke AB-vergadering wordt een Platformbijeenkomst belegd, waarin de raadsleden van de deelnemende gemeenten wensen en bedenkingen kunnen uiten met betrekking tot de agenda van de desbetreffende AB-vergadering. | | | | | |
| Programma | Programma 8 | | | | | |
| Relatie met programma | Avri is opgenomen onder programma 8 (Volksgezondheid en milieu) vanwege de basistaak van Avri, het ophalen van huishoudelijk afval. De gemeente West Betuwe neemt geen plustaken van Avri af. Dat betekent dat het beheer van de openbare ruimte en het toezicht en de handhaving in de openbare ruimte niet door Avri wordt uitgevoerd. | | | | | |
| Risico's | Door het besluit van het AB van de Regio/Avri ten aanzien van de inzet van de voorziening Basispakket / Afvalstoffenheffing komt de bodem van deze voorziening in zicht. Door het sluiten van de stortplaats en de overdracht aan de provincie, kan deze voorziening op termijn wel weer aangroeien. In 2019 is er incidenteel mogelijk een tekort in de voorziening om eventuele tegenvallers op te vangen. Met ingang van 2019 wordt in de kernen ondergronds inzamelen ingevoerd. Gelet op de financiële situatie wordt tegelijkertijd de afvalstoffenheffing verhoogd. Dit heeft tot gevolg dat de bestuurlijke risico's zijn toegenomen. | | | | | |
| Risicoprofiel | Hoog | | | | | |
| Financieel belang (x € 1.000) | Geraamde bijdrage 2019 | Geraamde bijdrage 2018 | Begroot Eigen vermogen | | Begroot Vreemd vermogen | |
| | | | 31-12-2018 | 31-12-2019 | 31-12-2018 | 31-12-2019 |
| | 0 | N.v.t. | 1.576 | 1.199 | 44.538 | 44.677 |
| Toelichting financieel belang | De activiteiten van Avri worden uit de afvalstoffenheffing gefinancierd. Dat betekent dat de gemeente West Betuwe een indirect financieel belang in de gemeenschappelijke regeling heeft. | | | | | |

| Werkzaam Rivierenland | | | | | | |
|--------------------------------------|---|-------------------------------|-------------------------------|-------------------|--------------------------------|-------------------|
| Vestigingsplaats | Tiel | | | | | |
| Doel | Streven naar een zo hoog mogelijke arbeidsparticipatie van de inwoners van de deelnemende gemeenten en, indien nodig, het verstrekken van uitkeringen aan de doelgroep voor de kosten van levensonderhoud. De gemeenschappelijke regeling voert de wettelijke taken uit die deelnemers hebben op grond van de Participatiewet, met uitzondering van bijzondere bijstand. | | | | | |
| Deelnemers/betrokken partijen | De colleges en burgemeesters van de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel. | | | | | |
| Bestuurlijk belang | Het Algemeen Bestuur (AB) bestaat uit 8 leden: 1 lid per deelnemende gemeente. Elk lid heeft 1 stem. Besluiten worden genomen bij gewone meerderheid, tenzij anders is geregeld. Het DB bestaat uit 3 leden, aan te wijzen uit het AB. | | | | | |
| Programma | Programma 7 | | | | | |
| Relatie met programma | De GR is opgenomen onder programma 7 (Sociaal Domein). Er is ook een relatie met Programma 4 (Economie) in verband met de het bereiken van een zo hoog mogelijke arbeidsparticipatie. | | | | | |
| Risico's | In de begroting van Werkzaam Rivierenland is geen post voor onvoorziene uitgaven (structurele risico's) opgenomen. De hoogte van het weerstandsvermogen om de financiële risico's op te vangen wordt bepaald door het risicoprofiel van de GR en de kaders die het bestuur stelt. Artikel 30 van de GR schrijft voor dat het weerstandsvermogen maximaal 3% bedraagt van de jaarlijkse exploitatielasten. In beginsel wordt dit vermogen gevormd door voordelige jaarrekeningresultaten hiervoor (gedeeltelijk) te bestemmen. Eind 2017 zou het plafond maximaal circa € 2,75 miljoen mogen bedragen, terwijl er in werkelijkheid circa € 1,2 miljoen aanwezig is (inclusief resultaatbestemming 2017). Om de risico's van de GR in kaart te brengen is eind 2017 een risicoprofiel door de GR opgesteld. Uit de inventarisatie zijn in totaal 41 risico's in beeld gebracht en beoordeeld. Om de in kaart gebrachte risico's af te dekken, zou de GR een fors hogere weerstandscapaciteit moeten hebben. Hierop is binnen de GR nog een verdere verfijnings- en verdiepingsslag noodzakelijk, samen met de controllers van de deelnemende gemeenten. Een aantal van de belangrijkste risico's zijn: - Het verlies van grote werkgevers; - Groei van niet plaatsbare mensen; - Debiteurenbeheer niet actueel; - Te weinig geschikt aanbod voor de vraag; - Verandering van wetgeving en of verandering beleid van gemeenten. Het gaat om een kwetsbare doelgroep. | | | | | |
| Risicoprofiel | Hoog | | | | | |
| Financieel belang (x € 1.000) | Geraamde bijdrage 2019 | Geraamde bijdrage 2018 | Begroot Eigen vermogen | | Begroot Vreemd vermogen | |
| | | | 31-12-2018 | 31-12-2019 | 31-12-2018 | 31-12-2019 |
| | 748 | N.v.t. | n.n.b. | n.n.b. | n.n.b. | n.n.b. |
| Toelichting financieel belang | De geraamde bijdrage betreft de deelnemersbijdrage in het programma Bedrijfsvoering en zijn dus exclusief de lasten van de verstrekkingen. | | | | | |

| Bedrijfsvoeringsorganisatie West-Betuwe | | | | | | |
|--|---|-------------------------------|-------------------------------|-------------------|--------------------------------|-------------------|
| Vestigingsplaats | Culemborg | | | | | |
| Doel | Het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het terrein van de bedrijfsvoeringstaken met als doel het verlagen van kosten, het verhogen van de kwaliteit, het verminderen van de kwetsbaarheid en het bieden van kansen aan medewerkers. | | | | | |
| Deelnemers/betrokken partijen | De colleges van de gemeenten Culemborg, Tiel en West Betuwe. | | | | | |
| Bestuurlijk belang | De colleges zijn vertegenwoordigd in het bestuur van de bedrijfsvoerings-organisatie. Het bestuur telt drie zetels. Elke deelnemer heeft 1 stem. Besluiten worden genomen bij gewone meerderheid. De gemeenschappelijke regeling voert haar taak in mandaat uit. | | | | | |
| Programma | Programma 1 | | | | | |
| Relatie met programma | Deze GR is opgenomen onder programma 1. | | | | | |
| Risico's | Door de GR zijn de volgende risico's in beeld gebracht:- Langdurig ziekteverzuim. Er is binnen de begroting geen budget voor het inhuren van externen voor de vervanging van langdurig zieken. Bij langdurige ziekte is vervanging noodzakelijk, wanneer de uitvoering van wettelijke taken in gevaar komt.- WW verplichting voormalig medewerkers. Bij het niet verlengen van tijdelijke contracten of het ontslag van medewerkers is BWB eigen risicodragers voor de WW-uitkering en de bovenwettelijke WW-uitkering. Dit betekent dat het UWV voormalige medewerkers een WW-uitkering en eventueel een bovenwettelijke WW-uitkering verstrekt en deze kosten doorbelast aan BWB.- Fusiebesluit gemeenten Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen. Deze gemeenten fuseren per 1 januari 2019. Hiervoor zijn werkzaamheden voorzien, maar mogelijk zijn er ook onvoorziene extra werkzaamheden die een beslag leggen op de capaciteit van BWB. Dit kan de normale bedrijfsvoeringsprocessen verstoren.- Ontbreken eigen ondersteuningscapaciteit BWB. De samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering levert door schaalvergroting en harmonisatie van werkwijzen voordelen op. De werkorganisatie van BWB heeft zijn eigen bedrijfsvoering (waaronder planning en control) die ook ondersteuning nodig heeft. De capaciteit hiervoor ontbreekt waardoor de noodzakelijke ondersteuning niet voldoende is en naleving van wet- en regelgeving in het geding komt, of waardoor de ondersteuning van de gemeenten kan worden verstoord. | | | | | |
| Risicoprofiel | | | | | | |
| Financieel belang (x € 1.000) | Geraamde bijdrage 2019 | Geraamde bijdrage 2018 | Begroot Eigen vermogen | | Begroot Vreemd vermogen | |
| | | | 31-12-2018 | 31-12-2019 | 31-12-2018 | 31-12-2019 |
| | 2.822 | N.v.t. | 0 | 0 | 5.750 | 4.950 |
| Toelichting financieel belang | De geraamde bijdrage 2019 ad € 2.822.000 is gebaseerd op de begroting 2019 van BWB en betreft de raming voor het takenpakket voor Geldermalsen in 2018. | | | | | |

| GGD Gelderland-Zuid | | | | | | |
|--------------------------------------|--|-------------------------------|-------------------------------|-------------------|--------------------------------|-------------------|
| Vestigingsplaats | Nijmegen | | | | | |
| Doel | Het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het terrein van de openbare gezondheidszorg en het uitvoeren van taken die in wet- en regelgeving aan de gemeenten of de GGD'en zijn opgedragen. | | | | | |
| Deelnemers/betrokken partijen | De raden, colleges en burgemeesters van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel. | | | | | |
| Bestuurlijk belang | Alle gemeenten zijn vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur; het Algemeen Bestuur telt 14 zetels. Het stemgewicht per gemeente wordt jaarlijks bepaald op basis van het inwonertal op 1 januari van het voorafgaande jaar, zoals opgenomen in de bevolkingsstatistiek van het CBS. Het AB wijst uit zijn midden een voorzitter aan. Het Dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter van het AB en minimaal vier andere leden. Deze worden aangewezen door het AB. Daarnaast kunnen maximaal drie leden van het DB worden aangewezen van buiten de kring van het algemeen bestuur. | | | | | |
| Programma | Programma 8 | | | | | |
| Relatie met programma | Deze GR is opgenomen onder programma 8 (Volksgezondheid en Milieu). De GR heeft ook een relatie met Programma 2 (Veiligheid). De GGD Gelderland-Zuid speelt een rol bij de rampenbestrijding. Daarnaast zijn er nog relaties met de programma's 5 (Onderwijs) en 7 (Sociaal Domein), namelijk voor de taken op het gebied van o.a. Wmo en Jeugd. | | | | | |
| Risico's | Het totale verwachte risico van de GGD Gelderland-Zuid bedraagt nu € 1.827.000, een daling van zo'n € 241.000 ten opzichte van de inschatting van de risico's bij de begroting 2018. Als streefwaarde voor de algemene reserve wordt, op basis van de door het Algemeen Bestuur op 12 december 2014 vastgestelde beleid, een bedrag berekend van circa € 925.000, terwijl eind 2017 er in werkelijkheid een bedrag van € 786.000 aanwezig is (inclusief resultaatbestemming 2017). Doordat de risico's van de GGD de algemene reserve overstijgen, is het advies aan de deelnemende gemeenten om voor dat deel een bedrag (naar rato) op te nemen in de eigen paragraaf weerstandsvermogen. Het aandeel van West Betuwe in dit restrisico bedraagt € 95.000. | | | | | |
| Risicoprofiel | Hoog | | | | | |
| Financieel belang (x € 1.000) | Geraamde bijdrage 2019 | Geraamde bijdrage 2018 | Begroot Eigen vermogen | | Begroot Vreemd vermogen | |
| | | | 31-12-2018 | 31-12-2019 | 31-12-2018 | 31-12-2019 |
| | 1.703 | N.v.t. | 786 | 741 | 6.438 | 6.476 |
| Toelichting financieel belang | De geraamde bijdrage voor 2019 betreft de geraamde bijdrage volgens de (gewijzigde) begroting 2019 van de GR voor de uitvoering van de wettelijke (uniforme) taken. | | | | | |

| Veiligheidsregio Gelderland-Zuid | | | | | | |
|--------------------------------------|---|-------------------------------|-------------------------------|-------------------|--------------------------------|-------------------|
| Vestigingsplaats | Nijmegen | | | | | |
| Doel | De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid levert brandweezorg, geneeskundige hulpverlening en de voorbereiding en coördinatie van de rampenbestrijding en crisisbeheersing. | | | | | |
| Deelnemers/betrokken partijen | De colleges van burgemeesters van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en waal, Wijchen en Zaltbommel. | | | | | |
| Bestuurlijk belang | Alle gemeenten worden door de burgemeester in het algemeen bestuur (AB) vertegenwoordigd. Het AB telt 14 zetels. Alle leden hebben één stem, tenzij het AB een besluit neemt over de jaarrekening, begroting of een begrotingswijziging. Daarvoor geldt een gewogen stemrecht per 20.000 inwoners, waarbij elke gemeente minimaal één stem heeft. De burgemeester van Nijmegen is uit hoofde van zijn functie van korpsbeheerder zowel voorzitter van het algemeen bestuur als het dagelijks bestuur (DB). Het DB bestaat uit zes leden. | | | | | |
| Programma | Programma 2 | | | | | |
| Relatie met programma | De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid is onder programma 2 (Veiligheid) opgenomen. | | | | | |
| Risico's | In 2014 is door de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid een nieuwe nota 'Risicomanagement, voorzieningen en weerstandsvermogen' opgesteld, waarover het bestuur op 12 februari 2015 een besluit heeft genomen. De programmabegroting van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid is met inachtneming van dit beleid opgesteld. Voor de omvang van de algemene reserve Crisis- en rampenbestrijding wordt 5 procent van de omzet als streefwaarde genomen. Voor 2019 zou dit op een bedrag van € 2.422.000 uitkomen. In werkelijkheid is er € 1.426.000 aanwezig (2,9 procent van de omzet). De discussie over het afschaffen van de tweede tankautospuit in Geldermalsen en Neerijnen in combinatie met de financiële problemen van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid heeft tot gevolg dat deze gemeenschappelijke regeling bestuurlijk een gevoelig dossier is geworden. | | | | | |
| Risicoprofiel | Middel | | | | | |
| Financieel belang (x € 1.000) | Geraamde bijdrage 2019 | Geraamde bijdrage 2018 | Begroot Eigen vermogen | | Begroot Vreemd vermogen | |
| | | | 31-12-2018 | 31-12-2019 | 31-12-2018 | 31-12-2019 |
| | 3.804 | N.v.t. | 3.731 | 3.731 | 75.372 | 76.142 |
| Toelichting financieel belang | | | | | | |

| Omgevingsdienst Rivierenland | | | | | | |
|--------------------------------------|---|-------------------------------|-------------------------------|-------------------|--------------------------------|-------------------|
| Vestigingsplaats | Tiel | | | | | |
| Doel | De Omgevingsdienst Rivierenland behartigt de belangen van de deelnemers ter zake van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht. Daartoe hoort ook het belang van een goede samenwerking tussen de omgevingsdiensten in Gelderland. | | | | | |
| Deelnemers/betrokken partijen | De colleges van de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel en het college van gedeputeerde staten van de provincie Gelderland. | | | | | |
| Bestuurlijk belang | Alle deelnemers zijn met één lid in het algemeen bestuur (AB) vertegenwoordigd. Het AB bestaat uit negen leden. Deelnemers die zowel de milieutaken als de taken op het gebied van bouw en ruimtelijke ordening hebben ingebracht, hebben twee stemmen. De deelnemers die alleen de milieutaken hebben ingebracht, hebben één stem. Het AB wijst uit zijn midden een voorzitter aan. Het AB benoemt de leden van het dagelijks bestuur (DB). Het DB bestaat uit drie leden en de voorzitter van het AB. De gemeenschappelijke regeling voert haar taken in mandaat uit. | | | | | |
| Programma | Programma 9 | | | | | |
| Relatie met programma | De Omgevingsdienst Rivierenland is onder programma 9 (Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing) opgenomen. Er is ook een relatie met programma 8 (Volksgezondheid en milieu) ten aanzien van de milieutaken. | | | | | |
| Risico's | Door het AB van de Omgevingsdienst Rivierenland is op 14 december 2015 de notitie 'Risicomanagement en bepaling van het weerstandsvermogen' vastgesteld. Op basis van deze notitie is een benodigd weerstandsvermogen van € 354.375 berekend. Dit komt nagenoeg overeen met de beschikbare weerstandscapaciteit van € 348.449. De voornaamste risico's zijn de beschikbaarheid van gekwalificeerd personeel, het wegvallen van subsidies en outputsturing. | | | | | |
| Risicoprofiel | Middel | | | | | |
| Financieel belang (x € 1.000) | Geraamde bijdrage 2019 | Geraamde bijdrage 2018 | Begroot Eigen vermogen | | Begroot Vreemd vermogen | |
| | | | 31-12-2018 | 31-12-2019 | 31-12-2018 | 31-12-2019 |
| | 2.596 | N.v.t. | 637 | 621 | 2.484 | 2.484 |
| Toelichting financieel belang | | | | | | |

| Natuur- en Recreatieschap Lingegebied | | | | | | |
|---------------------------------------|---|-------------------------------|-------------------------------|-------------------|--------------------------------|-------------------|
| Vestigingsplaats | Kerk-Avezaath | | | | | |
| Doel | Het Natuur- en Recreatieschap Lingegebied houdt samen met het Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal en het Recreatieschap Over-Betuwe de B.V. Recreatiemaatschappij Rivierengebied in stand. Deze B.V. voert de publieke taken van de drie recreatieschappen uit. Deze publieke taken zijn het in stand houden, verbeteren en uitbreiden van de openbare recreatief- toeristische infrastructuur in het werkgebied van de recreatieschappen. Daarbij wordt tevens bescherming van het landschappelijk karakter van het gebied beoogd. | | | | | |
| Deelnemers/betrokken partijen | De raden, colleges en burgemeesters van de gemeenten Giessenlanden, Gorinchem, Leerdam en West Betuwe (voorheen Geldermalsen en Lingewaal). | | | | | |
| Bestuurlijk belang | De gemeenschappelijke regeling Natuur- en Recreatieschap Lingegebied heeft een algemeen bestuur (AB). Dit AB bestaat uit vier leden. Het dagelijks bestuur (DB) bestaat uit het AB. De drie recreatieschappen zijn aandeelhouders van de B.V. Recreatiemaatschappij Rivierengebied. Het doel van deze B.V. is drie werk-B.V.'s in stand te houden. Doel van de Avezaath B.V. is het verwerven, beheren en vervreemden van onroerende zaken. Doel van de Recreatie B.V. (Uit@waarde Events) is het verrichten van commerciële activiteiten, zoals het organiseren van evenementen, het ontwikkelen en organiseren van recreatiearrangementen en het ter beschikking stellen van recreatieterreinen en recreatiemiddelen. Doel van de Cellendonk B.V. is het detacheren van (tijdelijk) personeel bij de Recreatiemaatschappij of On Site Rivierengebied. | | | | | |
| Programma | Programma 6 | | | | | |
| Relatie met programma | Het Natuur- en Recreatieschap Lingegebied is onder programma 6 (Sport, cultuur en recreatie) opgenomen. Er is ook een relatie met programma 4 (Economie) vanwege de recreatiemogelijkheden voor bewoners en toeristische activiteiten voor bedrijven. | | | | | |
| Risico's | - | | | | | |
| Risicoprofiel | Laag | | | | | |
| Financieel belang (x € 1.000) | Geraamde bijdrage 2019 | Geraamde bijdrage 2018 | Begroot Eigen vermogen | | Begroot Vreemd vermogen | |
| | | | 31-12-2018 | 31-12-2019 | 31-12-2018 | 31-12-2019 |
| | 0 | N.v.t. | n.n.b. | n.n.b. | n.n.b. | n.n.b. |
| Toelichting financieel belang | Het Recreatieschap bezit 15 aandelen (33,3%) in de BV Recreatiemaatschappij Rivierenland. De netto vermogenswaarde van de deelneming in de BV Recreatiemaatschappij bedraagt per 31-12-2016 € 27,9 miljoen. | | | | | |

| Regionaal Archief Rivierenland | | | | | | |
|--------------------------------------|---|-------------------------------|-------------------------------|-------------------|--------------------------------|-------------------|
| Vestigingsplaats | Tiel | | | | | |
| Doel | Doel van het Regionaal Archief Rivierenland is het gemeenschappelijk beheer van de archiefbewaarplaatsen van de deelnemers en van de archiefbescheiden die daar naartoe zijn overgebracht, evenals het toezicht op het beheer van de niet naar de archiefbewaarplaatsen overgebrachte archiefbescheiden. | | | | | |
| Deelnemers/betrokken partijen | Colleges van de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe en Zaltbommel | | | | | |
| Bestuurlijk belang | Elke gemeente is met een lid in het algemeen bestuur (AB) vertegenwoordigd. Elk lid heeft één stem. Besluiten worden bij meerderheid van stemmen genomen, tenzij in de regeling anders is bepaald. Raadsleden hebben geen zitting in het AB, omdat zij geen bevoegdheden hebben overgedragen. De gemeenschappelijke regeling werkt met beeld- en oordeelvormende vergaderingen. In deze vergaderingen kunnen daarvoor aangewezen raadsleden en AB-leden gezamenlijk over de agendapunten van het algemeen bestuur overleggen. Deze vergadering vindt plaats voorafgaand aan de AB-vergadering, zodat de AB-leden de meningen uit de beeld- en oordeelvormende vergadering kunnen betrekken bij de afwegingen die zij in de AB-vergadering maken. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en twee andere leden die door en uit het AB worden aangewezen. | | | | | |
| Programma | Programma 6 | | | | | |
| Relatie met programma | Het Regionaal Archief Rivierenland is onder programma 6 (Sport, cultuur en recreatie) opgenomen. Het Regionaal Archief Rivierenland beheert verschillende cultureel historische documenten, waaronder fotoarchieven. In die zin beheert het Regionaal Archief Rivierenland het cultureel erfgoed van de gemeente West Betuwe en de regio Rivierenland. Daarnaast is er ook een relatie met programma 1 (Bestuur en ondersteuning) ten aanzien van de archieffunctie. | | | | | |
| Risico's | Het weerstandsvermogen bedraagt € 350.000 en is opgebouwd uit een reserve voor informatisering, digitalisering en bedrijfsvoering (€ 197.000), een reserve voor de uitbreiding van het archiefdepot (€ 117.000) en een reserve voor het weerstandsvermogen (€ 36.000). De geïnventariseerde risico's zijn op de Adviesnota Weerstandsvermogen gebaseerd, die op 27 november 2014 door het AB is vastgesteld. In deze nota wordt geconcludeerd dat de weerstandscapaciteit, gezien de risico's, voldoende weerstandsvermogen biedt als deze zich tussen de € 232.000 (factor 1) en € 325.000 (factor 1,4) beweegt. Ook wordt geconcludeerd dat het Regionaal Archief Rivierenland de weerstandscapaciteit niet (langdurig) onder deze drempelwaarden zal laten komen en waar nodig de weerstandscapaciteit tot het gewenst niveau zal aanvullen. Met een weerstandsvermogen van € 350.000 komt de weerstandsratio uit op 1,51. | | | | | |
| Risicoprofiel | Laag | | | | | |
| Financieel belang (x € 1.000) | Geraamde bijdrage 2019 | Geraamde bijdrage 2018 | Begroot Eigen vermogen | | Begroot Vreemd vermogen | |
| | | | 31-12-2018 | 31-12-2019 | 31-12-2018 | 31-12-2019 |
| | 480 | N.v.t. | 260 | 196 | 9.366 | 9.220 |
| Toelichting financieel belang | De geraamde bijdrage voor 2019 is inclusief de geraamde hogere bijdrage ten behoeve van de overdracht van de archieven van Lingewaal. | | | | | |

| Belastingsamenwerking Rivierenland | | | | | | |
|--------------------------------------|---|-------------------------------|-------------------------------|-------------------|--------------------------------|-------------------|
| Vestigingsplaats | Tiel | | | | | |
| Doel | Het doel van Belastingsamenwerking Rivierenland (BSR) is samen te werken bij de heffing en invordering van de waterschapsbelastingen, afvalstoffenheffing en gemeentelijke belastingen, evenals bij de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken en het beheer en de uitvoering van de vastgoedinformatie. | | | | | |
| Deelnemers/betrokken partijen | De deelnemers zijn het dagelijks bestuur (DB) van Waterschap Rivierenland, het DB van de gemeenschappelijke regeling Avri en de colleges van de gemeenten Culemborg, Maasdriel, Montfoort, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijk bij Duurstede en IJsselstein. | | | | | |
| Bestuurlijk belang | Alle deelnemende bestuursorganen zijn in het algemeen bestuur (AB) vertegenwoordigd, waarbij Waterschap Rivierenland met twee leden is vertegenwoordigd. Alle deelnemers, met uitzondering van Waterschap Rivierenland, hebben één stem. De leden namens Waterschap Rivierenland hebben beiden twee stemmen. Het dagelijks bestuur (DB) bestaat uit de voorzitter en twee leden, door en uit het AB gekozen, waarbij ten minste één lid uit de vertegenwoordiging namens Waterschap Rivierenland wordt gekozen. | | | | | |
| Programma | Programma 10 | | | | | |
| Relatie met programma | Deze gemeenschappelijke regeling is onder programma 10 (Financiering en algemene dekkingsmiddelen) opgenomen. Daarnaast is er een relatie met programma 8 (Volksgezondheid en milieu) voor de heffing en inning van de rioolheffing. | | | | | |
| Risico's | De incidentele weerstandscapaciteit van BSR is gelijk aan de post onvoorzien in de begroting. In 2009 is besloten dat er geen algemene reserve bij BSR zal worden gevormd. BSR heeft daardoor geen structurele weerstandscapaciteit. Voor eventuele risico's die niet in de begroting zijn opgenomen, en die niet uit de post onvoorzien kunnen worden gedragen, moeten deelnemers van BSR zelf een voorziening treffen. Risico's met betrekking tot de belastingopbrengsten behoren niet tot de bedrijfsrisico's van BSR, maar tot de bedrijfsrisico's van de deelnemende bestuursorganen. | | | | | |
| Risicoprofiel | Laag | | | | | |
| Financieel belang (x € 1.000) | Geraamde bijdrage 2019 | Geraamde bijdrage 2018 | Begroot Eigen vermogen | | Begroot Vreemd vermogen | |
| | | | 31-12-2018 | 31-12-2019 | 31-12-2018 | 31-12-2019 |
| | 709 | N.v.t. | n.n.b. | n.n.b. | n.n.b. | n.n.b. |
| Toelichting financieel belang | De bijdrage voor West Betuwe heeft betrekking op de taken heffen, invorderen en waarderen. BSR voert voor West Betuwe geen taken uit op het gebied van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). | | | | | |

| Avres | | | | | | |
|--------------------------------------|--|-------------------------------|-------------------------------|-------------------|--------------------------------|-------------------|
| Vestigingsplaats | Gorinchem | | | | | |
| Doel | Het openbaar lichaam Avres behartigt de gemeenschappelijke en afzonderlijke belangen van de deelnemers op het gebied van uitkeringsverstrekking, gesubsidieerde arbeid, arbeidsintegratie en -participatie, sociale activering, schuldhulpverlening, sociale kredietverstrekking, educatie, inburgering en kinderopvang in het kader van sociale medische indicatie. Het draagt zorg voor een zo doelmatig mogelijke uitvoering van taken en uitoefening van bevoegdheden op deze terreinen. | | | | | |
| Deelnemers/betrokken partijen | Gemeenten Gorinchem, Molenlanden (Giessenlanden en Molenwaard), Vijfheerenlanden (Leerdam en Zederik) en West Betuwe (Lingewaal). | | | | | |
| Bestuurlijk belang | Het dagelijks bestuur (DB) wordt gevormd door de wethouders Sociale Zaken van de samenwerkende gemeenten. Boven het DB staat het algemeen bestuur (AB). Dit wordt gevormd door de leden van het DB samen met enkele wethouders en gemeenteraadsleden uit de betrokken gemeenten. | | | | | |
| Programma | Programma 7 | | | | | |
| Relatie met programma | Avres is onder programma 7 (Sociaal domein) opgenomen. Er is ook een relatie met Programma 4 (Economie) in verband met de het bereiken van een zo hoog mogelijke arbeidsparticipatie. | | | | | |
| Risico's | Er zijn financiële risico's door mogelijke financiële perikelen vanwege een aantal herindelingen in de regio. Er zijn bestuurlijke risico's doordat het om kwetsbare doelgroepen gaat. | | | | | |
| Risicoprofiel | Hoog | | | | | |
| Financieel belang (x € 1.000) | Geraamde bijdrage 2019 | Geraamde bijdrage 2018 | Begroot Eigen vermogen | | Begroot Vreemd vermogen | |
| | | | 31-12-2018 | 31-12-2019 | 31-12-2018 | 31-12-2019 |
| | 636 | N.v.t. | 3.025 | 5.621 | 10.456 | 6.229 |
| Toelichting financieel belang | De geraamde bijdrage heeft betrekking op de uitvoeringskosten en zijn dus exclusief de lasten van de verstrekkingen. | | | | | |

| Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal | | | | | | |
|---------------------------------------|--|-------------------------------|-------------------------------|-------------------|--------------------------------|-------------------|
| Vestigingsplaats | Kerk-Avezaath | | | | | |
| Doel | Het Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal houdt samen met het Natuur- en Recreatieschap Lingegebied en het Recreatieschap Over-Betuwe de B.V. Recreatiemaatschappij Rivierengebied in stand. Deze B.V. voert de publieke taken van de drie recreatieschappen uit. Deze publieke taken zijn het in stand houden, verbeteren en uitbreiden van de openbare recreatief-toeristische infrastructuur in het werkgebied van de recreatieschappen. Daarbij wordt tevens bescherming van het landschappelijk karakter van het gebied beoogd. | | | | | |
| Deelnemers/betrokken partijen | De raden, colleges en burgemeesters van de gemeenten Buren, Culemborg, Druten, Maasdiel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe en West (Neerijnen), Maas en Waal. | | | | | |
| Bestuurlijk belang | De gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal heeft een algemeen bestuur (AB). Dit AB bestaat uit acht leden. Het dagelijks bestuur (DB) bestaat uit het AB. De drie recreatieschappen zijn aandeelhouders van de B.V. Recreatiemaatschappij Rivierengebied. Doel van deze B.V. is drie werkB.V.'s in stand te houden. Doel van de Avezaath B.V. is het verwerven, beheren en vervreemden van onroerende zaken. Doel van de Recreatie B.V. (Uit@waarde Events) is het verrichten van commerciële activiteiten, zoals het organiseren van evenementen, het ontwikkelen en organiseren van recreatiearrangementen en het ter beschikking stellen van recreatieterreinen en recreatiemiddelen. Doel van de Cellendonk B.V. is het detacheren van (tijdelijk) personeel bij de Recreatiemaatschappij of On Site Rivierengebied. | | | | | |
| Programma | Programma 6 | | | | | |
| Relatie met programma | Het Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal is onder programma 6 (Sport, cultuur en recreatie) opgenomen. Er is ook een relatie met programma 4 (Economie) vanwege de recreatiemogelijkheden voor bewoners en toeristische activiteiten voor bedrijven. | | | | | |
| Risico's | - | | | | | |
| Risicoprofiel | Laag | | | | | |
| Financieel belang (x € 1.000) | Geraamde bijdrage 2019 | Geraamde bijdrage 2018 | Begroot Eigen vermogen | | Begroot Vreemd vermogen | |
| | | | 31-12-2018 | 31-12-2019 | 31-12-2018 | 31-12-2019 |
| | 0 | 0 | n.n.b. | n.n.b. | n.n.b. | n.n.b. |
| Toelichting financieel belang | Het Recreatieschap bezit 15 aandelen (33,3%) in de BV Recreatiemaatschappij Rivierenland. De netto vermogenswaarde van de deelneming in de BV Recreatiemaatschappij bedraagt per 31-12-2016 € 27,9 miljoen. | | | | | |

| N.V. Alliander | | | | | | |
|--------------------------------------|---|-------------------------------|-------------------------------|-------------------|--------------------------------|-------------------|
| Vestigingsplaats | Arnhem | | | | | |
| Doel | Doel van Alliander is het leveren van energie. Alliander bestaat uit drie werkmaatschappijen, namelijk Liander (netwerkbeheerder), Liandon (consultancy en advies over de aanleg, de instandhouding en het beheer van complexe energie-infrastructuren en meetdiensten) en Liandyn (actief in onder andere de markt voor verlichting van de openbare ruimte en verkeersregelinstanties). | | | | | |
| Deelnemers/betrokken partijen | De grootste aandeelhouders van Alliander zijn de provincies Gelderland (± 45%), Friesland (± 13%), Noord-Holland (± 9%) en de gemeente Amsterdam (± 9%). De overige 24% van de aandelen zijn in handen van 51 gemeenten in Gelderland, Flevoland, Noord-Holland en Zuid-Holland, de gemeente Amersfoort, de provincie Flevoland en twee houdstermaatschappijen van gemeenten in de Kop van Noord-Holland en de Rijn- en Bollenstreek. | | | | | |
| Bestuurlijk belang | De gemeente West Betuwe bezit 233.211 aandelen Alliander. Dit is 0,170 procent van het totale aantal uitstaande aandelen. | | | | | |
| Programma | Programma 10 | | | | | |
| Relatie met programma | Deze deelneming is onder programma 10 (Financiering en algemene dekkingsmiddelen) opgenomen, | | | | | |
| Risico's | | | | | | |
| Risicoprofiel | Laag | | | | | |
| Financieel belang (x € 1.000) | Geraamde bijdrage 2019 | Geraamde bijdrage 2018 | Begroot Eigen vermogen | | Begroot Vreemd vermogen | |
| | | | 31-12-2018 | 31-12-2019 | 31-12-2018 | 31-12-2019 |
| | N.v.t. | N.v.t. | n.n.b. | n.n.b. | n.n.b. | n.n.b. |
| Toelichting financieel belang | Voor 2019 wordt rekening gehouden met een dividenduitkering van € 155.900. | | | | | |

| Vitens NV | | | | | | |
|--------------------------------------|--|-------------------------------|-------------------------------|-------------------|--------------------------------|-------------------|
| Vestigingsplaats | Utrecht | | | | | |
| Doel | Het doel van Vitens is de uitoefening van een publiek (drink)waterbedrijf in de ruimste zin van het woord. Dat houdt onder meer in: winning, productie, transport, verkoop en distributie van water en verder het verrichten van alles dat met de publieke watervoorziening verband houdt of daarvoor bevorderlijk kan zijn. | | | | | |
| Deelnemers/betrokken partijen | Behalve Nuon zijn gemeenten en provincies in het voorzieningsgebied aandeelhouder van Vitens, dat is opgezet als een naamloze vennootschap. | | | | | |
| Bestuurlijk belang | De gemeente West Betuwe is houder van 34.717 aandelen in deze vennootschap. | | | | | |
| Programma | Programma 10 | | | | | |
| Relatie met programma | Deze deelneming is onder programma 10 (Financiering en algemene dekkingsmiddelen) opgenomen. | | | | | |
| Risico's | Op grond van artikel 3 van de overeenkomst met Vitens staat de gemeente garant, naar rato van het aantal aansluitbare percelen, voor de restantschuld van leningen die Vitens, ten behoeve van de drinkwatervoorziening heeft gesloten. | | | | | |
| Risicoprofiel | Laag | | | | | |
| Financieel belang (x € 1.000) | Geraamde bijdrage 2019 | Geraamde bijdrage 2018 | Begroot Eigen vermogen | | Begroot Vreemd vermogen | |
| | | | 31-12-2018 | 31-12-2019 | 31-12-2018 | 31-12-2019 |
| | N.v.t. | N.v.t. | 537,1 miljoen | 552,9 miljoen | 1.240 miljoen | 1.294 miljoen |
| Toelichting financieel belang | Voor 2019 wordt rekening gehouden met een dividenduitkering van € 49.298. | | | | | |

| NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG Bank) | | | | | | |
|--|--|-------------------------------|-------------------------------|-------------------|--------------------------------|-------------------|
| Vestigingsplaats | Den Haag | | | | | |
| Doel | BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang (publieke sector). Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt BNG Bank bij aan het zo laag mogelijk houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarnaast streeft BNG Bank naar een redelijk rendement voor haar aandeelhouders. | | | | | |
| Deelnemers/betrokken partijen | De Staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een waterschap. | | | | | |
| Bestuurlijk belang | De aandelen BNG Bank zijn voor de helft in handen van gemeenten en provincies. De andere helft is in handen van de Staat. De gemeente West Betuwe heeft zeggenschap via het stemrecht op de 60.255 aandelen die zij in bezit heeft. De gemeente West Betuwe heeft geen afvaardiging in het bestuur van BNG Bank. | | | | | |
| Programma | Programma 10 | | | | | |
| Relatie met programma | Deze deelneming is onder programma 10 (Financiering en algemene dekkingsmiddelen) opgenomen. | | | | | |
| Risico's | | | | | | |
| Risicoprofiel | Laag | | | | | |
| Financieel belang (x € 1.000) | Geraamde bijdrage 2019 | Geraamde bijdrage 2018 | Begroot Eigen vermogen | | Begroot Vreemd vermogen | |
| | | | 31-12-2018 | 31-12-2019 | 31-12-2018 | 31-12-2019 |
| | N.v.t. | N.v.t. | n.n.b. | n.n.b. | n.n.b. | n.n.b. |
| Toelichting financieel belang | Het Eigen vermogen bedroeg per 31-12-2017 € 4.220 miljoen en het Vreemd vermogen € 135.805 miljoen. Voor 2019 wordt rekening gehouden met een dividenduitkering van € 105.394. | | | | | |

| Merwede Lingelijn B.V. | | | | | | |
|--------------------------------------|---|-------------------------------|-------------------------------|-------------------|--------------------------------|-------------------|
| Vestigingsplaats | Gorinchem | | | | | |
| Doel | De Merwede Lingelijn B.V. heeft als doel de voorbereiding en realisatie van de verbeteringen aan de infrastructuur van en rond de spoorlijn Dordrecht-Geldermalsen (Merwede-Lingelijn) en het verrichten van alle verdere handelingen die met dit doel in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn. De gemeenten geven de Beheer B.V. opdracht voor het realiseren van de verschillende projecten aan de spoorlijn en de stations. Daartoe heeft elke gemeente een realisatieovereenkomst met de Beheer B.V. afgesloten, voor zover het projecten betreft op het grondgebied van de desbetreffende gemeente. De Beheer B.V. is namens de gemeenten opdrachtgever van de provincie Zuid-Holland; de provincie is verantwoordelijk voor het doen realiseren van de gedeeltelijke spoorverdubbeling, de aanpassing van bepaalde treinhalttes, de realisatie van een nieuwe treinhalte en de beveiliging van een aantal overwegen, waaronder die in Beesd. | | | | | |
| Deelnemers/betrokken partijen | De gemeenten langs de Merwede-Lingelijn: Dordrecht, Sliedrecht, Hardinxveld-Giessendam, Giessenlanden, Gorinchem, Leerdam en West Betuwe. | | | | | |
| Bestuurlijk belang | Het maatschappelijke kapitaal van de B.V. bedraagt € 1.000.000 verdeeld in 1.000.000 aandelen van € 1,-. Het geplaatste kapitaal bedraagt € 250.000. De participatie in het geplaatste kapitaal is op het aandeel van elke gemeente in de te realiseren projecten gebaseerd. De gemeente West Betuwe heeft 6.000 aandelen. Dit is 2,4 procent van het aantal uitstaande aandelen. Dordrecht heeft 7.275 aandelen, Sliedrecht 101.575 aandelen, Hardinxveld-Giessendam 50.100 aandelen, Gorinchem 50.950 aandelen en Leerdam 30.525 aandelen. | | | | | |
| Programma | Programma 3 | | | | | |
| Relatie met programma | De Merwede Lingelijn als openbaar vervoersvoorziening behoort in de eerste plaats in programma 3 (Verkeer). De kwaliteitsverbetering van deze spoorlijn heeft ook een relatie met programma 2 (Veiligheid). | | | | | |
| Risico's | | | | | | |
| Risicoprofiel | Laag | | | | | |
| Financieel belang (x € 1.000) | Geraamde bijdrage 2019 | Geraamde bijdrage 2018 | Begroot Eigen vermogen | | Begroot Vreemd vermogen | |
| | | | 31-12-2018 | 31-12-2019 | 31-12-2018 | 31-12-2019 |
| | | | | | | |
| Toelichting financieel belang | In 2019 worden vanuit de Merwede Lingelijn B.V. geen kosten aan de gemeente West Betuwe in rekening gebracht. | | | | | |

| NV Eneco | | | | | | |
|--------------------------------------|--|-------------------------------|-------------------------------|-------------------|--------------------------------|-------------------|
| Vestigingsplaats | Rotterdam | | | | | |
| Doel | ENECO is energieleverancier in een volledig door de markt gedreven omgeving. | | | | | |
| Deelnemers/betrokken partijen | 53 Nederlandse gemeenten. | | | | | |
| Bestuurlijk belang | De gemeente West Betuwe bezit 16.875 aandelen ENECO. Dit is 0,339 procent van het totale aantal uitstaande aandelen. | | | | | |
| Programma | Programma 10 | | | | | |
| Relatie met programma | Deze deelneming is onder programma 10 (Financiering en algemene dekkingsmiddelen) opgenomen. | | | | | |
| Risico's | Geen | | | | | |
| Risicoprofiel | Laag | | | | | |
| Financieel belang (x € 1.000) | Geraamde bijdrage 2019 | Geraamde bijdrage 2018 | Begroot Eigen vermogen | | Begroot Vreemd vermogen | |
| | | | 31-12-2018 | 31-12-2019 | 31-12-2018 | 31-12-2019 |
| | N.v.t. | N.v.t. | n.n.b. | n.n.b. | n.n.b. | n.n.b. |
| Toelichting financieel belang | Voor 2019 wordt rekening gehouden met een dividenduitkering van € 210.402. | | | | | |

| NV Stedin | | | | | | |
|--------------------------------------|--|-------------------------------|-------------------------------|-------------------|--------------------------------|-------------------|
| Vestigingsplaats | Rotterdam | | | | | |
| Doel | De hoofdactiviteiten van Stedin zijn het transport van gas en elektriciteit naar particulieren en bedrijven, evenals het aanleggen, onderhouden en toekomstbestendig maken van elektriciteits- en gasnetten. | | | | | |
| Deelnemers/betrokken partijen | 53 Nederlandse gemeenten. | | | | | |
| Bestuurlijk belang | De gemeente West Betuwe bezit 16.875 aandelen ENECO. Dit is 0,339 procent van het totale aantal uitstaande aandelen. | | | | | |
| Programma | Programma 10 | | | | | |
| Relatie met programma | Deze deelneming is onder programma 10 (Financiering en algemene dekkingsmiddelen) opgenomen. | | | | | |
| Risico's | Geen | | | | | |
| Risicoprofiel | Laag | | | | | |
| Financieel belang (x € 1.000) | Geraamde bijdrage 2019 | Geraamde bijdrage 2018 | Begroot Eigen vermogen | | Begroot Vreemd vermogen | |
| | | | 31-12-2018 | 31-12-2019 | 31-12-2018 | 31-12-2019 |
| | N.v.t. | N.v.t. | n.n.b. | n.n.b. | n.n.b. | n.n.b. |
| Toelichting financieel belang | Voor 2019 wordt rekening gehouden met een dividenduitkering van € 95.175. | | | | | |

| Stichting Logistieke Hotspot | | | | | | |
|--------------------------------------|--|-------------------------------|-------------------------------|-------------------|--------------------------------|-------------------|
| Vestigingsplaats | Tiel | | | | | |
| Doel | Doel van de stichting is het verkrijgen en administreren van aandelen in het kapitaal van de B.V. Logistieke Hotspot Rivierenland, het uitoefenen van financiële rechten en vermogensrechten op deze aandelen en het uitoefenen van de zeggenschapsrechten op deze aandelen. Iedere deelnemer krijgt certificaten van aandelen, die door de Stichting Logistieke Hotspot Rivierenland worden uitgegeven. Er is geen directe relatie tussen de B.V. en de certificaathouders. | | | | | |
| Deelnemers/betrokken partijen | Het bestuur bestaat uit zes verschillende 'bloedgroepen': de groep gemeenten, de Ontwikkelingsmaatschappij Oost Nederland N.V., de groep logistieke bedrijven, de groep ontwikkelaars, bouwbedrijven, installatiebedrijven, de agro-bedrijven en de groep financiële instellingen en overige partijen. | | | | | |
| Bestuurlijk belang | Elke groep heeft het recht van één bestuurslid in de stichting. Het gewicht van de stem van de groep gemeenten is 20 procent van het totaal aantal stemmen. De groep gemeenten heeft 2 procent van de uitgegeven certificaten. De certificaten geven geen vergaderrecht in de algemene vergadering van de B.V. | | | | | |
| Programma | Programma 4 | | | | | |
| Relatie met programma | Deze deelname is onder programma 4 (Economie) opgenomen. | | | | | |
| Risico's | | | | | | |
| Risicoprofiel | Laag | | | | | |
| Financieel belang (x € 1.000) | Geraamde bijdrage 2019 | Geraamde bijdrage 2018 | Begroot Eigen vermogen | | Begroot Vreemd vermogen | |
| | | | 31-12-2018 | 31-12-2019 | 31-12-2018 | 31-12-2019 |
| | 0 | 0 | n.n.b. | n.n.b. | n.n.b. | n.n.b. |
| Toelichting financieel belang | Een aandeel in de BV is nominaal € 1,-. Er zijn in zijn totaliteit 100.000 aandelen uitgegeven, tegen een waarde van € 6,75. De groep gemeenten heeft 2.000 certificaten (totaal aantal van deze groep). De gemeente West Betuwe heeft 200 certificaten. | | | | | |

| Stichting Openbaar Onderwijs Alblasserwaard en Vijfheerenlanden | | | | | | |
|---|--|-------------------------------|-------------------------------|-------------------|--------------------------------|-------------------|
| Vestigingsplaats | Arkel | | | | | |
| Doel | Het bestuur van de Stichting Openbaar Onderwijs Alblasserwaard en Vijfheerenlanden is als bevoegd gezag verantwoordelijk voor de instandhouding van de scholen voor openbaar primair onderwijs in de gemeenten Molenlanden (Giessenlanden en Molenwaard), Vijfheerenlanden (Leerdam, Vianen en Zederik) en West Betuwe (Lingewaal), evenals voor het geven van onderwijs conform de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs in deze 24 scholen. | | | | | |
| Deelnemers/betrokken partijen | Gemeenten Molenlanden (Giessenlanden en Molenwaard), Vijfheerenlanden (Leerdam, Vianen en Zederik) en West Betuwe (Lingewaal). | | | | | |
| Bestuurlijk belang | De Stichting Openbaar Onderwijs Alblasserwaard en Vijfheerenlanden wordt bestuurd door een algemeen bestuur van vijf personen, onder wie een voorzitter, een penningmeester en een secretaris. Het bestuur is samengesteld uit bestuurders die door de gemeenten zijn benoemd. West Betuwe wordt door een van de wethouders vertegenwoordigd. | | | | | |
| Programma | Programma 5 | | | | | |
| Relatie met programma | Deze stichting is onder programma 5 (Onderwijs) opgenomen. | | | | | |
| Risico's | | | | | | |
| Risicoprofiel | Laag | | | | | |
| Financieel belang (x € 1.000) | Geraamde bijdrage 2019 | Geraamde bijdrage 2018 | Begroot Eigen vermogen | | Begroot Vreemd vermogen | |
| | | | 31-12-2018 | 31-12-2019 | 31-12-2018 | 31-12-2019 |
| | 0 | 0 | n.n.b. | n.n.b. | n.n.b. | n.n.b. |
| Toelichting financieel belang | | | | | | |

| Nuval | | | | | | |
|--------------------------------------|---|-------------------------------|-------------------------------|-------------------|--------------------------------|-------------------|
| Vestigingsplaats | Barneveld | | | | | |
| Doel | Nuval is een aandeelhouder van Vitens en Alliander, die namens een aantal gemeenten met één stem binnen het grootaandeelhoudersoverleg van Alliander optreedt, zodat deze (kleine) gemeenten meer invloed kunnen uitoefenen. | | | | | |
| Deelnemers/betrokken partijen | De gemeenten Aalten, Almere, Apeldoorn, Barneveld, Berkelland, Bronckhorst, Doesburg, Doetinchem, Dronten, Duiven, Elburg, Ermelo, Harderwijk, Hatter, Lelystad, Lochem, Montferland, Nijkerk, Nunspeet, Oldebroek, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Putten, Rheden, Rijnwaarden, West Betuwe, Westervoort, Winterswijk, Zeewolde, Zevenaar en Zutphen. | | | | | |
| Bestuurlijk belang | West Betuwe bezit 233.211 aandelen Alliander; binnen Nuval is dat 1,86 procent van de aandelen van de Nuval-vertegenwoordigers. West Betuwe bezit 34.717 aandelen Vitens; binnen de Nuval is dat 2,01 procent van de aandelen van de Nuval-vertegenwoordigers. | | | | | |
| Programma | Programma 10 | | | | | |
| Relatie met programma | Deze samenwerking is onder programma 10 (Financiering en algemene dekkingsmiddelen) opgenomen. | | | | | |
| Risico's | | | | | | |
| Risicoprofiel | | | | | | |
| Financieel belang (x € 1.000) | Geraamde bijdrage 2019 | Geraamde bijdrage 2018 | Begroot Eigen vermogen | | Begroot Vreemd vermogen | |
| | | | 31-12-2018 | 31-12-2019 | 31-12-2018 | 31-12-2019 |
| | 2 | N.v.t. | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Toelichting financieel belang | | | | | | |

Grondbeleid

De ambitie van West Betuwe

Het grondbeleid ondersteunt de ruimtelijke ontwikkelingen in West Betuwe. De gemeente zal samen met de samenleving een agenda voor de toekomst voor de kernen en het buitengebied opstellen. We zullen voor de ruimtelijke agendapunten vaststellen welke instrumenten van het grondbeleid zullen worden ingezet, gelet op het beleidsdoel en de financiële mogelijkheden. In grote lijnen kan de gemeente actief grond aankopen, bouwrijp maken en uitgeven, of een faciliterende rol spelen door het bestemmingsplan vast te stellen en tot het kostenverhaal over te gaan. De gemeente kan ook met een projectontwikkelaar een samenwerkingsverband aangaan. Steeds geldt dat plannen en projecten verantwoord betaalbaar moeten zijn en dat externe initiatieven voor de gemeente kostendekkend moeten zijn.

De gemeente kan daarnaast financiële belangen hebben vanwege ingenomen grondposities. Winsten uit grondexploitaties worden in de algemene reserve grondexploitaties ondergebracht. Hieruit worden ook de risico's en eventuele verliezen uit grondexploitaties geheel of gedeeltelijk gedekt. Dit moet leiden tot een flexibel en voor elke situatie passend grondbeleid, waarover de gemeente open zal communiceren.

Beleidskaders

| | |
|--|----------------------------------|
| | |
| Geldermalsen | <u>Vaststellingsdatum</u> |
| Nota Grondbeleid 2016-2020 | September 2016 |
| Actualisatie gebruik gemeentegrond 2017 | Voorjaar 2017 |
| De ruimtelijke visie 'Lekker leven langs de Linge' | Voorjaar 2009 |
| | |
| Lingewaal | <u>Vaststellingsdatum</u> |
| Nota Grondbeleid | Oktober 2014 |
| Nota Bovenwijken | Oktober 2014 |
| Snippergroenbeleid | 2013 |
| | |
| Neerijnen | <u>Vaststellingsdatum</u> |
| Nota Grondbeleid | April 2016 |
| Nota Bovenwijkse Zaken | Februari 2010 |
| Snippergroenbeleid | Augustus 2015 |
| | |

Wat willen we bereiken ?

| Thema | Doel | Resultaat | Wat gaan we er voor doen ? |
|--|---|--|--|
| Wonen en werken | Het doel is een nota grondbeleid voor te bereiden. | Het resultaat zal zijn dat we de agenda voor een nota grondbeleid vaststellen, in samenspraak met bestuurders, de gemeenteraad en de ambtelijke organisatie. | We zullen overleg organiseren met en tussen de bestuurders, met de gemeenteraad en de ambtelijke organisatie om de agenda vast te stellen en kaders te formuleren. |
| | | Het resultaat zal ook zijn dat we verschillende kaders voor het grondbeleid vaststellen, eveneens in samenspraak met bestuurders, de gemeenteraad en de ambtelijke organisatie. | |
| | Het doel is de grondprijzen te harmoniseren. | Het resultaat zal zijn dat we de grondprijzen vaststellen en hierover een grondprijfsbrief uitbrengen. | We zullen een marktanalyse uitvoeren en op basis daarvan grondprijzen vaststellen die in een grondprijfsbrief zullen worden opgenomen. |
| | Het doel is een uniform grondexploitatiemodel vast te stellen en de financiële parameters daarbij uniform te gebruiken. | Het resultaat zal een uniform gebruik zijn van de financiële parameters. Dit betekent een versoepeling van de consolidatie van grondexploitaties (voor zowel de meerjarenprognose grondexploitaties als de jaarrekening) en een open communicatie met de afdeling Financiën en de accountant(s). | We zullen de financiële uitgangspunten vaststellen in overleg met interne betrokkenen op het gebied van planeconomie, financiën en grondzaken. |
| Het resultaat zal ook een uniform gebruik zijn van één grondexploitatie-model. Dit betekent eenduidigheid voor de medewerkers van planeconomie, financiën en grondzaken. | | We gaan één grondexploitatie-model benoemen als het basismodel en alle grondexploitaties naar dit basismodel overzetten. | |
| Het doel is het snippergroenbeleid te harmoniseren. | Het resultaat zal zijn dat we het snippergroenbeleid Het resultaat zal ook zijn dat we in een deel van de gemeente de bestaande aanpak van het niet afgesproken gebruik van gemeentegrond voortzetten. | Om dit doel te bereiken gaan we snippergroenbeleid waar breed ervaring mee is opgedaan, | |

Prognose van de resultaten van grondexploitaties

Parameters grondexploitatie per gemeente

De gehanteerde parameters bij grondexploitaties spelen een belangrijke rol en hebben invloed op het (geraamde) resultaat. Vanuit het Besluit begroting en verantwoording is voorgeschreven dat de discontovoet voor alle grondexploitaties 2 procent bedraagt. Andere indexcijfers die bij de bepaling van het resultaat een rol spelen, zijn de stijging van de kosten voor het aanleggen van de voorzieningen binnen het gebied en de te maken plankosten. Daarnaast zijn de indexcijfers voor opbrengstenstijging en de rente van belang. Aangezien de gemeenten Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen in 2018 nog zelfstandige gemeenten zijn, zijn de parameters per gemeente bepaald. Deze kunnen hierdoor verschillen. Voor de actualisaties van de grondexploitaties per 1 januari 2019 worden eenduidige parameters gekozen en wordt de rente bepaald op basis van de geharmoniseerde gemeente West Betuwe. Resumerend kunnen de verschillende parameters voor 2018 als volgt worden weergegeven.

| Gehanteerde parameters 2018 | Geldermalsen | Lingewaal | Neerijnen |
|-----------------------------|--------------|-----------|-----------|
| Kostenstijging | 2,5% | 2,0% | 1,5% *** |
| Opbrengstenstijging | 2% * | 0% | 1%**** |
| Rente | 1,00% ** | 1,53% | 2,83% |
| Disconteringsvoet | 2% | 2% | 2% |

* Tenzij anders afgesproken, zoals Hondsgemet en De Plantage

** Per 1-1-2023 wordt gerekend met een rentepercentage van 1,5%

*** Per 1-1-2022 wordt gerekend met een kostenstijgingspercentage van 2%

**** Per 1-1-2022 wordt gerekend met een kostenstijgingspercentage van 2%

Geraamde resultaten

De gemeenten Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen kennen momenteel gezamenlijk 14 grondexploitaties die gekwalificeerd zijn als Bouwgrond in Exploitatie (BIE-grex). Van deze 14 zijn er 11 BIE-complexen gericht op de transformatie naar woningbouw en 3 complexen voor gronden voor bedrijven-terreinen. In onderstaande tabel zijn de verwachte einddata en resultaten van deze complexen weergegeven zoals ze ook zijn opgenomen in de jaarrekeningen 2017 van de gemeenten Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen. Aanvullend is de verwachte NCW per 1 januari 2018 weergegeven. Wanneer de actualisaties van de grondexploitaties per 1 januari 2019 zijn voltooid, kunnen geconsolideerde boek- en eindwaarden voor alle grondexploitaties van de nieuwe gemeente West Betuwe worden berekend. Deze zullen in het Meerjaren Programma Grondexploitaties 2019 worden opgenomen.

Op verschillende grondexploitaties is tussentijdse winstneming toegepast, conform BBV regelgeving. Voor grondexploitaties met een negatief resultaat is een verliesvoorziening getroffen.

| Geldermalsen | | | | |
|-------------------------|-----------|-------------|--------------|--------------|
| | Einddatum | Eindwaarde | NCW 1-1-2017 | NCW 1-1-2018 |
| Woningbouw | | | | |
| De Plantage | 2036 | -25.804.176 | -19.188.742 | -17.712.780 |
| Bedrijventerrein | | | | |
| Homburg-Noord | 2019 | -239.400 | -425.486 | -228.232 |
| Hondsgemet-Zuid | 2020 | 1.910.677 | 2.871.695 | 1.800.473 |

| Lingewaal | | | | |
|-------------------------|-----------|------------|--------------|--------------|
| | Einddatum | Eindwaarde | NCW 1-1-2017 | NCW 1-1-2018 |
| Woningbouw | | | | |
| Herwijnen-Oost | 2021 | 437.943 | 500.000 | 404.591 |
| De Eng II | 2019 | 85.733 | 63.000 | 82.404 |
| Hogeland III | 2020 | 1.293.092 | 1.316.000 | 1.218.509 |
| CPO Spijk | 2019 | 73 | 22.000 | 70 |
| Bedrijventerrein | | | | |
| Zeiving-Noord | 2018 | 142.990 | 36.000 | 140.187 |

| Neerijnen | | | | |
|---------------------|-----------|------------|--------------|--------------|
| | Einddatum | Eindwaarde | NCW 1-1-2017 | NCW 1-1-2018 |
| Woningbouw | | | | |
| Molenblok Varik | 2027 | -2.720.004 | -2.350.413 | -2.231.351 |
| Slingerbos Ophemert | 2024 | -661.772 | -954.725 | -609.260 |
| Haaften Noord | 2020 | -798.202 | -778.168 | -752.164 |
| Klingelenberg Noord | 2024 | -309.161 | -171.941 | -263.866 |
| Mackaylaan Ophemert | 2018 | 177.480 | 186.657 | 174.000 |

Financiën

Baten en lasten

Bedragen x € 1.000

| Programma (excl. reserves) | Begroting 2019 | | | Begroting 2020 | | | Begroting 2021 | | | Begroting 2022 | | |
|---|----------------|----------------|--------------|----------------|----------------|--------------|----------------|----------------|--------------|----------------|----------------|-----------|
| | L | B | S | L | B | S | L | B | S | L | B | S |
| Bestuur en Ondersteuning | 19.962 | 765 | -19.197 | 17.972 | 765 | -17.207 | 18.142 | 765 | -17.377 | 18.152 | 765 | -17.387 |
| Veiligheid | 4.819 | 28 | -4.791 | 4.761 | 28 | -4.733 | 4.709 | 28 | -4.680 | 4.709 | 28 | -4.680 |
| Verkeer, Vervoer en Waterstaat | 10.099 | 675 | -9.424 | 7.142 | 675 | -6.467 | 7.047 | 675 | -6.372 | 7.051 | 675 | -6.376 |
| Economie | 7.332 | 7.112 | -220 | 1.423 | 1.186 | -237 | 733 | 465 | -268 | 723 | 465 | -257 |
| Onderwijs | 5.973 | 985 | -4.988 | 6.420 | 985 | -5.435 | 6.526 | 985 | -5.541 | 6.565 | 985 | -5.580 |
| Sport, Cultuur en Recreatie | 7.700 | 554 | -7.146 | 7.533 | 554 | -6.978 | 7.542 | 554 | -6.987 | 7.492 | 554 | -6.938 |
| Sociaal Domein | 37.737 | 8.930 | -28.807 | 38.053 | 8.958 | -29.095 | 38.189 | 8.929 | -29.260 | 38.354 | 8.893 | -29.461 |
| Volksgezondheid en Milieu Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing | 15.712 | 13.954 | -1.758 | 15.758 | 14.015 | -1.743 | 15.808 | 14.082 | -1.725 | 15.860 | 14.133 | -1.727 |
| Financiering en Algemene dekkingsmiddelen | 10.270 | 7.047 | -3.223 | 8.913 | 5.703 | -3.209 | 9.595 | 6.393 | -3.202 | 8.831 | 5.621 | -3.210 |
| | 3.774 | 84.145 | 80.371 | 4.429 | 83.786 | 79.357 | 4.629 | 84.490 | 79.862 | 4.649 | 80.302 | 75.653 |
| Resultaat voor bestemmen | 123.378 | 124.195 | 817 | 112.404 | 116.655 | 4.253 | 112.920 | 117.366 | 4.450 | 112.386 | 112.421 | 37 |
| Reservemutaties | 9.844 | 10.250 | 407 | 7.818 | 4.548 | -3.271 | 7.904 | 4.622 | -3.282 | 4.935 | 4.905 | -33 |
| Resultaat na bestemmen | 133.222 | 134.447 | 1.226 | 120.223 | 121.203 | 981 | 120.823 | 121.989 | 1.167 | 117.324 | 117.327 | 4 |

Baten en lasten conform BBV

Bedragen x € 1.000

| Programma (excl. reserves) | Begroting 2019 | | | Begroting 2020 | | | Begroting 2021 | | | Begroting 2022 | | |
|---|----------------|----------------|--------------|----------------|----------------|--------------|----------------|----------------|--------------|----------------|----------------|-----------|
| | L | B | S | L | B | S | L | B | S | L | B | S |
| Bestuur en Ondersteuning | 8.252 | 679 | -7.573 | 6.391 | 679 | -5.712 | 6.448 | 679 | -5.769 | 6.442 | 679 | -5.763 |
| Veiligheid | 4.819 | 28 | -4.791 | 4.761 | 28 | -4.733 | 4.709 | 28 | -4.680 | 4.709 | 28 | -4.680 |
| Verkeer, Vervoer en Waterstaat | 10.099 | 675 | -9.424 | 7.142 | 675 | -6.467 | 7.047 | 675 | -6.372 | 7.051 | 675 | -6.376 |
| Economie | 7.332 | 7.112 | -220 | 1.423 | 1.186 | -237 | 733 | 465 | -268 | 723 | 465 | -257 |
| Onderwijs | 5.973 | 985 | -4.988 | 6.420 | 985 | -5.435 | 6.526 | 985 | -5.541 | 6.565 | 985 | -5.580 |
| Sport, Cultuur en Recreatie | 7.700 | 554 | -7.146 | 7.533 | 554 | -6.978 | 7.542 | 554 | -6.987 | 7.492 | 554 | -6.938 |
| Sociaal Domein | 37.737 | 8.930 | -28.807 | 38.053 | 8.958 | -29.095 | 38.189 | 8.929 | -29.260 | 38.354 | 8.893 | -29.461 |
| Volksgezondheid en Milieu | 15.712 | 13.954 | -1.758 | 15.758 | 14.015 | -1.743 | 15.808 | 14.082 | -1.725 | 15.860 | 14.133 | -1.727 |
| Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing | 10.270 | 7.047 | -3.223 | 8.913 | 5.703 | -3.209 | 9.595 | 6.393 | -3.202 | 8.831 | 5.621 | -3.210 |
| Financiering en Algemene dekkingsmiddelen | 3.524 | 84.145 | 80.621 | 4.179 | 83.786 | 79.607 | 4.379 | 84.490 | 80.112 | 4.399 | 80.302 | 75.903 |
| Overhead | 11.710 | 86 | -11.624 | 11.580 | 86 | -11.494 | 11.695 | 86 | -11.609 | 11.710 | 86 | -11.624 |
| Heffing VPB | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Onvoorzien | 250 | - | -250 | 250 | - | -250 | 250 | - | -250 | 250 | - | -250 |
| Resultaat voor bestemmen | 123.378 | 124.195 | 817 | 112.404 | 116.655 | 4.253 | 112.920 | 117.366 | 4.450 | 112.386 | 112.421 | 37 |
| Reservemutaties | 9.844 | 10.250 | 407 | 7.818 | 4.548 | -3.271 | 7.904 | 4.622 | -3.282 | 4.935 | 4.905 | -33 |
| Resultaat na bestemmen | 133.222 | 134.447 | 1.226 | 120.223 | 121.203 | 981 | 120.823 | 121.989 | 1.167 | 117.324 | 117.327 | 4 |

Binnen Financiering en Algemene dekkingsmiddelen zijn de bedragen van overhead, heffing VPB en onvoorzien uitgezonderd.

Overhead

Overheadkosten zijn kosten die niet direct toegerekend kunnen worden aan een product of een programma in de begroting. Voorbeelden hiervan zijn huisvesting, ICT, personeelszaken en financiën.

Directe loonkosten van medewerkers die direct aan een programma/taakveld werken worden wel aan dat programma toegerekend.

Bedragen x € 1.000

| Kostensoort | Rekening 2017 | Begroting 2018 | Begroting 2019 | Begroting 2020 | Begroting 2021 | Begroting 2022 |
|----------------------------------|------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Salarislasten | | | 5.123 | 5.116 | 5.142 | 5.159 |
| Bijdragen aan verbonden partijen | | | 3.070 | 3.069 | 3.073 | 3.073 |
| Materiële kosten | | | 3.416 | 3.425 | 3.575 | 3.623 |
| Kapitaallasten | | | 526 | 340 | 278 | 228 |
| Verrekening met reserves | | | 68 | 68 | 68 | 68 |
| Totaal lasten | | | 11.710 | 11.580 | 11.695 | 11.710 |
| Bijdragen van derden | | | -86 | -86 | -86 | -86 |
| Totaal baten | | | -86 | -86 | -86 | -86 |
| Saldo | | | 11.624 | 11.494 | 11.609 | 11.624 |

Onvoorzien

Voor de wettelijk verplichte post onvoorziene uitgaven is een stelpost van € 250.000 euro opgenomen.

Vennootschapsbelasting

De financiële effecten van de Vennootschapsbelasting (VpB)-plicht zijn (nog) niet meegenomen.

Taakveld totaal

Bedragen x € 1.000

| Taakveld | Begroting 2019 | | | Begroting 2020 | | | Begroting 2021 | | | Begroting 2022 | | |
|---|----------------|--------|---------|----------------|--------|---------|----------------|--------|---------|----------------|--------|---------|
| | L | B | S | L | B | S | L | B | S | L | B | S |
| 0.1 Bestuur | 6.867 | 33 | -6.834 | 5.133 | 33 | -5.100 | 5.126 | 33 | -5.093 | 5.121 | 33 | -5.088 |
| 0.2 Burgerzaken | 1.385 | 646 | -739 | 1.258 | 646 | -612 | 1.321 | 646 | -675 | 1.321 | 646 | -675 |
| 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden | 773 | 449 | -324 | 747 | 449 | -298 | 742 | 449 | -293 | 765 | 449 | -316 |
| 0.4 Ondersteuning organisatie | 11.710 | 86 | -11.624 | 11.580 | 86 | -11.494 | 11.695 | 86 | -11.609 | 11.710 | 86 | -11.624 |
| 0.5 Treasury | 160 | 2.056 | 1.897 | 852 | 2.442 | 1.590 | 1.031 | 2.508 | 1.477 | 955 | 2.441 | 1.486 |
| 0.61 OZB woningen | 368 | 7.105 | 6.737 | 361 | 7.212 | 6.851 | 363 | 7.309 | 6.946 | 349 | 7.339 | 6.990 |
| 0.62 OZB niet-woningen | 258 | 5.156 | 4.898 | 258 | 5.191 | 4.933 | 258 | 5.228 | 4.970 | 258 | 5.236 | 4.978 |
| 0.63 Parkeerbelasting | 2 | 326 | 325 | 2 | 326 | 325 | 2 | 326 | 325 | 2 | 326 | 325 |
| 0.64 Belastingen Overig | 7 | 4.629 | 4.623 | 7 | 4.629 | 4.623 | 7 | 4.629 | 4.623 | 7 | 47 | 40 |
| 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds | - | 64.542 | 64.542 | - | 63.724 | 63.724 | - | 64.220 | 64.220 | - | 64.642 | 64.642 |
| 0.8 Overige baten en lasten | 2.209 | 206 | -2.002 | 2.205 | 140 | -2.065 | 2.228 | 148 | -2.081 | 2.315 | 148 | -2.167 |
| 0.9 Vennootschapsbelasting | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| 1.1 Crisisbeheersing en Brandweer | 4.063 | - | -4.063 | 4.011 | - | -4.011 | 3.958 | - | -3.958 | 3.958 | - | -3.958 |
| 1.2 Openbare orde en Veiligheid | 757 | 28 | -728 | 750 | 28 | -722 | 750 | 28 | -722 | 750 | 28 | -722 |
| 2.1 Verkeer, wegen en water | 6.170 | 323 | -5.847 | 6.813 | 323 | -6.490 | 6.825 | 323 | -6.502 | 6.830 | 323 | -6.507 |
| 2.2 Parkeren | 56 | 21 | -35 | 56 | 21 | -35 | 56 | 21 | -35 | 56 | 21 | -35 |
| 2.3 Recreatieve Havens | 63 | - | -63 | 62 | - | -62 | 56 | - | -56 | 55 | - | -55 |
| 2.5 Openbaar vervoer | 3.809 | 5 | -3.804 | 209 | 5 | -204 | 109 | 5 | -104 | 109 | 5 | -104 |
| 3.1 Economische ontwikkeling | 294 | - | -294 | 294 | - | -294 | 294 | - | -294 | 294 | - | -294 |
| 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur | 6.908 | 6.866 | -42 | 998 | 939 | -59 | 308 | 219 | -90 | 298 | 219 | -79 |
| 3.3 Bedrijfsloket en -regelingen | 53 | 72 | 19 | 53 | 72 | 19 | 53 | 72 | 19 | 53 | 72 | 19 |
| 3.4 Economische promotie | 78 | 174 | 97 | 78 | 174 | 97 | 78 | 174 | 97 | 78 | 174 | 97 |
| 4.1 Openbaar basisonderwijs | 211 | 10 | -201 | 211 | 10 | -201 | 210 | 10 | -200 | 209 | 10 | -199 |
| 4.2 Onderwijshuisvesting | 2.736 | 200 | -2.536 | 3.169 | 200 | -2.969 | 3.246 | 200 | -3.046 | 3.293 | 200 | -3.093 |
| 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken | 3.025 | 775 | -2.250 | 3.040 | 775 | -2.265 | 3.070 | 775 | -2.295 | 3.063 | 775 | -2.288 |

Bedragen x € 1.000

| Taakveld | Begroting 2019 | | | Begroting 2020 | | | Begroting 2021 | | | Begroting 2022 | | |
|---|----------------|----------------|--------------|----------------|----------------|---------------|----------------|----------------|---------------|----------------|----------------|------------|
| | L | B | S | L | B | S | L | B | S | L | B | S |
| 5.1 Sportbeleid en activering | 573 | - | -573 | 542 | - | -542 | 542 | - | -542 | 542 | - | -542 |
| 5.2 Sportaccommodaties | 1.131 | 171 | -960 | 1.010 | 171 | -839 | 1.006 | 171 | -835 | 973 | 171 | -802 |
| 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie | 466 | - | -466 | 469 | - | -469 | 468 | - | -468 | 469 | - | -469 |
| 5.4 Musea | 512 | 5 | -507 | 512 | 5 | -507 | 512 | 5 | -507 | 512 | 5 | -507 |
| 5.5 Cultureel erfgoed | 327 | 1 | -327 | 303 | 1 | -303 | 314 | 1 | -314 | 314 | 1 | -313 |
| 5.6 Media | 1.047 | 59 | -988 | 1.046 | 59 | -987 | 1.046 | 59 | -987 | 1.045 | 59 | -986 |
| 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie | 3.644 | 319 | -3.325 | 3.650 | 319 | -3.331 | 3.654 | 319 | -3.335 | 3.637 | 319 | -3.318 |
| 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie | 4.972 | 734 | -4.238 | 4.904 | 734 | -4.171 | 4.914 | 734 | -4.180 | 4.906 | 734 | -4.173 |
| 6.2 Wijkteams | 1.872 | - | -1.872 | 1.869 | - | -1.869 | 1.894 | - | -1.894 | 1.897 | - | -1.897 |
| 6.3 Inkomensregelingen | 11.304 | 7.660 | -3.645 | 11.304 | 7.688 | -3.616 | 11.168 | 7.659 | -3.509 | 11.099 | 7.623 | -3.476 |
| 6.4 Begeleide participatie | 3.755 | - | -3.755 | 3.618 | - | -3.618 | 3.569 | - | -3.569 | 3.429 | - | -3.429 |
| 6.5 Arbeidsparticipatie | 396 | - | -396 | 456 | - | -456 | 494 | - | -494 | 516 | - | -516 |
| 6.6 Maatwerkvoorzieningen wmo | 1.268 | - | -1.268 | 1.268 | - | -1.268 | 1.268 | - | -1.268 | 1.268 | - | -1.268 |
| 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+ | 6.137 | 526 | -5.611 | 6.498 | 526 | -5.972 | 6.706 | 526 | -6.181 | 6.957 | 526 | -6.431 |
| 6.72 Maatwerkdienstverlening 18- | 5.235 | 11 | -5.225 | 5.338 | 11 | -5.327 | 5.378 | 11 | -5.367 | 5.485 | 11 | -5.474 |
| 6.81 Geëscaleerde zorg 18+ | 177 | - | -177 | 177 | - | -177 | 177 | - | -177 | 177 | - | -177 |
| 6.82 Geëscaleerde zorg 18- | 2.621 | - | -2.621 | 2.621 | - | -2.621 | 2.621 | - | -2.621 | 2.621 | - | -2.621 |
| 7.1 Volksgezondheid | 2.043 | - | -2.043 | 2.038 | - | -2.038 | 2.037 | - | -2.037 | 2.037 | - | -2.037 |
| 7.2 Riolering | 7.516 | 9.030 | 1.515 | 7.560 | 9.077 | 1.517 | 7.604 | 9.124 | 1.520 | 7.642 | 9.164 | 1.522 |
| 7.3 Afval | 3.483 | 3.895 | 412 | 3.483 | 3.895 | 412 | 3.483 | 3.895 | 412 | 3.483 | 3.895 | 412 |
| 7.4 Milieubeheer | 1.240 | 12 | -1.228 | 1.218 | 9 | -1.209 | 1.218 | 9 | -1.209 | 1.218 | 9 | -1.209 |
| 7.5 Begraafplaatsen | 1.431 | 1.017 | -414 | 1.459 | 1.034 | -425 | 1.466 | 1.055 | -411 | 1.480 | 1.066 | -414 |
| 8.1 Ruimtelijke Ordening | 1.388 | 259 | -1.129 | 1.363 | 259 | -1.104 | 1.362 | 259 | -1.104 | 1.362 | 259 | -1.103 |
| 8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen) | 6.128 | 5.435 | -693 | 4.788 | 4.091 | -697 | 5.471 | 4.780 | -690 | 4.708 | 4.009 | -699 |
| 8.3 Wonen en bouwen | 2.755 | 1.354 | -1.401 | 2.762 | 1.354 | -1.408 | 2.761 | 1.354 | -1.408 | 2.761 | 1.354 | -1.407 |
| Saldo voor bestemmen | 123.379 | 124.196 | 817 | 112.403 | 116.655 | 4.252 | 112.919 | 117.368 | 4.449 | 112.385 | 112.422 | 37 |
| 0.10 Mutaties reserves | 9.844 | 10.252 | 408 | 7.818 | 4.547 | -3.271 | 7.904 | 4.621 | -3.283 | 4.937 | 4.904 | -32 |
| Mutaties reserves | 9.844 | 10.252 | 408 | 7.818 | 4.547 | -3.271 | 7.904 | 4.621 | -3.283 | 4.937 | 4.904 | -32 |
| Saldo na bestemmen | 133.222 | 134.447 | 1.225 | 120.221 | 121.202 | 981 | 120.823 | 121.989 | 1.166 | 117.322 | 117.327 | 4 |

Taakveld per programma

Programma 1

Bedragen x € 1.000

| Bestuur en Ondersteuning | | Begroting 2019 | | | Begroting 2020 | | | Begroting 2021 | | | Begroting 2022 | | |
|-----------------------------|---|----------------|--------------|----------------|----------------|--------------|----------------|----------------|--------------|----------------|----------------|--------------|----------------|
| Taakveld | | L | B | S | L | B | S | L | B | S | L | B | S |
| 0.1 | Bestuur | 6.867 | 33 | -6834 | 5133 | 33 | -5100 | 5126 | 33 | -5093 | 5121 | 33 | -5088 |
| 0.2 | Burgerzaken | 1.385 | 646 | -739 | 1258 | 646 | -612 | 1321 | 646 | -675 | 1321 | 646 | -675 |
| 0.4 | Overhead | 11.710 | 86 | -11624 | 11580 | 86 | -11494 | 11695 | 86 | -11609 | 11710 | 86 | -11624 |
| Saldo voor bestemmen | | 19.962 | 765 | -19.197 | 17.972 | 765 | -17.207 | 18.142 | 765 | -17.377 | 18.152 | 765 | -17.387 |
| 0.10 | BR Vorming gemeente West Betuwe | 3.493 | 3.493 | 0 | 1.746 | 1.746 | 0 | 1.746 | 1.746 | 0 | 1.746 | 1.746 | 0 |
| 0.10 | BR Opleiding, vorming en training (OVT) | 153 | 153 | 0 | 153 | 153 | 0 | 153 | 153 | 0 | 153 | 153 | 0 |
| 0.10 | BR Dekking afschrijving ICT | 365 | 168 | -197 | 365 | 25 | -340 | 365 | 21 | -344 | 365 | 21 | -344 |
| 0.10 | BR Eigen risico schadegevallen | 25 | 25 | 0 | 25 | 25 | 0 | 25 | 25 | 0 | 25 | 25 | 0 |
| 0.10 | BR Dekking afschr. noodstroomvoorziening | 0 | 7 | 7 | 0 | 7 | 7 | 0 | 7 | 7 | 0 | 7 | 7 |
| 0.10 | BR Dekking afschrijving Facilitaire Zaken | 69 | 14 | -56 | 69 | 12 | -57 | 69 | 12 | -57 | 69 | 10 | -59 |
| 0.10 | BR Revolverend MVI en duurzaamheid | 10 | 0 | -10 | 10 | 0 | -10 | 10 | 0 | -10 | 10 | 0 | -10 |
| 0.10 | BR Onderhoud gemeentelijke gebouwen | 0 | 48 | 48 | 0 | 48 | 48 | 0 | 48 | 48 | 0 | 48 | 48 |
| Mutaties reserves | | 4.115 | 3.907 | -208 | 2.368 | 2.017 | -351 | 2.368 | 2.012 | -356 | 2.368 | 2.010 | -358 |
| Saldo na bestemmen | | 24.077 | 4.672 | -19.405 | 20.340 | 2.782 | -17.558 | 20.511 | 2.777 | -17.733 | 20.520 | 2.775 | -17.745 |

Programma 2

Bedragen x € 1.000

| Veiligheid | | Begroting 2019 | | | Begroting 2020 | | | Begroting 2021 | | | Begroting 2022 | | |
|-----------------------------|-----------------------------------|----------------|-----------|---------------|----------------|-----------|---------------|----------------|-----------|---------------|----------------|-----------|---------------|
| | | L | B | S | L | B | S | L | B | S | L | B | S |
| 1.1 | Crisisbeheersing en Brandweer | 4.063 | 0 | -4.063 | 4.011 | 0 | -4.011 | 3.958 | 0 | -3.958 | 3.958 | 0 | -3.958 |
| 1.2 | Openbare orde en Veiligheid | 757 | 28 | -728 | 750 | 28 | -722 | 750 | 28 | -722 | 750 | 28 | -722 |
| Saldo voor bestemmen | | 4.819 | 28 | -4.791 | 4.761 | 28 | -4.733 | 4.709 | 28 | -4.680 | 4.709 | 28 | -4.680 |
| 0.10 | BR Dekking afschrijving brandweer | 0 | 66 | 66 | 0 | 66 | 66 | 0 | 66 | 66 | 0 | 66 | 66 |
| Mutaties reserves | | - | 66 | 66 | - | 66 | 66 | - | 66 | 66 | - | 66 | 66 |
| Saldo na bestemmen | | 4.819 | 95 | -4.724 | 4.761 | 95 | -4.666 | 4.709 | 95 | -4.614 | 4.709 | 95 | -4.614 |

Programma 3

Bedragen x € 1.000

| Verkeer, Vervoer en Waterstaat | | Begroting 2019 | | | Begroting 2020 | | | Begroting 2021 | | | Begroting 2022 | | |
|--------------------------------|---|----------------|--------------|---------------|----------------|--------------|---------------|----------------|--------------|---------------|----------------|--------------|---------------|
| | | L | B | S | L | B | S | L | B | S | L | B | S |
| 0.63 | Parkeerbelasting | 2 | 326 | 325 | 2 | 326 | 325 | 2 | 326 | 325 | 2 | 326 | 325 |
| 2.1 | Verkeer, wegen en water | 6.170 | 323 | -5.847 | 6.813 | 323 | -6.490 | 6.825 | 323 | -6.502 | 6.830 | 323 | -6.507 |
| 2.2 | Parkeren | 56 | 21 | -35 | 56 | 21 | -35 | 56 | 21 | -35 | 56 | 21 | -35 |
| 2.3 | Recreatieve Havens | 63 | 0 | -63 | 62 | 0 | -62 | 56 | 0 | -56 | 55 | 0 | -55 |
| 2.5 | Openbaar vervoer | 3.809 | 5 | -3.804 | 209 | 5 | -204 | 109 | 5 | -104 | 109 | 5 | -104 |
| Saldo voor bestemmen | | 10.099 | 675 | -9.424 | 7.142 | 675 | -6.467 | 7.047 | 675 | -6.372 | 7.051 | 675 | -6.376 |
| 0.10 | BR Dekking afschrijving R&R Wegen | 526 | 55 | -471 | 11 | 78 | 67 | 11 | 78 | 66 | 11 | 77 | 65 |
| 0.10 | BR Verkeerslichtinstallaties | 23 | 23 | 0 | 23 | 23 | 0 | 23 | 23 | 0 | 23 | 23 | 0 |
| 0.10 | BR Dekking afschrijving Dorpsplein Beesd | 2 | 12 | 10 | 2 | 12 | 10 | 2 | 12 | 10 | 2 | 12 | 10 |
| 0.10 | BR Spoorproject Geldermalsen-Tricht | 0 | 3700 | 3700 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 0.10 | BR Rehabilitatie wegen | 250 | 212 | -38 | 250 | 268 | 18 | 250 | 264 | 14 | 250 | 261 | 11 |
| 0.10 | BR Dekking afschrijving Openbare Verlichting | 91 | 36 | -55 | 95 | 61 | -34 | 98 | 85 | -13 | 98 | 98 | -1 |
| 0.10 | BR L.E.A. - Acties verkeersouders | 0 | 3 | 3 | 0 | 3 | 3 | 0 | 3 | 3 | 0 | 3 | 3 |
| 0.10 | BR Markeringen Wegen | 18 | 18 | 0 | 18 | 18 | 0 | 18 | 18 | 0 | 18 | 18 | 0 |
| 0.10 | BR Bebording en bebakening | 59 | 59 | 0 | 59 | 59 | 0 | 59 | 59 | 0 | 59 | 59 | 0 |
| 0.10 | BR Dekking afschrijving K&R fietspad Leeuwenstein | 1 | 4 | 4 | 1 | 4 | 4 | 1 | 4 | 3 | 1 | 4 | 3 |
| 0.10 | BR Mobiliteitsplan | 64 | 64 | 0 | 64 | 64 | 0 | 64 | 64 | 0 | 64 | 64 | 0 |
| Mutaties reserves | | 1.033 | 4.186 | 3.153 | 522 | 590 | 68 | 525 | 609 | 84 | 525 | 617 | 91 |
| Saldo na bestemmen | | 11.132 | 4.861 | -6.271 | 7.664 | 1.265 | -6.400 | 7.572 | 1.284 | -6.288 | 7.577 | 1.292 | -6.285 |

Programma 4

Bedragen x € 1.000

| Economie | | Begroting 2019 | | | Begroting 2020 | | | Begroting 2021 | | | Begroting 2022 | | |
|-----------------------------|--|----------------|--------------|-------------|----------------|--------------|-------------|----------------|------------|-------------|----------------|------------|-------------|
| Taakveld | | L | B | S | L | B | S | L | B | S | L | B | S |
| 3.1 | Economische ontwikkeling | 294 | - | -294 | 294 | - | -294 | 294 | - | -294 | 294 | - | -294 |
| 3.2 | Fysieke bedrijfsinfrastructuur | 6.908 | 6.866 | -42 | 998 | 939 | -59 | 308 | 219 | -90 | 298 | 219 | -79 |
| 3.3 | Bedrijfsloket en -regelingen | 53 | 72 | 19 | 53 | 72 | 19 | 53 | 72 | 19 | 53 | 72 | 19 |
| 3.4 | Economische promotie | 78 | 174 | 97 | 78 | 174 | 97 | 78 | 174 | 97 | 78 | 174 | 97 |
| Saldo voor bestemmen | | 7.332 | 7.112 | -220 | 1.423 | 1.186 | -237 | 733 | 465 | -268 | 723 | 465 | -257 |
| 0.10 | BR Gebiedsfonds | 67 | 10 | -57 | 67 | 10 | -57 | 67 | 10 | -57 | 67 | 9 | -58 |
| 0.10 | BR Dekking afschr.revitalisering bedrijventerrein | 0 | 3 | 3 | 5 | 19 | 14 | 5 | 50 | 45 | 5 | 34 | 29 |
| 0.10 | BR Welvarend | 17 | 17 | - | 17 | 17 | - | 17 | 17 | - | 17 | 17 | - |
| Mutaties reserves | | 84 | 29 | -54 | 89 | 46 | -43 | 89 | 77 | -12 | 89 | 60 | -29 |
| Saldo na bestemmen | | 7.416 | 7.141 | -274 | 1.512 | 1.231 | -280 | 822 | 542 | -280 | 812 | 526 | -286 |

Programma 5

Bedragen x € 1.000

| Onderwijs | | Begroting 2019 | | | Begroting 2020 | | | Begroting 2021 | | | Begroting 2022 | | |
|-----------------------------|--|----------------|--------------|---------------|----------------|--------------|---------------|----------------|--------------|---------------|----------------|--------------|---------------|
| | | L | B | S | L | B | S | L | B | S | L | B | S |
| 4.1 | Openbaar basisonderwijs | 211 | 10 | -201 | 211 | 10 | -201 | 210 | 10 | -200 | 209 | 10 | -199 |
| 4.2 | Onderwijshuisvesting | 2.736 | 200 | -2.536 | 3.169 | 200 | -2.969 | 3.246 | 200 | -3.046 | 3.293 | 200 | -3.093 |
| 4.3 | Onderwijsbeleid en leerlingenzaken | 3.025 | 775 | -2.250 | 3.040 | 775 | -2.265 | 3.070 | 775 | -2.295 | 3.063 | 775 | -2.288 |
| Saldo voor bestemmen | | 5.973 | 985 | -4.988 | 6.420 | 985 | -5.435 | 6.526 | 985 | -5.541 | 6.565 | 985 | -5.580 |
| 0.10 | BR Inventaris gymnastieklokalen | 11 | 19 | 7 | 11 | 16 | 5 | 11 | 16 | 5 | 11 | 16 | 5 |
| 0.10 | BR Buitenkant schoolgebouwen | 115 | 202 | 87 | 115 | 199 | 84 | 115 | 197 | 82 | 115 | 197 | 82 |
| 0.10 | BR Dekking afschrijving MFC Haaften | 0 | 56 | 56 | 0 | 54 | 54 | 0 | 53 | 53 | 0 | 53 | 53 |
| 0.10 | BR L.E.A. - Gymvervoer | 0 | 3 | 3 | 0 | 3 | 3 | 0 | 3 | 3 | 0 | 3 | 3 |
| 0.10 | BR Dekking afschrijving gymlokalen | 19 | 5 | -13 | 19 | 5 | -13 | 19 | 5 | -13 | 19 | 5 | -14 |
| 0.10 | BR Manifest | 77 | 436 | 359 | 161 | 432 | 271 | 252 | 485 | 233 | 258 | 480 | 222 |
| 0.10 | BR Onderhoud gemeentelijke gebouwen | 76 | 51 | -25 | 76 | 51 | -25 | 76 | 51 | -25 | 76 | 51 | -25 |
| Mutaties reserves | | 298 | 772 | 474 | 382 | 762 | 380 | 473 | 811 | 338 | 479 | 806 | 327 |
| Saldo na bestemmen | | 6.271 | 1.757 | -4.514 | 6.802 | 1.747 | -5.055 | 6.999 | 1.796 | -5.204 | 7.044 | 1.791 | -5.253 |

Programma 6

Bedragen x € 1.000

| Sport, Cultuur en Recreatie | | Begroting 2019 | | | Begroting 2020 | | | Begroting 2021 | | | Begroting 2022 | | |
|-----------------------------|---|----------------|--------------|---------------|----------------|------------|---------------|----------------|------------|---------------|----------------|------------|---------------|
| | | L | B | S | L | B | S | L | B | S | L | B | S |
| 5.1 | Sportbeleid en activering | 573 | 0 | -573 | 542 | 0 | -542 | 542 | 0 | -542 | 542 | 0 | -542 |
| 5.2 | Sportaccommodaties | 1.131 | 171 | -960 | 1.010 | 171 | -839 | 1.006 | 171 | -835 | 973 | 171 | -802 |
| 5.3 | Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie | 466 | 0 | -466 | 469 | 0 | -469 | 468 | 0 | -468 | 469 | 0 | -469 |
| 5.4 | Musea | 512 | 5 | -507 | 512 | 5 | -507 | 512 | 5 | -507 | 512 | 5 | -507 |
| 5.5 | Cultureel erfgoed | 327 | 1 | -327 | 303 | 1 | -303 | 314 | 1 | -314 | 314 | 1 | -313 |
| 5.6 | Media | 1.047 | 59 | -988 | 1.046 | 59 | -987 | 1.046 | 59 | -987 | 1.045 | 59 | -986 |
| 5.7 | Openbaar groen en (openlucht) recreatie | 3.644 | 319 | -3.325 | 3.650 | 319 | -3.331 | 3.654 | 319 | -3.335 | 3.637 | 319 | -3.318 |
| Saldo voor bestemmen | | 7.700 | 555 | -7.146 | 7.532 | 555 | -6.978 | 7.542 | 555 | -6.988 | 7.492 | 555 | -6.937 |
| 0.10 | BR Dekking afschrijving sportterreinen | 191 | 38 | -154 | 196 | 38 | -158 | 195 | 38 | -157 | 197 | 38 | -160 |
| 0.10 | BR Landschapsbeleid | 13 | 13 | 0 | 13 | 13 | 0 | 13 | 13 | 0 | 13 | 13 | 0 |
| 0.10 | BR Speelplekkenbeleid | 24 | 24 | 0 | 24 | 24 | 0 | 24 | 24 | 0 | 24 | 24 | 0 |
| 0.10 | BR Lingekwartier | 0 | 14 | 14 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 0.10 | BR Sport en bewegen | 48 | 79 | 31 | 49 | 0 | -49 | 51 | 0 | -51 | 52 | 0 | -52 |
| 0.10 | BR Dekking afschrijving Tractie | 92 | 108 | 16 | 92 | 101 | 9 | 92 | 84 | -8 | 92 | 78 | -14 |
| 0.10 | BR Buitensportaccommodaties | 38 | 0 | -38 | 38 | 0 | -38 | 38 | 0 | -38 | 38 | 0 | -38 |
| 0.10 | BR Cultuurhistorie | 20 | 20 | 0 | 20 | 20 | 0 | 20 | 20 | 0 | 20 | 20 | 0 |
| 0.10 | BR Groenrenovatie | 79 | 79 | 0 | 79 | 79 | 0 | 79 | 79 | 0 | 79 | 79 | 0 |
| 0.10 | BR Opstellen Beheerplan groen | 5 | 0 | -5 | 5 | 0 | -5 | 5 | 0 | -5 | 5 | 0 | -5 |
| 0.10 | BR Onderhoud gemeentelijke gebouwen | 111 | 109 | -2 | 111 | 109 | -2 | 111 | 109 | -2 | 111 | 109 | -2 |
| Mutaties reserves | | 621 | 484 | -138 | 627 | 384 | -243 | 628 | 367 | -261 | 631 | 361 | -271 |
| Saldo na bestemmen | | 8.321 | 1.039 | -7.284 | 8.159 | 939 | -7.221 | 8.170 | 922 | -7.249 | 8.123 | 916 | -7.208 |

Programma 7

Bedragen x € 1.000

| Sociaal Domein | | Begroting 2019 | | | Begroting 2020 | | | Begroting 2021 | | | Begroting 2022 | | |
|-----------------------------|-------------------------------------|----------------|--------------|----------------|----------------|--------------|----------------|----------------|--------------|----------------|----------------|--------------|----------------|
| | | L | B | S | L | B | S | L | B | S | L | B | S |
| 6.1 | Samenkracht en burgerparticipatie | 4.972 | 734 | -4.238 | 4.904 | 734 | -4.171 | 4.914 | 734 | -4.180 | 4.906 | 734 | -4.173 |
| 6.2 | Wijkteams | 1.872 | 0 | -1.872 | 1.869 | 0 | -1.869 | 1.894 | 0 | -1.894 | 1.897 | 0 | -1.897 |
| 6.3 | Inkomensregelingen | 11.304 | 7.660 | -3.645 | 11.304 | 7.688 | -3.616 | 11.168 | 7.659 | -3.509 | 11.099 | 7.623 | -3.476 |
| 6.4 | Begeleide participatie | 3.755 | 0 | -3.755 | 3.618 | 0 | -3.618 | 3.569 | 0 | -3.569 | 3.429 | 0 | -3.429 |
| 6.5 | Arbeidsparticipatie | 396 | 0 | -396 | 456 | 0 | -456 | 494 | 0 | -494 | 516 | 0 | -516 |
| 6.6 | Maatwerkvoorzieningen (WMO) | 1.268 | 0 | -1.268 | 1.268 | 0 | -1.268 | 1.268 | 0 | -1.268 | 1.268 | 0 | -1.268 |
| 6.71 | Maatwerkdienstverlening 18+ | 6.137 | 526 | -5.611 | 6.498 | 526 | -5.972 | 6.706 | 526 | -6.181 | 6.957 | 526 | -6.431 |
| 6.72 | Maatwerkdienstverlening 18- | 5.235 | 11 | -5.225 | 5.338 | 11 | -5.327 | 5.378 | 11 | -5.367 | 5.485 | 11 | -5.474 |
| 6.81 | Geëscaleerde zorg 18+ | 177 | 0 | -177 | 177 | 0 | -177 | 177 | 0 | -177 | 177 | 0 | -177 |
| 6.82 | Geëscaleerde zorg 18- | 2.621 | 0 | -2.621 | 2.621 | 0 | -2.621 | 2.621 | 0 | -2.621 | 2.621 | 0 | -2.621 |
| Saldo voor bestemmen | | 37.737 | 8.930 | -28.807 | 38.053 | 8.958 | -29.095 | 38.189 | 8.929 | -29.260 | 38.354 | 8.893 | -29.461 |
| 0.10 | BR Dekking afschrijving MFC De Pluk | 0 | 22 | 22 | 0 | 22 | 22 | 0 | 22 | 22 | 0 | 22 | 22 |
| 0.10 | BR Sociaal domein | 90 | 129 | 39 | 82 | 84 | 2 | 70 | 76 | 6 | 70 | 76 | 6 |
| 0.10 | BR Statushouders | 0 | 9 | 9 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 0.10 | BR Onderhoud gemeentelijke gebouwen | 31 | 25 | -7 | 31 | 25 | -7 | 31 | 25 | -7 | 31 | 25 | -7 |
| Mutaties reserves | | 121 | 185 | 64 | 113 | 131 | 17 | 101 | 123 | 22 | 101 | 123 | 22 |
| Saldo na bestemmen | | 37.858 | 9.115 | -28.743 | 38.167 | 9.089 | -29.078 | 38.290 | 9.052 | -29.238 | 38.455 | 9.016 | -29.439 |

Programma 8

Bedragen x € 1.000

| Volksgezondheid en Milieu | | Begroting 2019 | | | Begroting 2020 | | | Begroting 2021 | | | Begroting 2022 | | |
|-----------------------------|-------------------------------------|----------------|---------------|---------------|----------------|---------------|---------------|----------------|---------------|---------------|----------------|---------------|---------------|
| | | L | B | S | L | B | S | L | B | S | L | B | S |
| Taakveld | | | | | | | | | | | | | |
| 7.1 | Volksgezondheid | 2.043 | 0 | -2.043 | 2.038 | 0 | -2.038 | 2.037 | 0 | -2.037 | 2.037 | 0 | -2.037 |
| 7.2 | Riolering | 7.516 | 9.030 | 1.515 | 7.560 | 9.077 | 1.517 | 7.604 | 9.124 | 1.520 | 7.642 | 9.164 | 1.522 |
| 7.3 | Afval | 3.483 | 3.895 | 412 | 3.483 | 3.895 | 412 | 3.483 | 3.895 | 412 | 3.483 | 3.895 | 412 |
| 7.4 | Milieubeheer | 1.240 | 12 | -1.228 | 1.218 | 9 | -1.209 | 1.218 | 9 | -1.209 | 1.218 | 9 | -1.209 |
| 7.5 | Begraafplaatsen | 1.431 | 1.017 | -414 | 1.459 | 1.034 | -425 | 1.466 | 1.055 | -411 | 1.480 | 1.066 | -414 |
| Saldo voor bestemmen | | 15.712 | 13.954 | -1.758 | 15.758 | 14.015 | -1.743 | 15.808 | 14.082 | -1.725 | 15.860 | 14.133 | -1.727 |
| 0.10 | BR Bodemsanering | 19 | 19 | 0 | 19 | 19 | 0 | 19 | 19 | 0 | 19 | 19 | 0 |
| 0.10 | BR Duurzaamheid | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 0.10 | BR Groenonderhoud | 54 | 79 | 25 | 54 | 79 | 25 | 54 | 79 | 25 | 54 | 79 | 25 |
| 0.10 | BR Onderhoud gemeentelijke gebouwen | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Mutaties reserves | | 73 | 98 | 25 | 73 | 98 | 25 | 73 | 98 | 25 | 73 | 98 | 25 |
| Saldo na bestemmen | | 15.785 | 14.052 | -1.733 | 15.831 | 14.112 | -1.718 | 15.880 | 14.180 | -1.700 | 15.933 | 14.231 | -1.702 |

Programma 9

Bedragen x € 1.000

| Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Sted. vernieuwing | | Begroting 2019 | | | Begroting 2020 | | | Begroting 2021 | | | Begroting 2022 | | |
|---|---|----------------|--------------|---------------|----------------|--------------|---------------|----------------|--------------|---------------|----------------|--------------|---------------|
| Taakveld | | L | B | S | L | B | S | L | B | S | L | B | S |
| 8.1 | Ruimtelijke Ordening | 1.388 | 259 | -1.129 | 1.363 | 259 | -1.104 | 1.362 | 259 | -1.104 | 1.362 | 259 | -1.103 |
| 8.2 | Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen) | 6.128 | 5.435 | -693 | 4.788 | 4.091 | -697 | 5.471 | 4.780 | -690 | 4.708 | 4.009 | -699 |
| 8.3 | Wonen en bouwen | 2.755 | 1.354 | -1.401 | 2.762 | 1.354 | -1.408 | 2.761 | 1.354 | -1.408 | 2.761 | 1.354 | -1.407 |
| Saldo voor bestemmen | | 10.270 | 7.047 | -3.223 | 8.913 | 5.703 | -3.209 | 9.595 | 6.393 | -3.202 | 8.831 | 5.621 | -3.210 |
| 0.10 | AR Grondexploitatie | 175 | 366 | 192 | 229 | 369 | 140 | 226 | 376 | 150 | 223 | 383 | 160 |
| 0.10 | BR Skaeve Huse | 0 | 5 | 5 | 0 | 5 | 5 | 0 | 5 | 5 | 0 | 5 | 5 |
| 0.10 | BR Bestemmingsplannen | 50 | 75 | 25 | 50 | 50 | 0 | 50 | 50 | 0 | 50 | 50 | 0 |
| Mutaties reserves | | 225 | 446 | 221 | 279 | 424 | 144 | 276 | 431 | 155 | 273 | 439 | 165 |
| Saldo na bestemmen | | 10.495 | 7.493 | -3.002 | 9.192 | 6.127 | -3.065 | 9.871 | 6.824 | -3.047 | 9.105 | 6.060 | -3.045 |

Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x € 1.000

| Financiering en Algemene dekkingsmiddelen | | Begroting 2019 | | | Begroting 2020 | | | Begroting 2021 | | | Begroting 2022 | | |
|---|---|----------------|---------------|---------------|----------------|---------------|---------------|----------------|---------------|---------------|----------------|---------------|---------------|
| | | L | B | S | L | B | S | L | B | S | L | B | S |
| 0.3 | Beheer overige gebouwen en gronden | 773 | 449 | -324 | 747 | 449 | -298 | 742 | 449 | -293 | 765 | 449 | -316 |
| 0.5 | Treasury | 160 | 2.056 | 1.897 | 852 | 2.442 | 1.590 | 1.031 | 2.508 | 1.477 | 955 | 2.441 | 1.486 |
| 0.61 | OZB woningen | 368 | 7.105 | 6.737 | 361 | 7.212 | 6.851 | 363 | 7.309 | 6.946 | 349 | 7.339 | 6.990 |
| 0.62 | OZB niet-woningen | 258 | 5.156 | 4.898 | 258 | 5.191 | 4.933 | 258 | 5.228 | 4.970 | 258 | 5.236 | 4.978 |
| 0.64 | Belastingen Overig | 7 | 4.629 | 4.623 | 7 | 4.629 | 4.623 | 7 | 4.629 | 4.623 | 7 | 47 | 40 |
| 0.7 | Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds | 0 | 64.542 | 64.542 | 0 | 63.724 | 63.724 | 0 | 64.220 | 64.220 | 0 | 64.642 | 64.642 |
| 0.8 | Overige baten en lasten | 2.209 | 206 | -2.002 | 2.205 | 140 | -2.065 | 2.228 | 148 | -2.081 | 2.315 | 148 | -2.167 |
| 0.9 | Vennootschapsbelasting | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Saldo voor bestemmen | | 3.774 | 84.145 | 80.371 | 4.429 | 83.786 | 79.357 | 4.629 | 84.490 | 79.862 | 4.649 | 80.302 | 75.653 |
| 0.10 | Mutaties algemene reserve | 265 | 41 | -223 | 357 | 0 | -357 | 364 | 0 | -364 | 372 | 300 | -72 |
| 0.10 | BR Precariobelasting | 2.982 | 0 | -2.982 | 2.982 | 0 | -2.982 | 2.982 | 0 | -2.982 | 0 | 0 | 0 |
| 0.10 | BR Flankerend beleid bezuinigingen | 2 | 12 | 10 | 0 | 6 | 6 | 0 | 3 | 3 | 0 | 0 | 0 |
| 0.10 | BR Onderhoud gemeentelijke gebouwen | 25 | 25 | -1 | 25 | 25 | -1 | 25 | 25 | -1 | 25 | 25 | -1 |
| Mutaties reserves | | 3.274 | 78 | -3.196 | 3.365 | 31 | -3.334 | 3.372 | 28 | -3.344 | 397 | 325 | -72 |
| Saldo na bestemmen | | 7.048 | 84.223 | 77.175 | 7.794 | 83.817 | 76.023 | 8.001 | 84.518 | 76.518 | 5.046 | 80.626 | 75.581 |

Geprognosticeerde balans (per 31-12)

| | Begroting | | | |
|---------------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 |
| Activa | | | | |
| Vaste activa | | | | |
| Immateriële vaste activa | 2.523 | 2.431 | 2.339 | 2.247 |
| Materiële vaste activa | 149.346 | 152.524 | 155.654 | 156.595 |
| Financiële vaste activa | 11.052 | 10.931 | 7.178 | 7.163 |
| Totaal vaste activa | 162.921 | 165.886 | 165.171 | 166.005 |
| Vlottende activa | | | | |
| Vorraden | 35.643 | 33.232 | 30.989 | 28.229 |
| Uitzettingen | 20.272 | 20.272 | 20.272 | 20.272 |
| Liquide middelen | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Overlopende activa | 5.485 | 5.485 | 5.485 | 5.485 |
| Totaal vlottende activa | 61.400 | 58.989 | 56.746 | 53.986 |
| Totaal activa | 224.321 | 224.875 | 221.917 | 219.991 |
| Passiva | | | | |
| Vaste passiva | | | | |
| Reserves | 70.511 | 75.007 | 79.271 | 80.470 |
| Resultaat boekjaar | 1.225 | 981 | 1.166 | 4 |
| Voorzieningen | 11.011 | 11.893 | 9.011 | 12.853 |
| Vaste schuld | 111.554 | 107.930 | 103.342 | 97.591 |
| Totaal vaste passiva | 194.301 | 195.811 | 192.790 | 190.918 |
| Vlottende passiva | | | | |
| Vlottende schuld | 20.523 | 19.567 | 19.630 | 19.576 |
| Overlopende passiva | 9.497 | 9.497 | 9.497 | 9.497 |
| Totaal vlottende passiva | 30.020 | 29.064 | 29.127 | 29.073 |
| Totaal passiva | 224.321 | 224.875 | 221.917 | 219.991 |

EMU-saldo

| | | Begroting | | | |
|---------------------------|---|---------------|--------------|------------|--------------|
| | | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 |
| 1. | (+) Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c). | 817 | 4.252 | 4.449 | 37 |
| 2. | (+) Afschrijvingen ten laste van de exploitatie. | 4.944 | 5.192 | 5.297 | 5.370 |
| 3. | (+) Bruto dotatie aan voorzieningen ten laste van de exploitatie. | 9.538 | 10.134 | 10.189 | 10.244 |
| 4. | (-) Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd. | 14.548 | 8.278 | 8.335 | 6.219 |
| 5. | (+) Ontvangen bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen in mindering gebracht op de onder post 4 bedoelde investeringen. | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 6. | (+) Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Opbrengsten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs). | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 7. | (-) Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. | 6.331 | 4.059 | 4.193 | 3.421 |
| 8. | (+) Grondverkopen: Verkoopopbrengsten van grond (tegen verkoopprijs). | 12.404 | 6.819 | 5.995 | 5.730 |
| 9. | (-) Betalingen ten laste van de voorzieningen. | 9.292 | 9.252 | 13.071 | 6.402 |
| 10. | (-) Betalingen die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten. | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 11. | Verkoop van aandelen: | | | | |
| 11a. | Gaat u deelnemingen en aandelen verkopen? (ja/nee) | nee | nee | nee | nee |
| 11b. | (-) Zo ja wat is bij verkoop de te verwachten boekwinst? | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Berekend EMU-saldo | | -2.468 | 4.808 | 331 | 5.339 |

Mutaties reserves per programma

Bedragen x € 1.000

| Pr | Naam reserve | Begroting 2019 | | | Begroting 2020 | | | Begroting 2021 | | | Begroting 2022 | | |
|----|---|----------------|-------|------|----------------|-------|------|----------------|-------|------|----------------|-------|------|
| | | L | B | S | L | B | S | L | B | S | L | B | S |
| 1 | BR Vorming gemeente West Betuwe | 3.493 | 3.493 | 0 | 1.746 | 1.746 | 0 | 1.746 | 1.746 | 0 | 1.746 | 1.746 | 0 |
| 1 | BR Opleiding, vorming en training (OVT) | 153 | 153 | 0 | 153 | 153 | 0 | 153 | 153 | 0 | 153 | 153 | 0 |
| 1 | BR Dekking afschrijving ICT | 365 | 168 | -197 | 365 | 25 | -340 | 365 | 21 | -344 | 365 | 21 | -344 |
| 1 | BR Eigen risico schadegevallen | 25 | 25 | 0 | 25 | 25 | 0 | 25 | 25 | 0 | 25 | 25 | 0 |
| 1 | BR Dekking afschr. noodstroomvoorziening | 0 | 7 | 7 | 0 | 7 | 7 | 0 | 7 | 7 | 0 | 7 | 7 |
| 1 | BR Dekking afschrijving Facilitaire Zaken | 69 | 14 | -56 | 69 | 12 | -57 | 69 | 12 | -57 | 69 | 10 | -59 |
| 1 | BR Revoluerend MVI en duurzaamheid | 10 | 0 | -10 | 10 | 0 | -10 | 10 | 0 | -10 | 10 | 0 | -10 |
| 1 | BR Onderhoud gemeentelijke gebouwen | 0 | 48 | 48 | 0 | 48 | 48 | 0 | 48 | 48 | 0 | 48 | 48 |
| 2 | BR Dekking afschrijving brandweer | 0 | 66 | 66 | 0 | 66 | 66 | 0 | 66 | 66 | 0 | 66 | 66 |
| 3 | BR Dekking afschrijving R&R Wegen | 526 | 55 | -471 | 11 | 78 | 67 | 11 | 78 | 66 | 11 | 77 | 65 |
| 3 | BR Verkeerslichtinstallaties | 22 | 22 | 0 | 22 | 22 | 0 | 22 | 22 | 0 | 22 | 22 | 0 |
| 3 | BR Dekking afschrijving Dorpsplein Beesd | 2 | 12 | 10 | 2 | 12 | 10 | 2 | 12 | 10 | 2 | 12 | 10 |
| 3 | BR Spoorproject Geldermalsen-Tricht | 0 | 3700 | 3700 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 3 | BR Rehabilitatie wegen | 250 | 212 | -38 | 250 | 268 | 18 | 250 | 264 | 14 | 250 | 261 | 11 |
| 3 | BR Dekking afschrijving Openbare Verlichting | 91 | 36 | -55 | 95 | 61 | -34 | 98 | 85 | -13 | 98 | 98 | -1 |
| 3 | BR L.E.A. - Acties verkeersouders | 0 | 3 | 3 | 0 | 3 | 3 | 0 | 3 | 3 | 0 | 3 | 3 |
| 3 | BR Markeringen Wegen | 18 | 18 | 0 | 18 | 18 | 0 | 18 | 18 | 0 | 18 | 18 | 0 |
| 3 | BR Bebording en bebakening | 59 | 59 | 0 | 59 | 59 | 0 | 59 | 59 | 0 | 59 | 59 | 0 |
| 3 | BR Dekking afschrijving K&R fietspad Leeuwenstein | 1 | 4 | 4 | 1 | 4 | 4 | 1 | 4 | 3 | 1 | 4 | 3 |
| 3 | BR Mobiliteitsplan | 64 | 64 | 0 | 64 | 64 | 0 | 64 | 64 | 0 | 64 | 64 | 0 |
| 4 | BR Gebiedsfonds | 67 | 10 | -57 | 67 | 10 | -57 | 67 | 10 | -57 | 67 | 9 | -58 |
| 4 | BR Dekking afschr.revitalisering bedrijventerrein | 0 | 3 | 3 | 5 | 19 | 14 | 5 | 50 | 45 | 5 | 34 | 29 |
| 4 | BR Welverend | 17 | 17 | 0 | 17 | 17 | 0 | 17 | 17 | 0 | 17 | 17 | 0 |

| Pr | Naam reserve | Begroting 2019 | | | Begroting 2020 | | | Begroting 2021 | | | Begroting 2022 | | |
|-------------------|---|----------------|--------|--------|----------------|-------|--------|----------------|-------|--------|----------------|-------|------|
| | | L | B | S | L | B | S | L | B | S | L | B | S |
| 5 | BR Inventaris gymnastieklokalen | 11 | 19 | 7 | 11 | 16 | 5 | 11 | 16 | 5 | 11 | 16 | 5 |
| 5 | BR Buitenkant schoolgebouwen | 115 | 202 | 87 | 115 | 199 | 84 | 115 | 197 | 82 | 115 | 197 | 82 |
| 5 | BR Dekking afschrijving MFC Haaften | 0 | 56 | 56 | 0 | 54 | 54 | 0 | 53 | 53 | 0 | 53 | 53 |
| 5 | BR L.E.A. - Gymvervoer | 0 | 3 | 3 | 0 | 3 | 3 | 0 | 3 | 3 | 0 | 3 | 3 |
| 5 | BR Dekking afschrijving gymlokalen | 19 | 5 | -13 | 19 | 5 | -13 | 19 | 5 | -13 | 19 | 5 | -14 |
| 5 | BR Manifest | 77 | 436 | 359 | 161 | 432 | 271 | 252 | 485 | 233 | 258 | 480 | 222 |
| 5 | BR Onderhoud gemeentelijke gebouwen | 76 | 51 | -25 | 76 | 51 | -25 | 76 | 51 | -25 | 76 | 51 | -25 |
| 6 | BR Dekking afschrijving sportterreinen | 191 | 38 | -154 | 196 | 38 | -158 | 195 | 38 | -157 | 197 | 38 | -160 |
| 6 | BR Landschapsbeleid | 12 | 12 | 0 | 12 | 12 | 0 | 12 | 12 | 0 | 12 | 12 | 0 |
| 6 | BR Speelplekkenbeleid | 24 | 24 | 0 | 24 | 24 | 0 | 24 | 24 | 0 | 24 | 24 | 0 |
| 6 | BR Lingekwartier | 0 | 14 | 14 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 6 | BR Sport en bewegen | 48 | 79 | 31 | 49 | 0 | -49 | 51 | 0 | -51 | 52 | 0 | -52 |
| 6 | BR Dekking afschrijving Tractie | 92 | 108 | 16 | 92 | 101 | 9 | 92 | 84 | -8 | 92 | 78 | -14 |
| 6 | BR Buitensportaccommodaties | 38 | 0 | -38 | 38 | 0 | -38 | 38 | 0 | -38 | 38 | 0 | -38 |
| 6 | BR Cultuurhistorie | 20 | 20 | 0 | 20 | 20 | 0 | 20 | 20 | 0 | 20 | 20 | 0 |
| 6 | BR Groenrenovatie | 79 | 79 | 0 | 79 | 79 | 0 | 79 | 79 | 0 | 79 | 79 | 0 |
| 6 | BR Opstellen Beheerplan groen | 5 | 0 | -5 | 5 | 0 | -5 | 5 | 0 | -5 | 5 | 0 | -5 |
| 6 | BR Onderhoud gemeentelijke gebouwen | 111 | 109 | -2 | 111 | 109 | -2 | 111 | 109 | -2 | 111 | 109 | -2 |
| 7 | BR Dekking afschrijving MFC De Pluk | 0 | 22 | 22 | 0 | 22 | 22 | 0 | 22 | 22 | 0 | 22 | 22 |
| 7 | BR Sociaal domein | 90 | 129 | 39 | 82 | 84 | 2 | 70 | 76 | 6 | 70 | 76 | 6 |
| 7 | BR Statushouders | 0 | 9 | 9 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 7 | BR Onderhoud gemeentelijke gebouwen | 31 | 25 | -7 | 31 | 25 | -7 | 31 | 25 | -7 | 31 | 25 | -7 |
| 8 | BR Bodemsanering | 19 | 19 | 0 | 19 | 19 | 0 | 19 | 19 | 0 | 19 | 19 | 0 |
| 8 | BR Groenonderhoud begraafplaatsen | 54 | 79 | 25 | 54 | 79 | 25 | 54 | 79 | 25 | 54 | 79 | 25 |
| 9 | AR Grondexploitatie | 175 | 366 | 192 | 229 | 369 | 140 | 226 | 376 | 150 | 223 | 383 | 160 |
| 9 | BR Skaeve Huse | 0 | 5 | 5 | 0 | 5 | 5 | 0 | 5 | 5 | 0 | 5 | 5 |
| 9 | BR Bestemmingsplannen | 50 | 75 | 25 | 50 | 50 | 0 | 50 | 50 | 0 | 50 | 50 | 0 |
| 10 | Mutaties algemene reserve | 265 | 41 | -223 | 357 | 0 | -357 | 364 | 0 | -364 | 372 | 300 | -72 |
| 10 | BR Precariobelasting | 2.982 | 0 | -2.982 | 2.982 | 0 | -2.982 | 2.982 | 0 | -2.982 | 0 | 0 | 0 |
| 10 | BR Flankerend beleid bezuinigingen | 2 | 12 | 10 | 0 | 6 | 6 | 0 | 3 | 3 | 0 | 0 | 0 |
| 10 | BR Onderhoud gemeentelijke gebouwen | 25 | 25 | -1 | 25 | 25 | -1 | 25 | 25 | -1 | 25 | 25 | -1 |
| Mutaties reserves | | 9.843 | 10.251 | 407 | 7.816 | 4.544 | -3.272 | 7.903 | 4.620 | -3.285 | 4.935 | 4.903 | -37 |

Incidentele baten en lasten

Bedragen x 1.000 euro

| | Begroting | | | |
|---|--------------|--------------|--------------|--------------|
| | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 |
| Incidentele lasten > 50.000 euro | | | | |
| Incidentele lasten (exclusief reserves) | | | | |
| Friciekosten herindeling | 3.493 | 1.746 | 1.746 | 1.746 |
| Bijdrage Spoortraject Geldermalsen-Tricht | 3.700 | 0 | 0 | 0 |
| Bijdrage afkoop onderhoud geluidschermen | 0 | 100 | 0 | 0 |
| Uitgaven i.h.k.v. Sport en bewegen | 79 | 0 | 0 | 0 |
| Totaal incidentele lasten (exclusief reserves) | 7.272 | 1.846 | 1.746 | 1.746 |
| Totaal incidentele lasten | 7.272 | 1.846 | 1.746 | 1.746 |
| Incidentele baten > 50.000 euro | | | | |
| Incidentele baten (exclusief reserves) | | | | |
| Vergoeding frictiekosten herindeling | 3.493 | 1.746 | 1.746 | 1.746 |
| Totaal incidentele baten (exclusief reserves) | 3.493 | 1.746 | 1.746 | 1.746 |
| Incidentele baten (reserves) | | | | |
| Onttrekking aan bestemmingsreserve Spoorproject Geldermalsen-Tricht | 3.700 | 0 | 0 | 0 |
| Onttrekking aan algemene reserve | 0 | 0 | 0 | 300 |
| Onttrekking aan bestemmingsreserve Sport en bewegen | 79 | 0 | 0 | 0 |
| Totaal incidentele baten (reserves) | 3.779 | 0 | 0 | 300 |
| Totaal incidentele lasten | 7.272 | 1.746 | 1.746 | 2.046 |
| Incidenteel saldo | 0 | -100 | 0 | 300 |

Overzicht beleidskaders

Overzicht

In de programma's worden de belangrijkste beleidskaders weergegeven. In onderstaand overzicht staan de overige geldende beleidsregels van de gemeente West Betuwe per programma opgesomd. Deze kaders zijn overgenomen uit de begroting van de drie fusiegemeenten.

| Progr. | Onderwerp | Gemeente |
|--------|--|--------------|
| 1 | Inspraakverordening | Geldermalsen |
| 1 | Inspraakverordening | Neerijnen |
| 1 | Nota Burgerparticipatie | Neerijnen |
| 1 | Verordening Burgerinitiatief | Neerijnen |
| 1 | Klachtenregeling | Geldermalsen |
| 1 | Klachtenverordening 2013 | Neerijnen |
| 1 | Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden | Neerijnen |
| 1 | Verordening Commissie Bezwaarschriften | Geldermalsen |
| 1 | Verordening gemeentelijke rekenkamercommissie Neerijnen 2010 | Neerijnen |
| 1 | Verordening Basis Registratie Personen (BRP) | Geldermalsen |
| 1 | Verordening Basis Registratie Personen (BRP) | Neerijnen |
| 1 | Regeling beheer en toezicht BRP | Geldermalsen |
| 1 | Regeling beheer en toezicht BRP | Neerijnen |
| 1 | Privacyreglement BRP | Geldermalsen |
| 1 | Privacyreglement verstrekkingen BRP | Neerijnen |
| 1 | Informatiebeveiligingsplan BRP en Waardedocumenten | Geldermalsen |
| 1 | Reglement Burgerlijke stand | Geldermalsen |
| 1 | Beheerplan Overige gebouwen | Geldermalsen |
| 1 | Nota Bedrijfsvoering | Geldermalsen |
| 1 | Notitie Op afstand en op maat, de gemeentelijke dienstverleningsvisie en het dienstverleningsconcept | Geldermalsen |
| 1 | Samen werken aan dienstverlening | Neerijnen |
| 1 | Communicatienota Neerijnen 2007 | Neerijnen |
| 1 | Realisatieplan E-overheidsvoorzieningen gemeente Neerijnen | Neerijnen |

| | | |
|---|---|--------------|
| 1 | Archiefverordening | Geldermalsen |
| 1 | Archiefverordening | Neerijnen |
| 1 | Informatiebeveiligingsbeleid | Geldermalsen |
| 1 | Baseline informatiebeveiliging | Geldermalsen |
| | | |
| 2 | BIBOB beleid | Geldermalsen |
| 2 | Kadernota Integrale Veiligheid | Geldermalsen |
| 2 | Uitvoeringsplan 2018 (inclusief evaluatie 2017) | Neerijnen |
| 2 | Integraal veiligheidsbeleid 2015 t/m 2018 | Neerijnen |
| 2 | Veiligheidsstrategie Oost-Nederland en Meerjarenbeleid politie Oost-Nederland 2015 t/m 2018 | Neerijnen |
| 2 | Wet op de Veiligheidsregio's | Neerijnen |
| 2 | Beleidsregel Bestuurlijke handhaving artikel 13b Opiumwet | Geldermalsen |
| 2 | Algemene Plaatselijke Verordening (APV) | Geldermalsen |
| 2 | Juridisch toetsingskader evenementen artikel 2:25 Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Geldermalsen | Geldermalsen |
| 2 | Beleidsregels Braderieën en (thema)markten | Geldermalsen |
| 2 | Beleidsregels Standplaatsen | Geldermalsen |
| 2 | Horecaverordening | Geldermalsen |
| 2 | Horecaregels en voorschriften Geldermalsen | Geldermalsen |
| 2 | Preventie- en handavingsplan Drank- en Horecawet gemeente Geldermalsen 2014-2015 | Geldermalsen |
| 2 | Uitvoeringsplan Toezicht en handhaving openbare ruimte en Drank- en Horecawet Geldermalsen 2017-2018 | Geldermalsen |
| 2 | Gebiedsaanwijzing hinderlijk drankgebruik en gebiedsontzegging | Geldermalsen |
| 2 | Verordening Antidiscriminatievoorziening | Geldermalsen |
| 2 | Nota Lokaal antidiscriminatiebeleid 2015 | Geldermalsen |
| 2 | Wet Tijdelijk huisverbod | Neerijnen |
| | | |
| 3 | Beheerplan Wegen | Geldermalsen |
| 3 | Beleidsplan beheer en onderhoud wegen | Neerijnen |
| 3 | Beheerplan Kunstwerken | Geldermalsen |
| 3 | Beleidsplan Openbare Verlichting | Geldermalsen |
| 3 | Beleidsplan beheer en onderhoud openbare verlichting | Neerijnen |
| 3 | Beheerplan Schoonhouden van wegen | Geldermalsen |
| 3 | Invulling zorgtaken grond- en hemelwater | Neerijnen |

| | | |
|---|---|--------------|
| 3 | Waterplan 2013 t/m 2017 | Neerijnen |
| 3 | Gecombineerd meerjarenonderhoudsbestek maaien, gazon maaien, wegbermen en schonen watergangen 2016 t/m 2018 | Neerijnen |
| 3 | Fietsbeleidsplan | Neerijnen |
| 3 | Mobiliteitsvisie Geldermalsen | Geldermalsen |
| 3 | Verkeersveiligheidsplan | Neerijnen |
| 3 | Programma Hoogfrequent Spoor | Neerijnen |
| 3 | Beleid hogere grenswaarde weg- en railverkeer gemeente Neerijnen | Neerijnen |
| 3 | Verordening Parkeerbelastingen | Geldermalsen |
| | | |
| 4 | Sociaal economische Visie Rivierenland 2009-2020 | Neerijnen |
| 4 | Economische visie 'Samen vooruit' | Neerijnen |
| 4 | Regionaal Programma Bedrijventerreinen | Geldermalsen |
| 4 | Regionaal Programma Bedrijventerreinen | Neerijnen |
| 4 | Regionaal Ambitiedocument | Geldermalsen |
| 4 | Ambitiedocument Speerpunten Regio Rivierenland | Neerijnen |
| 4 | Beleidsnotitie Bedrijventerreinen 2011-2030 (geïntegreerd in bestemmingsplan bedrijventerreinen Geldermalsen) | Geldermalsen |
| 4 | Detailhandelsvisie | Neerijnen |
| 4 | Verordening Reclamebelasting | Geldermalsen |
| 4 | Afsprakenkader bedrijventerreinen Rivierenland | Neerijnen |
| 4 | Nota Grondbeleid | Geldermalsen |
| 4 | Verordening Toeristenbelasting | Geldermalsen |
| 4 | Verordening Marktgeden | Geldermalsen |
| | | |
| 5 | Verordening Voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Geldermalsen | Geldermalsen |
| 5 | Verordening onderwijshuisvesting | Neerijnen |
| 5 | Procedure overleg onderwijshuisvesting gemeente Geldermalsen | Geldermalsen |
| 5 | Integraal Huisvestingsplan basisonderwijs | Geldermalsen |
| 5 | Geactualiseerd Integraal Huisvestingsplan 2013-2022 | Neerijnen |
| 5 | Verordening Leerlingenvervoer, inclusief wijziging 1 augustus 2015 | Neerijnen |
| 5 | Verordening Ruimte- en inrichtingseisen Peuterspeelzalen | Geldermalsen |
| 5 | Convenant Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) | Geldermalsen |
| 5 | Convenant VVE gemeente Neerijnen | Neerijnen |

| | | |
|---|---|--------------|
| 5 | VVE beleid "Jong geleerd is... oud gedaan" | Neerijnen |
| 5 | Nota Handhaving en toezicht kinderopvang | Geldermalsen |
| 6 | Regiocontract 2012-2015 | Neerijnen |
| 6 | Kadernota Herijking subsidiebeleid | Neerijnen |
| 6 | Algemene Subsidieverordening gemeente Neerijnen 2017 | Neerijnen |
| 6 | Visie op Sport en bewegen | Geldermalsen |
| 6 | Activiteitenplan Sport en Bewegen 2016-2018 | Geldermalsen |
| 6 | Sportaccommodatiebeleid 2010 | Neerijnen |
| 6 | JOGG nota | Geldermalsen |
| 6 | Nota Kunstgras | Geldermalsen |
| 6 | Beheerplan Renovatie sportvelden | Geldermalsen |
| 6 | Heroverweging combinatiefuncties (aantal) | Geldermalsen |
| 6 | Beleidsnota Kunst I en II | Geldermalsen |
| 6 | Kadernota kunst, cultuur en erfgoed 2017 - 2020 | Geldermalsen |
| 6 | Beleidsnota Kunst en cultuur Neerijnen 2012-2015 | Neerijnen |
| 6 | Cultuurhistorische waardekaart en beschrijving | Geldermalsen |
| 6 | Cultuurhistorisch beleid Neerijnen | Neerijnen |
| 6 | CultuurPact 2009-2012, vervolg op het "gebiedsgericht cultuurbeleid" | Neerijnen |
| 6 | Archeologiebeleid | Geldermalsen |
| 6 | Subsidieverordening onderhoud monumenten Geldermalsen | Geldermalsen |
| 6 | Monumentenverordening | Neerijnen |
| 6 | Subsidieverordening Openbare bibliotheek Rivierenland | Geldermalsen |
| 6 | Convenant uitvoering Bibliotheekwerk 2015-2018 | Geldermalsen |
| 6 | Samenwerkingsovereenkomst gemeenten en Stichting Openbare bibliotheek | Geldermalsen |
| 6 | Beheerplan Groen | Geldermalsen |
| 6 | Beleids- en beheerplan Openbaar Groen | Neerijnen |
| 6 | Beheerplan Bomen | Geldermalsen |
| 6 | Beheerplan Bermen | Geldermalsen |
| 6 | Beheerplan Hekwerken | Geldermalsen |
| 6 | Nota afstoten snippergroen + actualisatie per 1 augustus 2015 | Neerijnen |
| 6 | Beheerplan Watergangen | Geldermalsen |

| | | |
|---|---|--------------|
| 6 | Beheerplan Beschoeiingen | Geldermalsen |
| 6 | Beheerplan Baggeren | Geldermalsen |
| 6 | 'Malsen aan de Linge' Landschapsonwikkelingsplan | Geldermalsen |
| 6 | Landgoed voor Landschap | Geldermalsen |
| 6 | Landschapsonwikkelingsplan (LOP) 2008-2013 | Neerijnen |
| 6 | Kampeerbeleid | Neerijnen |
| 6 | Regionale visie Recreatie/toerisme | Neerijnen |
| 6 | Lokale visie Recreatie/toerisme | Neerijnen |
| 6 | Toeristische recreatieve visie/actieplan Rivierenland 2007-2011 "Kansen tussen de dijken" | Neerijnen |
| 6 | Kansenkaart | Neerijnen |
| | | |
| 7 | Regionale visie op het sociale domein 'De samen redzame samenleving' | Geldermalsen |
| 7 | Contouren in ontwikkeling. Naar een samen redzame samenleving | Geldermalsen |
| 7 | Lokale visie op het sociale domein 'Naar een vitale samenleving' | Geldermalsen |
| 7 | Notitie wonen en zorg | Geldermalsen |
| 7 | Verordening Adviesraad voor het sociaal domein | Geldermalsen |
| 7 | Verordening Adviesraad voor het sociaal domein | Neerijnen |
| 7 | Uitvoeringsagenda transformatie sociaal domein | Geldermalsen |
| 7 | Algemene subsidieverordening voor maatschappelijke activiteiten 2014 | Geldermalsen |
| 7 | Nadere regels subsidie maatschappelijke activiteiten 2014 | Geldermalsen |
| 7 | Privacyprotocol | Geldermalsen |
| 7 | Verordening maatschappelijke ondersteuning 2015 Geldermalsen | Geldermalsen |
| 7 | Besluit maatschappelijke ondersteuning 2015 | Geldermalsen |
| 7 | Besluit jeugdwet Geldermalsen 2015 | Geldermalsen |
| 7 | Beleidsnotitie Wmo en jeugdzorg 2017-2020 | Geldermalsen |
| 7 | Beleidsplan Wmo en Jeugd 2017-2020 "Samen op pad" | Neerijnen |
| 7 | Uitvoeringsplan Jeugd en Wmo 2017-2018 | Neerijnen |
| 7 | Beleidskader sturing, bekostiging en inkoop transitie Jeugdzorg en AWBZ Wmo, | Geldermalsen |
| 7 | Lokale sturing en bekostiging Jeugdzorg&Wmo | Geldermalsen |
| 7 | Uitvoeringsplan Jeugd en Wmo 2017-2018 | Neerijnen |
| 7 | Start en inrichting Sociale Kernteams (Groenota Sociale Kernteams) | Geldermalsen |
| 7 | Verzekering risico's transitie Wmo en Jeugd | Geldermalsen |

| | | |
|---|--|--------------|
| 7 | Verordening Jeugdhulp 2015 Geldermalsen | Geldermalsen |
| 7 | Calamiteitenprotocol Wmo en Jeugdwet | Geldermalsen |
| 7 | Nadere regeling Mantelzorgcompliment Geldermalsen | Geldermalsen |
| 7 | Beleid dorpshuizen in de gemeente Geldermalsen | Geldermalsen |
| 7 | Tweede fase Lekker Thuis Wonen (Opplussen woningen, voorbereid op de toekomst) | Geldermalsen |
| 7 | Meldpunt informele zorg | Geldermalsen |
| 7 | Startnotitie Pilot Dorpsplannen | Geldermalsen |
| 7 | Beleidsregels Gebruikelijke hulp Jeugdhulp gemeente Geldermalsen 2017 | Geldermalsen |
| 7 | Verordening Inburgering Geldermalsen 2010 | Geldermalsen |
| 7 | Organisatorisch model voor de regionale infrastructuur werk en inkomen (RIW) | Geldermalsen |
| 7 | Inhoudelijk model voor een regionale infrastructuur werk en inkomen (RIW) | Geldermalsen |
| 7 | Gemeenschappelijke Regeling Werkzaak Rivierenland | Geldermalsen |
| 7 | Verordening Cliëntenparticipatie | Geldermalsen |
| 7 | Verordening Cliëntenparticipatie Werkzaak | Neerijnen |
| 7 | Beleidsregels terug- en invordering Wwb loaw loaz gemeente Geldermalsen | Geldermalsen |
| 7 | Afstemmingsverordening Participatiewet, loaw, en loaz 2015 | Geldermalsen |
| 7 | Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2017 | Neerijnen |
| 7 | Handhavingsplan Participatiewet 2015-2019 | Geldermalsen |
| 7 | Re-integratieverordening | Geldermalsen |
| 7 | Re-integratieverordening Participatiewet 2017 | Neerijnen |
| 7 | Beleidsregels bijzondere bijstand als lening en drempelbedrag bijzondere bijstand 2012 | Geldermalsen |
| 7 | Beleidsregels bij bijstandverlening onder verband van krediethypotheek en pandrecht | Geldermalsen |
| 7 | Beleidsregel Financiële tegemoetkoming meerkosten, personen met een beperking of chronische psychische problemen | Neerijnen |
| 7 | Nota Bijzondere bijstand en voorzieningen voor minima | Neerijnen |
| 7 | Verordening individuele inkomenstoelage | Geldermalsen |
| 7 | Verordening individuele inkomenstoelage 2017 | Neerijnen |
| 7 | Verordening Individuele studietoelage | Geldermalsen |
| 7 | Verordening Loonkostensubsidie | Geldermalsen |
| 7 | Verordening Loonkostensubsidie Participatiewet 2017 | Neerijnen |
| 7 | Verordening Tegenprestatie | Geldermalsen |
| 7 | Verordening Tegenprestaties Participatiewet 2016 | Neerijnen |
| 7 | Beleidsregels Reïntegratie en loonkostensubsidie | Geldermalsen |

| | | |
|---|--|--------------|
| 7 | Beleidsregellindividuele inkomenstoelage | Geldermalsen |
| 7 | Beleidsplan Tegenprestatie | Geldermalsen |
| 7 | Beleidsregel Kostendelersnorm | Geldermalsen |
| 7 | Collectieve ziektekostenverzekering | Geldermalsen |
| 7 | Verordening Culturele en sportieve deelname | Geldermalsen |
| 7 | Beleidsplan Schuldhulpverlening | Geldermalsen |
| | | |
| 8 | Verbreed gemeentelijk Rioleringsbeleidsplan (vGRP), inclusief Stedelijk Waterplan | Geldermalsen |
| 8 | Verordening Rioolheffing | Geldermalsen |
| 8 | Verordening afvalstoffenheffing Avri | Geldermalsen |
| 8 | Duurzaamheidsvisie | Geldermalsen |
| 8 | Windvisie | Geldermalsen |
| 8 | Beleids- en beheerplan Begraafplaatsen | Geldermalsen |
| 8 | Beheersverordening Gemeentelijke begraafplaatsen Geldermalsen | Geldermalsen |
| 8 | Nadere regels voor de gemeentelijke begraafplaatsen in de gemeente Geldermalsen | Geldermalsen |
| 8 | Beheerplan Begraafplaatsen | Geldermalsen |
| 8 | Verordening Lijkbezorgingsrechten | Geldermalsen |
| 8 | Beleidsregels Bijzondere begraafplaatsen op eigen grond gemeente Geldermalsen | Geldermalsen |
| | | |
| 9 | Nota Grondbeleid | Geldermalsen |
| 9 | Provinciale Omgevingsvisie | Geldermalsen |
| 9 | | Geldermalsen |
| 9 | Regionale Woonagenda | Geldermalsen |
| 9 | Visie Wonen 2016-2024 | Geldermalsen |
| 9 | Notitie Wonen en Zorg | Geldermalsen |
| 9 | Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte | Geldermalsen |
| 9 | Lekker leven langs de Linge, Structuurvisie gemeente Geldermalsen 2009 - 2015 en Ruimtelijke Fondsen | Geldermalsen |
| 9 | Gids voor Ruimtelijke Kwaliteit (Welstandsnota) | Geldermalsen |
| 9 | Erfgoedverordening | Geldermalsen |
| 9 | Prestatieafspraken Kleurrijk Wonen | Geldermalsen |
| 9 | Bestemmingsplannen voor het hele grondgebied van Geldermalsen | Geldermalsen |
| 9 | Coördinatieverordening | Geldermalsen |

| | | |
|----|--|--------------|
| 9 | Masterplan Centrum | Geldermalsen |
| 9 | Structuurvisie De Plantage | Geldermalsen |
| | | |
| 10 | Verordening artikel 212 GW, financieel beleid en financieel beheer en inrichting van de financiële organisatie | Geldermalsen |
| 10 | Treasurystatuut | Geldermalsen |
| 10 | Nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement | Geldermalsen |
| 10 | Legesverordening | Geldermalsen |
| 10 | Verordening Onroerende-zaakbelastingen | Geldermalsen |
| 10 | Verordening Hondenbelasting | Geldermalsen |
| 10 | Verordening Precariobelasting | Geldermalsen |